

**ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA ZA OCJENU O POTREBI
PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA ZAHVAT:**

**UREĐENJE LUKE OTVORENE ZA
JAVNI PROMET PISAK**

NOSTIELJ ZAHVATA:
GRAD OMIŠ

VITA PROJEKT d.o.o.
za projektiranje i savjetovanje u zaštiti okoliša
HR-10000 Zagreb, Ilica 191C

Tel:+ 385 (0)1 3774 240
Fax:+ 385 (0)1 3751 350
Mob:+ 385 (0)98 398 582

email:info@vitaprojekt.hr
www.vitaprojekt.hr

Nositelj zahvata: Grad Omiš

Naslov: Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvat: Uređenje luke otvorene za javni promet Pisak

Radni nalog/dokument: RN/2019/043

Ovlaštenik: VITA PROJEKT d.o.o. Zagreb

Voditelj izrade: Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch.,
univ.spec.oecoin.

Suradnici: Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr.

Ivana Šarić, mag.biol.

Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.

Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch.

Ostali suradnici: Vita projekt d.o.o.:

Mihaela Meštrović, mag.ing.prosp.arch.

Katarina Dujmović, mag.soc.

Datum izrade: Prosinac, 2019.

SADRŽAJ

1 Uvod	4
2 Podaci o zahvatu	5
2.1 Geografski položaj.....	5
2.2 Postojeće stanje na području zahvata.....	8
2.3 Opis glavnih obilježja zahvata.....	9
2.4 Prikaz varijantnih rješenja zahvata.....	14
2.5 Opis tehnoloških procesa.....	14
2.6 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces, ostaju nakon tehnološkog procesa te emisije u okoliš	15
2.7 Popis drugih aktivnosti potrebnih za realizaciju zahvata	15
3 Podaci o lokaciji i opis lokacije zahvata	16
3.1 Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima	16
3.2 Klimatološke značajke	20
3.3 Kvaliteta zraka.....	42
3.4 Geološke značajke	42
3.5 Seizmološke značajke.....	43
3.6 Pedološke značajke	45
3.7 Hidrološke značajke.....	46
3.8 Biološka raznolikost.....	51
3.9 Krajobrazne značajke	55
3.10 Materijalna dobra i kulturno-povijesna baština	56
3.11 Stanovništvo	56
4 Opis mogućih utjecaja zahvata na okoliš	57
4.1 Utjecaji tijekom izgradnje i korištenja	57
4.2 Utjecaji nakon prestanka korištenja zahvata	68
4.3 Utjecaji u slučaju akcidentnih situacija	68
4.4 Prekogranični utjecaji	69
4.5 Pregled prepoznatih utjecaja	69
5 Prijedlog mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša	71
5.1 Mjere zaštite okoliša	71
5.2 Praćenje stanja okoliša	71
6 Zaključak	72
7 Izvori podataka	73

7.1 Projekti, studije, radovi, web stranice	73
7.2 Prostorno-planska dokumentacija.....	73
7.3 Propisi	74
8 Popis priloga.....	75

1 Uvod

Zahvat na koji se odnosi Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš je „Uređenje luke otvorene za javni promet Pisak“.

NOSITELJ ZAHVATA:	Grad Omiš
SJEDIŠTE:	Trg Kralja Tomislava 5/1
TEL:	021/755-500
E-MAIL:	grad@omis.hr
OIB:	49299622160
IME ODGOVORNE OSOBE:	Ivo Tomasović, dipl. oec.

Ovim elaboratom sagledan je predmetni zahvat na temelju **Idejnog projekta „Uređenje luke otvorene za javni promet Pisak“**, kojeg je izradila tvrtka Obala d.o.o. Split u **veljači 2018.** godine.

Prema *Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17) (Prilog II., Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo)*, predmetni zahvat pripada kategoriji:

9.12. Svi zahvati koji obuhvaćaju nasipavanje morske obale, produbljivanje i isušivanje morskog dna te izgradnja građevina u i na moru duljine 50 m i više

Nositelj zahvata temeljem navedenih odredbi podnosi Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš, čiji je sastavni dio ovaj Elaborat zaštite okoliša.

Elaborat zaštite okoliša izradila je tvrtka VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, koja je ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-06-2-1-1-18-11 od 1. veljače 2018. godine (u prilogu¹), pod točkom 2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.

¹ Ovlaštenje tvrtke Vita projekt d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

2 Podaci o zahvatu

2.1 Geografski položaj

Prema upravno-teritorijalnom ustroju Republike Hrvatske, zahvat se nalazi na području Splitsko-dalmatinske županije, Grada Omiša, u naselju Pisak. Zahvat je smješten je na katastarskoj čestici 9573/2, katastarska općina Rogoznica (Tablica 1, Slika 1 do Slika 4).

Prema uvjetno-homogenoj regionalizaciji Republike Hrvatske lokacija zahvata nalazi se na prostoru srednjodalmatinskog priobalja, u cjelini poljiško-omiško priobalje. To je prostor modificirane dvojne zonalnosti višeg krškog mosorskog hrpta i mikroreljefno raščlanjenog flišnog i krškog priobalja sa specifičnim oblicima abrazivno-akumulacijske obale. Razvijeni su procesi oblikovanja mladog primorskog kulturnog krajolika. Posebno je važno ušće Cetine, uz koje se razvilo i tradicionalno središte ovoga kraja, Omiš. U suvremenim uvjetima izgradnje i rasta u drugoj polovici 20. stoljeća i danas postaje zona značajnog jugoistočnog širenja splitske urbane regije (Magaš, 2013).

Tablica 1. Podaci o lokaciji zahvata

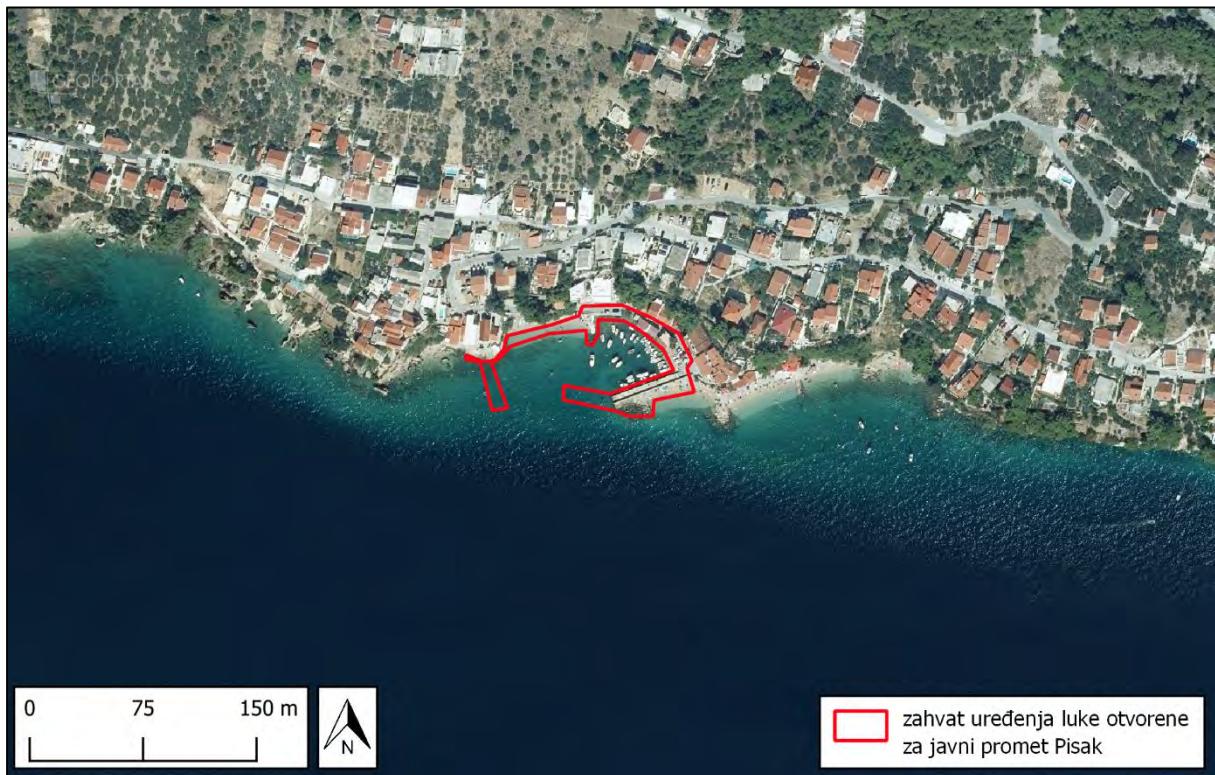
JEDINICA REGIONALNE SAMOUPRAVE:	Splitsko-dalmatinska županija
JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE:	Grad Omiš
NASELJE:	Pisak
KATASTARSKA OPĆINA:	Rogoznica
KATASTARSKE ČESTICE:	9573/2

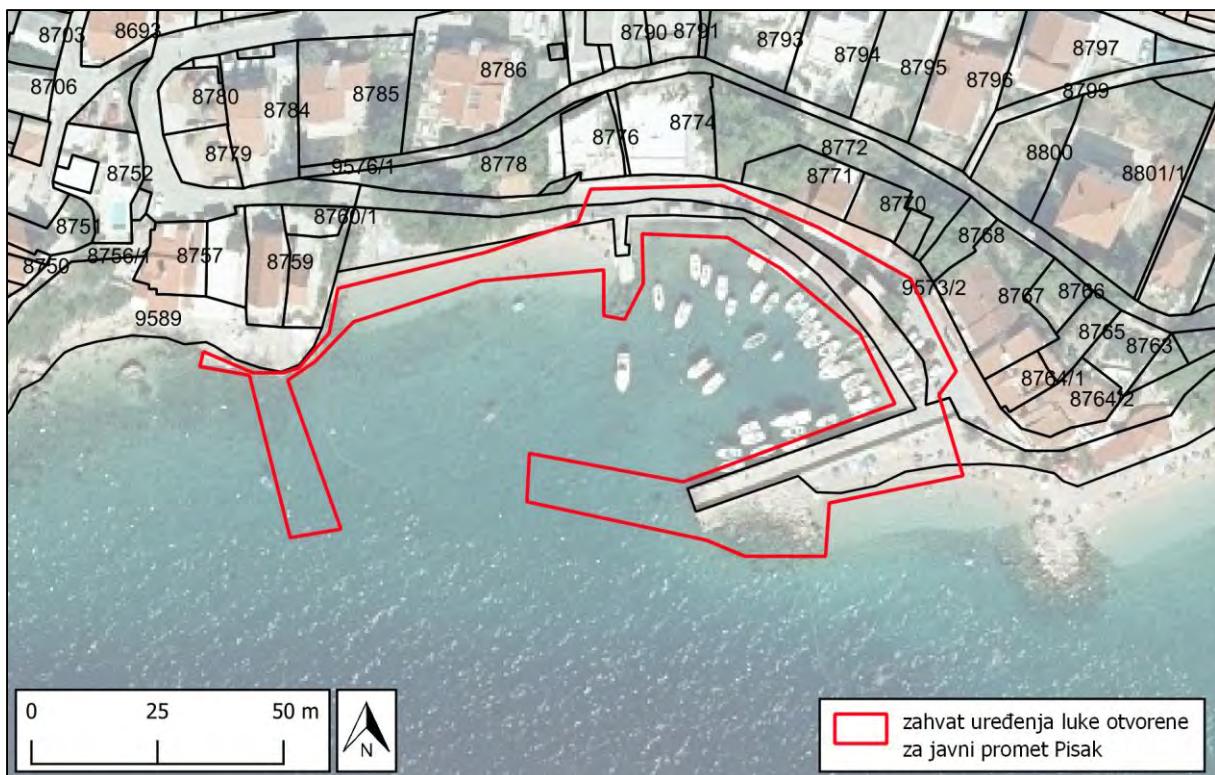
Slika 1. Naselja na širem području zahvata, 1:150 000

Slika 2. Lokacija zahvata, 1:10 000

Slika 3. Lokacija zahvata, 1:5 000

Slika 4. Katastarske čestice na području zahvata, 1:1 500

2.2 Postojeće stanje na području zahvata

Lokacija na kojoj se planira uređenje luke otvorene za javni promet nalazi se približno 17 kilometara jugoistočno od grada Omiša. Generalno, radi se o vrlo strmoj konfiguraciji kopnenog dijela okolnog terena, a što se u nešto manjem intenzitetu nastavlja i u podmorskom dijelu obuhvata.

Akvatorij postojeće lučice omeđen je lukobranom približne dužine 50 m, orijentiranim u približnom smjeru sjeveroistok-jugozapad, te postojećom obalom koja se sastoji od poteza plaže približne dužine 40 m i poteza obale izgrađene kao kameni zid dijelom utvrđen betonom u dužini od približno 25 m. Na krajnjem zapadnom dijelu kamenobetonskog zida, koji prvenstveno služi kao potporni zid za osiguranje dovoljne širine lokalne prometnice, nalazi se manji neuređeni betonsko-kameni mul, koji dijeli unutarnji akvatorij lučice od plaže koja se proteže od spomenutog mula prema zapadu. Po čitavom obodu akvatorija lučice, uz iznimku unutarnje obale lukobrana, nije osigurana dovoljna dubina gaza niti za najmanje brodove.

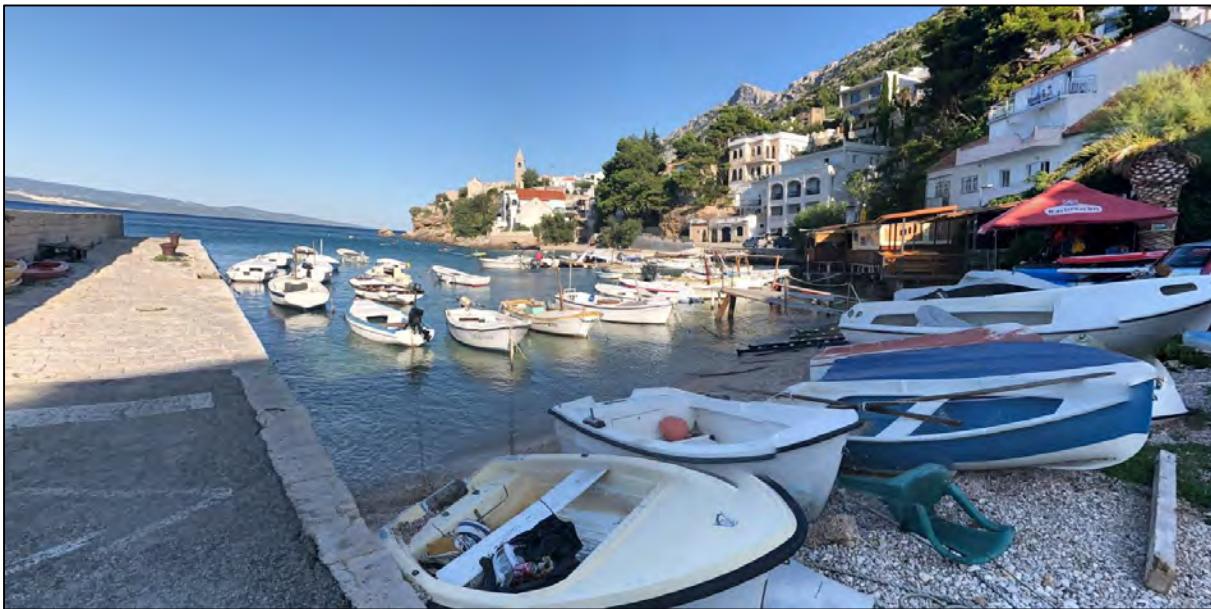
Postojeći lukobran lučice dijelom je u lošem konstruktivnom i estetskom stanju, a predviđena je njegova sanacija, što je izvan obuhvata ovog idejnog projekta. Sanacijom je predviđeno konstruktivno saniranje dijela unutarnje obale, te dovođenje završnih hodnih i obložnih površina obale i parapetnog zida u estetski prihvatljivo stanje, a što prvenstveno podrazumijeva oblaganje novim kamenim pločama i izradu novog ruba obale od novih kamenih poklopica. Postojeći lukobran je s vanjske strane pri vrhu zaštićen od djelovanja valova manjim potezom neuredno složenog nabačaja od kamenih blokova neadekvatne veličine, te dužim dijelom šljunčanom plažom.

Ovakva dispozicija postojeće lučice čini predmetni unutarnji akvatorij osjetljivim na vjetrovalne utjecaje iz južnih i zapadnih smjerova, pri čemu valovi iz navedenih smjerova, primarno valovi maestrala i lebića, direktno prodiru u akvatorij. S obzirom da je postojeća unutarna obala visokog stupnja apsorpcije valova, prvenstveno zbog poteza plaže koji gotovo u potpunosti apsorbira nadolazeće valove, stanje valovanja u akvatoriju za brodice je relativno podnošljivo. Ovo je potrebno naročito naglasiti zbog činjenice da se projektnim zadatkom zahtijeva izgradnja privezne obale po čitavom obodu unutarnjeg akvatorija luke. Drugim riječima, potrebno je osigurati da stanje valovanja u novom akvatoriju luke bude prihvatljivo, a isto se može postići izgradnjom obala sa smanjenim koeficijentima refleksije (valno-apsorbirajućim obalama).

Na području obalnog pojasa od interesa danas nema izvedene infrastrukture za potrebe brodova.

Što se tiče prometnog aspekta predmetne lokacije, postoji lokalna prometnica neadekvatnih gabarita, koja se do zone obuhvata proteže uskim koridorima definiranim izgrađenim objektima i potpornim plažnim zidovima.

Na slici u nastavku dana je fotografija lokacije zahvata (Slika 5).

Slika 5. Pogled s početka lukobrana prema zapadu

2.3 Opis glavnih obilježja zahvata

Izgradnjom nove luke, u štićenom akvatoriju omogućava se 34 vezova za domicilno stanovništvo i nautičare, po pojedinim kategorijama brodova. S vanjske, nezaštićene strane produženog lukobrana omogućuje se povremeni (pretežno u ljetnim mjesecima) privez većih turističkih brodova i megaahhti, koji će se moći odvijati pri povoljnim vjetrovalnim uvjetima (Tablica 2). U postojećem stanju na području luke Pisak omogućen je pristanak za oko 30 brodova.

Tablica 2. Kapacitet i struktura vezova luke Pisak

kategorija	dužina broda (m)	broj vezova	zastupljenost (%)
I	6,5	12	34
II	8,0	8	23
III	9,5	14	40
	do 50	1	3
ukupno		35	100

Elementi predmetnog zahvata su sljedeći:

1. Producenje postojećeg lukobrana
2. Izgradnja pera za zaštitu akvatorija luke
3. Izgradnja nove operativne obale za privez brodova
4. Uređenje zaobalnih površina
5. Izgradnja dužobalne šetnice.

Tlocrt uređenja te presjeci 1 i 3 dani su u prilozima^{2,3,4}.

2.3.1 Producenje postojećeg lukobrana

Postojeći lukobran ukupne je približne dužine 50 m. Ovim idejnim projektom predviđeno je njegovo produženje za dodatnih 30 m, sa otklonom od približno 30° prema kopnu od osi postojećeg lukobrana. Lukobran je projektiran kao kompozitna građevina, dijelom nasuta i dijelom građena od predgotovljenih armiranobetonskih elemenata. S vanjske strane lukobrana predviđen je vanjski privez koji će se moći koristiti pri povoljnim vjetrovalnim uvjetima, a sastoji se od tri utvrdice širine 5 m na međusobnoj udaljenosti od 8 m. Svaka od utvrda je temeljena na 9 armiranobetonska bušena pilota (ukupno 27 pilota) postavljena na osnom tlocrtnom rasteru 4 m x 2,6 m.

Sa izgradnjom lukobrana započinje se manjim iskopom do kote -5,0 m, pri čemu je važno osigurati da se iskop neposredno uz vrh postojećeg lukobrana ne vrši dublje od dna postojeće konstrukcije. Nakon izvedenog iskopa do kote -5,0 m potrebno je izvesti i dio iskopa za osiguranje stabilnosti nožice novog obrambenog kamenometa lukobrana.

Poslije iskopa pristupa se izradi armiranobetonskih bušenih pilota nazivnog promjera 1200 mm. Piloti se izvode bušećom garniturom koja u temeljnog tlu ostavlja rupu promjera 1070 mm, a visina uklještenja u nosivom tlu biti će definirana u naknadnim fazama projektiranja. Promjer stupa pilota je 1000 mm.

Nakon izvedbe pilota vrši se polaganje geokompozita (geotekstil i geomreža), te nasipanje kamenog nasipa mase 1-50 kg kao temeljnog nasipa za predgotovljene armiranobetonske elemente unutarnje privezne obale lukobrana.

Predgotovljeni armiranobetonski elementi polažu se na prethodno tucanikom poravnatu podlogu temeljnog kamenog nasipa 1-50 kg na koti -3,30 m. Donji armiranobetonski element tlocrtnih je dimenzija 3,5 m x 2 m i visine 1,1 m, sa rupom dimenzija 1,1 m x 1 m x 0,30 m, a preostala dva, koja se polažu na donji, tlocrtnih su dimenzija 2,1 m x 2 m i visine 1 m sa rupom dimenzija 1,1 m x 1 m po cijeloj visini elementa. Posloženi elementi dosežu kotu -0,20 m i formiraju šupljinu dimenzija 1,1 m x 1 m x 2,3 m, koja se nakon polaganja sva tri elementa ispunjava betonom C35/45 na licu mjesta kontraktor postupkom. Nad zapunjениm elementima izrađuje se armiranobetonski nadmorski zid od betona C35/45 na licu mjesta. Prednja strana nadmorskog zida obložena je kamenim obložnicama, a po obalnom rubu se postavljaju kamen poklopnice dimenzija 40 x 25 cm. U podmorskom dijelu, čitavom trasom nove obale postavljeni su predgotovljeni armiranobetonski blokovi čuvare.

Nakon polaganja armiranobetonskih elemenata zida vrši se nasipavanje sa njegove vanjske strane, prvo nasipa kamena mase 50-150 kg, a potom filterskog sloja debljine 120 cm od kamena mase 400-650 kg. Na ovom sloju se izrađuje parapetni zid na prethodno šljemovanoj podlozi i izrađenom sloju podbetona. Parapetni zid je ukupne debljine 80 cm, a s unutarnje strane se oblaže kamenim pločama. U prostoru između nadmorskog zida

² Tlocrt uređenja

³ Presjek 1

⁴ Presjek 3

unutarnje obale i parapetnog zida nasipa se kamen mase 1-10 kg, te sloj tucanika debljine 20 cm, nakon čega se izrađuje armiranobetonska ploča na licu mjesta od betona C35/45.

Nakon izrade parapetnog zida vrši se slaganje sloja obrambenog kamenometa od kamenih blokova pojedinačnih masa 4.000-6.500 kg u debljini sloja od 250 cm, sa nagibom 1:1,5. Širina krune iznosi 2,5 m i postavljena je na visinskoj koti +1,50 m.

Nakon izrađenih pilota, postavljenih predgotovljenih elemenata unutarnje obale i izrađenog kamenog nasipa pristupa se izradi nadmorskog dijela konstrukcije na pilotima. Prvo se izrađuju armiranobetonske naglavnice na koje se postavljaju predgotovljeni armiranobetonski obalni i poprečni nosači. Na predgotovljene nosače postavljaju se predgotovljene omnia ploče nakon čega se vrši monolitizacija, odnosno sprezanje cjelokupnog sistema betonom na licu mjesta.

Čitava nova površina produženja postojećeg lukobrana opločena je kamenim pločama, a po rubu je predviđeno postavljanje kamenih poklopnic dimenzija 40 x 25 cm.

U trupu produženja postojećeg lukobrana predviđena je izrada propusta za cirkulaciju i izmjenu morskih masa, u cilju očuvanja kakvoće mora u novom akvatoriju luke. Propust je, konstruktivno, projektiran od predgotovljenih armiranobetonskih elemenata koji formiraju propust svjetlog otvora 3 m x 2 m.

Duž čitave nove operativne obale osigurana je sva privezna i uslužna oprema za brodove, te primjerena javna rasvjeta.

Visina obalnog ruba unutarnje obale lukobrana postavljena je na koti +1,0 m, dok je obalna linija na priveznim utvrdicama vanjskog veza postavljena na koti +1,30 m, a visinska razlika između ovih obala se svladava rampom.

Na vrhu produženja lukobrana predviđeno je postavljanje lučkog svjetla.

2.3.2 Izgradnja pera za zaštitu akvatorija luke

Potpuna zaštita i funkcionalnost novog akvatorija postiže se tek sa izgradnjom pera na zapadnom dijelu zahvata, čija je svrha da u kombinaciji sa projektiranim produženjem postojećeg lukobrana u potpunosti zaštići novi akvatorij luke od valnih utjecaja, a primarno od valova iz zapadnih i jugozapadnih smjerova.

Konstruktivno, radi se o jednostavnoj nasutoj građevini, formiranoj od nekoliko vrsta granulacije kamena. Sa izgradnjom pera započinje se manjim iskopom u cilju uklanjanja površinskih stišljivih slojeva tla, nakon čega se po obodu i dnu iskopa postavlja geokompozit (geotekstil i geomreža). Na geotekstil se vrši nasipanje temeljnog kamenog nasipa mase 1-50 kg, zatim filterskog sloja od kamenog mase 250-400 kg u debljini sloja 100 cm, te naposljetku obrambenog kamenometa debljine sloja 220 cm od kamenog pojedinačne mase 2500-4000 kg, sa nagibom 1:1,5. Kruna pera je širine 3,9 m i postavljena je na visinskoj koti +1,20 m.

Pero je s kopnom povezano manjim pristupnim mostićem, koji je projektiran kao klasični gredni most sa dva raspona.

2.3.3 Izgradnja nove operativne obale za privez brodova

Kako je ranije spomenuto, nova unutarnja obala luke treba imati svojstvo određenog stupnja apsorpcije valova. Projektiranim rješenjem, isto je postignuto izvedbom zida sa prigušnim komorama u kojima se slaže kamen pojedinačnih masa 150-500 kg.

Nova operativna obala sastoji se od dvije dionice nove obale, jedna od postojećeg lukobrana prema sjeveru u dužini od 31,8 m i druga dužine 36,7 m do novoprojektiranog istezališta za brodove.

Sa izvedbom obale započinje se iskopom do kote -3,80 m, pri čemu je naročito važno da se u dijelu spojne obale prema korijenu postojećeg lukobrana ne izvrši potkopavanje postojeće konstrukcije lukobrana. Na dno i pokose iskopa postavlja se geokompozit (geotekstil i geomreža), na koji se nasipa temeljni kameni nasip mase 1-50 kg do kote -2,80 m. Nakon poravnjanja temeljnih ploha tucanikom vrši se polaganje predgotovljenih elemenata prigušnih komora. Elementi su tlocrtnih dimenzija 3,5 m x 2,4 m i visine 2,60 m, sa pregradom širine 40 cm po sredini elementa. S prednje strane element ima zid visine 90 cm, dok je preostala visina do ukupne visine elementa otvorena. Dva susjedna položena elementa formiraju šupljinu tlocrtnih dimenzija 2 m x 2,2 m, koje se nakon polaganja svih elemenata pune kamenom pojedinačne mase 150-500 kg. Na postavljene elemente se polažu dva para montažnih ploča, nakon čega se vrši monolitizacija sustava, odnosno izrada nadmorskog zida, betonom C35/45 na licu mjesta. Prednja strana nadmorskog zida obložena je kamenim obložnicama, a po obalnom rubu se postavljaju kamen poklopnice dimenzija 40 x 25 cm. U podmorskom dijelu, čitavom trasom nove obale postavljeni su predgotovljeni armiranobetonski blokovi čuvari.

U zaleđu izrađenog obalnog zida, vrši se nasipanje kamenom mase 50-150 kg do kote -0,20 m, te kamenom mase 1-10 kg od kote -0,20 m do nivoa tucaničke podloge nove završne obrade zaobalne površine.

U krajnjem sjeverozapadnom dijelu novog akvatorija luke projektirano je istezalište za brodove, tlocrtnih dimenzija 14 m x 4 m. Kao granična konstrukcija između istezališta s jedne strane, te postojeće šljunčane plaže s druge strane izgradit će se manji gat tlocrtnih dimenzija 17,6 m x 2,5 m. Konstruktivno gat je građen od predgotovljenih armiranobetonskih elemenata tlocrtnih dimenzija 2,5 m x 1,23 m i visine 1,25 m sa rupom 1,43 m x 0,43 m po čitavoj visini elementa. Posloženi elementi formiraju šupljine koje se nakon polaganja svih elemenata ispunjavaju betonom na licu mjesta i na taj način povezuju u jednu cjelinu. Nakon punjenja elemenata sa betonom izrađuje se nadmorski dio gata od betona C35/45 na licu mjesta. S vanjske strane gata vrši se polaganje nabačaja od kamenih blokova mase 1000-2500 kg.

Duž čitave nove operativne obale osigurana je sva privezna i uslužna oprema za brodove, te primjerena javna rasvjeta.

Visina obalnog ruba čitave nove operativne obale, uključujući i gat, postavljena je na koti +1,0 m.

2.3.4 Uređenje zaobalnih površina

Uređenje zaobalnih površina odnosi se na površine u zaledju nove operativne obale za privez brodova. Od nove obalne linije prema kopnu formira se pješački pojas širine 2,50 m. Na dvije lokacije organiziran je parkirališni prostor sa po 5 parkirnih mjesta (ukupno 10 mjesta). U obuhvatu projekta postojeća lokalna prometnica se uređuje na način da se formira dvosmjerni promet sa okretištem u korijenu lukobrana, sa prometnim trakovima širine po 2,5 m.

Prostori koji ostaju između prometnice, parkirališta i obalne šetnice opremljenjuju se hortikulturnim uređenjem, postavljanjem urbane opreme kao što su klupe za sjedenje i sl.

2.3.5 Izgradnja dužobalne šetnice

S obzirom da je prema drugom projektu planirana dužobalna šetnica zapadno i istočno od predmetnog obuhvata, potrebno je osigurati pješačku komunikaciju od najzapadnijeg dijela obuhvata, približno na poziciji novog pera za zaštitu akvatorija luke, kroz samu luku, pa sve do najistočnijeg dijela obuhvata. Kroz prostor same luke, pješačka komunikacije bi se odvijala površinama predviđenim u sklopu luke, dok bi se zasebno obradila šetnica od zapadnog kraja luke do približne pozicije novog pera. U tom dijelu predviđena je izgradnja šetnice u zaledju postojeće plaže, južno od postojeće prometnice i to izgradnjom manjih potpornih zidova, te djelomičnim usjecanjem u stjenovitoj obali na zapadnom dijelu prema peru. Predviđeno je dodatno proširenje i dopunjavanje postojeće šljunčane plaže.

2.3.6 Ostali elementi zahvata

Prikљučenje na javnoprometnu površinu

Pješački i kolni pristup predmetnoj luci ostaje kako je definirano postojećim stanjem. Priklučak luke na državnu cestu nije predmet ovog projekta.

U obuhvatu zahvata promet vozila se rješava uređenjem dvosmjerne prometnice sa prometnim trkovima širine po 2,5 m i pješačkim koridorima, te okretištem u korijenu lukobrana. Na dvije lokacije unutar obuhvata organiziran je parkirališni prostor sa po 5 parkirnih mjesta (ukupno 10 mjesta).

Vodoopskrba

Postojeći vodovod lociran je u cesti do luke, koji je dio mjesnog vodoopskrbnog sustava, na koji je planiran priključak DN 110mm do vodomjera, odnosno nakon vodomjera predviđen je DN 63 mm (¢ 50 mm) za požarnu mrežu i DN 90 mm (¢ 80 mm) za sanitarnu potrošnju.

Vodovod je predviđen od polietilenskih PE-HD cijevi, a lociran je duž obale na kojem su predviđeni priključci, unutar kompleksa luke, za ormariće u svrhu napajanja brodica i ormariće za napajanje vodom za požarne potrebe, kao i za vrtne hidrante za zalijevanje zelenila.

Protupožarni hidrant PH №80 mm priključen je na vanjski vodovod i smješten je u srednji dio luke, te usklađen s vrijedećim pravilnicima o protupožarnoj zaštiti. Hidranti PH №50 mm smješteni su na požarnom cjevovodu duž luke.

U čvorovima bit će izgrađene betonske šahte za smještaj fazonskih komada i zasuna. Cjevovod se polaže na dubinu minimum 1,00 m, računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice.

Odvodnja

Odvodnja oborinskih voda luke planirana je, kao djelomično izdvojena cjelina, za prihvat i dispoziciju sakupljenih voda s ispustom u obalno more uz prethodna potrebna pročišćavanja.

Oborinske vode sakupljene s kolno-prometnih površina i uzdužnih parkirališta dovode se do separatora ulja, nakon kojeg se ispuštaju u obalnom zidu. Na odvodu oborinske vode i separatora ugrađuje se povratni ventil Tide-Flex, kako more ne bi ulazilo u separator kod pojave višeg nivoa plime.

Na svim vertikalnim i horizontalnim lomovima izgrađuju se revizijska okna od polipropilena svjetlog otvora 80 cm, koji se pokrivaju armirano-betonskom pločom. Trase kanala locirane su u prometnim površinama na dubinu od cca 1,20 m od tjemena cijevi do nivelete kolnika. Predviđene su polipropilenske cijevi, koje se polaže na pješčanu posteljicu prema uzdužnom padu i zatrپavaju sitnozrnim i neagresivnim materijalom do 30 cm iznad tjemena cijevi.

Faznost izgradnje

Cjelokupni zahvat Uređenje luke otvorene za javni promet Pisak predviđen je kao jedinstveni zahvat koji će se realizirati u jednoj fazi, te je predviđeno ishođenje jedinstvene građevinske dozvole.

2.4 Prikaz varijantnih rješenja zahvata

Za predmetni zahvat nisu izrađena varijantna rješenja.

2.5 Opis tehnoloških procesa

Predmetni zahvat nije proizvodna djelatnost i tijekom njegovog korištenja ne dolazi do tehnoloških procesa stoga ovo poglavlje nije primjenjivo.

2.6 Popis vrsta i količina tvari koje ulaze u tehnološki proces, ostaju nakon tehnološkog procesa te emisije u okoliš

Predmetni zahvat nije proizvodna djelatnost i tijekom njegovog korištenja ne dolazi do tehnoloških procesa stoga ovo poglavlje nije primjenjivo.

2.7 Popis drugih aktivnosti potrebnih za realizaciju zahvata

Za realizaciju predmetnog zahvata nisu potrebne druge, dodatne aktivnosti, osim onih koje su već prethodno opisane.

3 Podaci o lokaciji i opis lokacije zahvata

3.1 Odnos prema postojećim i planiranim zahvatima

Prema administrativno-teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, predmetni zahvat nalazi na području Splitsko-dalmatinske županije, Grada Omiša i naselja Pisak.

Zahvat je smješten je u katastarskoj općini Rogoznica, na katastarskoj čestici 9573/2.

Za područje zahvata na snazi su:

- Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije" broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13),
- Prostorni plan uređenja Grada Omiša (Službeni glasnik Grada Omiša 4/07, 8/10, 3/13, 5/15, 10/15, 15/15, 9/16).

3.1.1 Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije

Prema izvodima iz kartografskih prikaza Prostornog plana Splitsko-dalmatinske županije, lokacija zahvata nalazi se unutar građevinskog područja naselja (Slika 6). Uz lokaciju zahvata prolazi vodoopskrbni cjevovod, a planirani su vodosprema, uređaj za pročišćavanje i morski ispust (Slika 7). Na širem području zahvata nisu prisutni objekti kulturne baštine (Slika 8).

Slika 6. 1. Korištenje i namjena prostora (Službeni glasnik SDŽ 9/13)

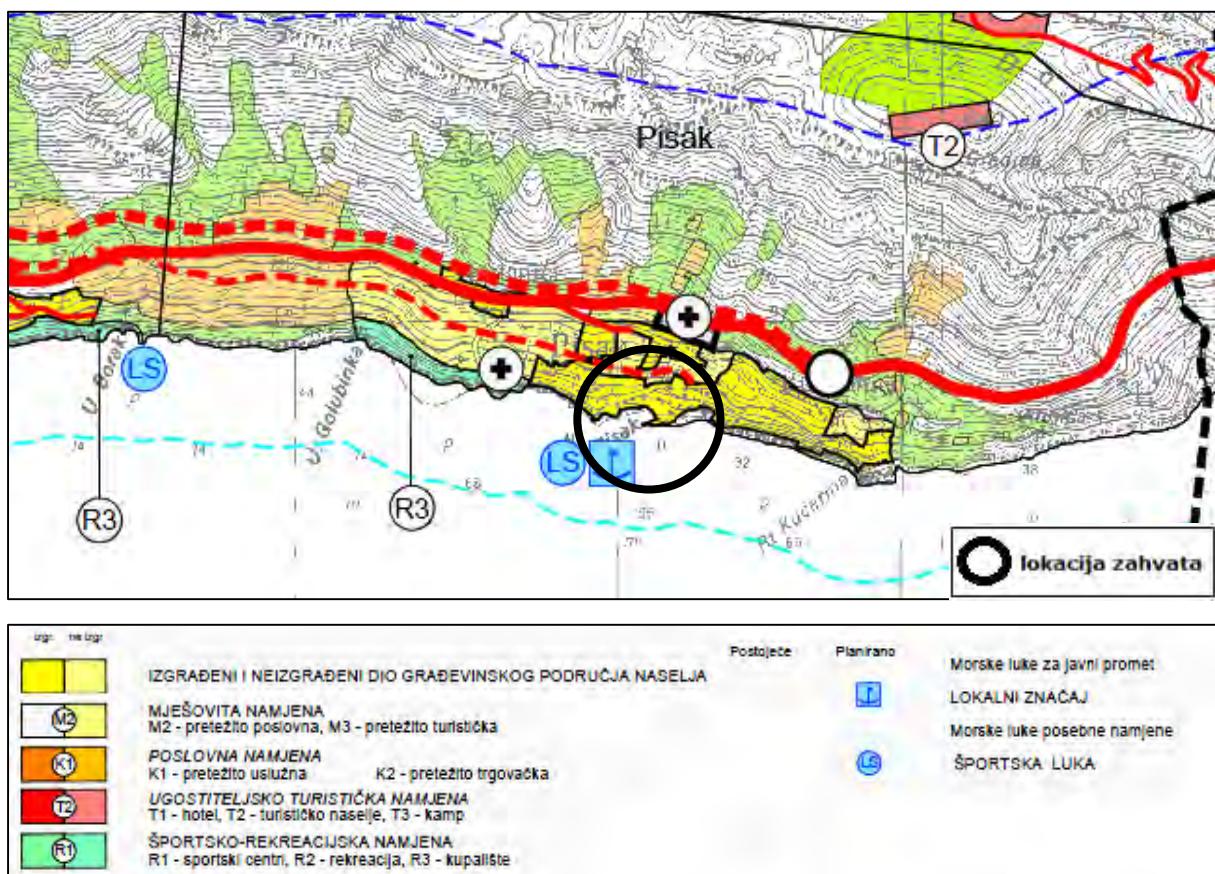
Slika 7. 2.3. Vodno-gospodarstveni sustavi (Službeni glasnik SDŽ 9/13)

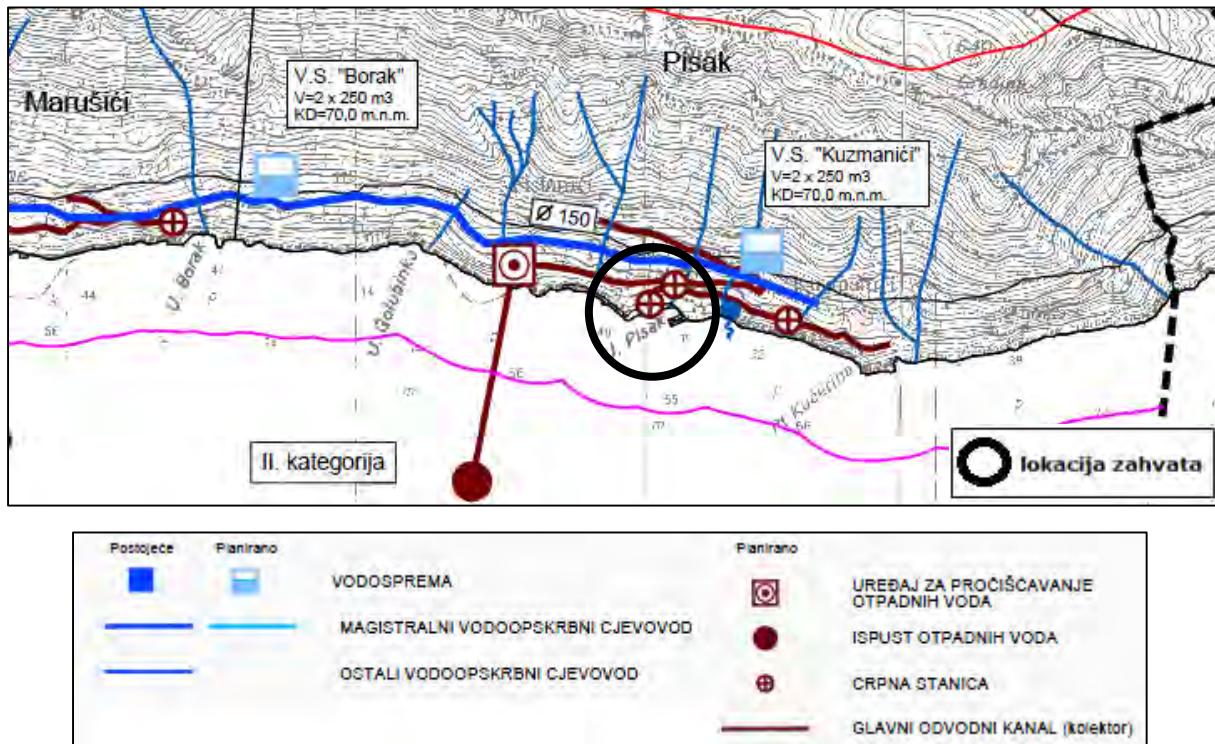
Slika 8. 3.1. 3.1. Prirodna i graditeljska baština (Službeni glasnik SDŽ 9/13)

3.1.2 Prostorni plan uređenja Grada Omiša

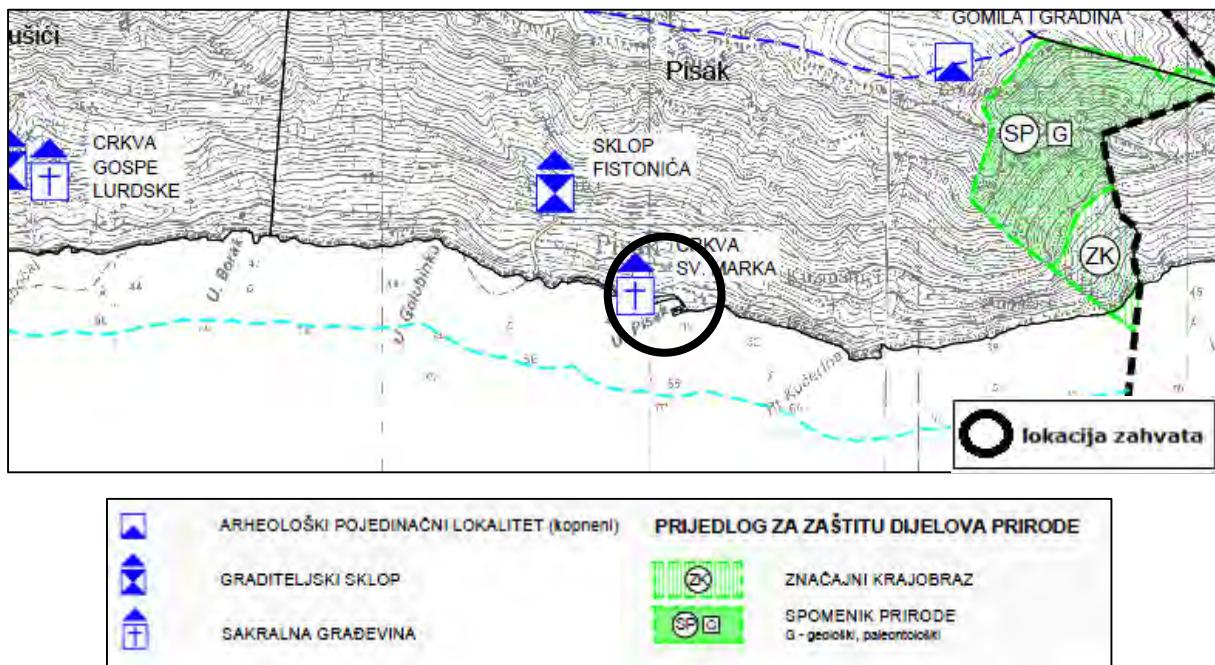
Prema izvodima iz kartografskih prikaza Prostornog plana uređenja Grada Omiša, lokacija zahvata nalazi se unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja (Slika 9). Uz lokaciju zahvata prolazi vodoopskrbni cjevovod, a planirana je crpna stanica i glavni odvodni kanal (Slika 10). Na širem području zahvata od objekata kulturne baštine prisutna je crkva Sv. Marka (Slika 11).

Slika 9. 1. Korištenje i namjena površina (Službeni glasnik Grada Omiša 9/16)

Slika 10. 2.4. Vodnogospodarski sustav (Službeni glasnik Grada Omiša 9/16)

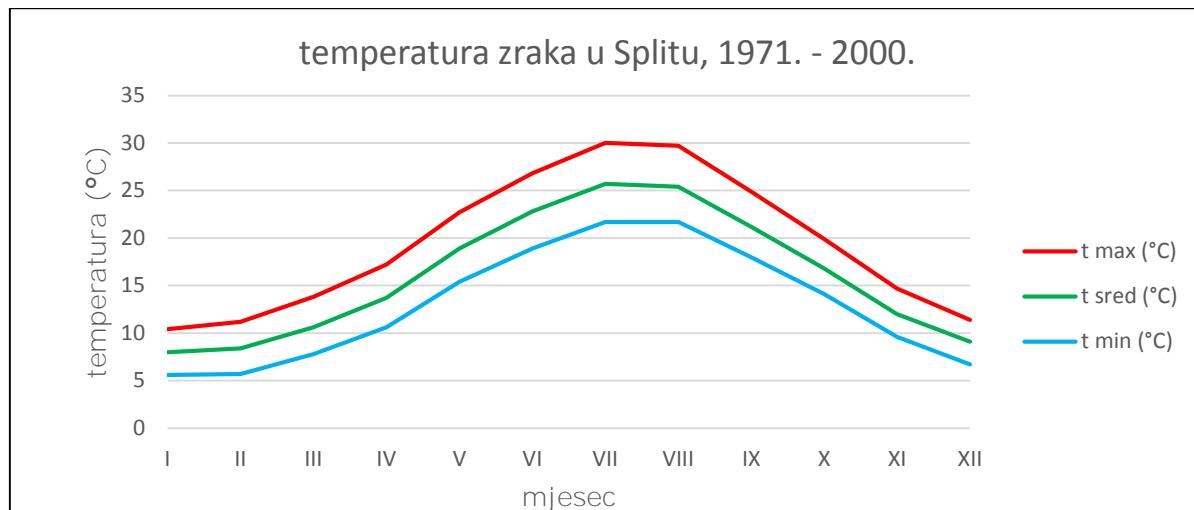

Slika 11. 3.a. Područja posebnih uvjeta korištenja (Službeni glasnik Grada Omiša 9/16)

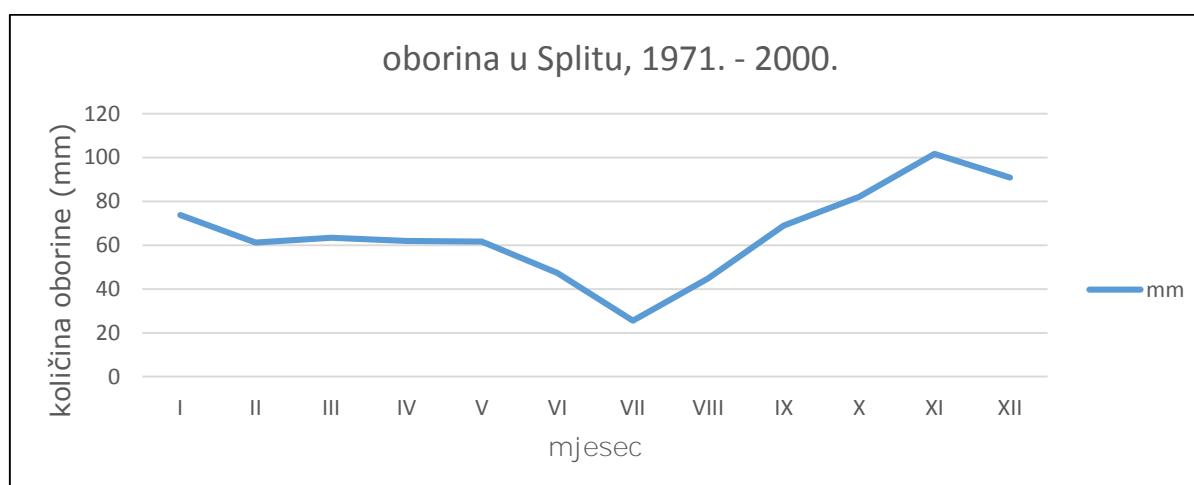
3.2 Klimatološke značajke

Na području Grada Omiša najizraženiji lokalni modifikatori klime su more, obalni planinski hrptovi Mosora i Omiške Dinare te zaravan Poljica u zaleđu. Pod utjecajem navedenih modifikatora izdvajaju se tri klimatska pojasa na području Grada. Prema Köppenovoj klimatskoj regionalizaciji Hrvatske (A. Filipčić, 2001) obalni prostor Grada nalazi se u klimatskom pojasu Csa klime - sredozemna klima sa suhim vrućim ljetom ili klima masline. Najviši dijelovi Grada nalaze se na području Cfb klime (umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom) koja je otočno izražena na području Mosora. Zaleđe Omiške Dinare i ostatak područja Grada nalazi se na području Cfa klime (umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom). Samo naselje Omiš i većina stanovnika Grada žive u litoralnom dijelu koje zahvaća Csa klima-sredozemna ili mediteranska klima koja ima izrazitu sezonsku raspodjelu padalina. Karakteristična su vruća ljeta i blage zime s povremenim hladnim valovima. Zbog utjecaja suptropskih anticiklona ljeti je pretežito vedro zbog čega je insolacija jaka. Srednja temperatura najtoplijeg mjeseca više je od 22 °C, a dnevni maksimumi su između 35 °C i 38 °C. Značajne su velike dnevne amplitude koje su uzrokovane vedrinom i s njom povezanim povećanim gubitkom terestričke radijacije noću. Dnevne amplitude najčešće su veće od 15 °C. Srednja temperatura najhladnjeg mjeseca varira između 4 °C i 13 °C. Godišnji hod padalina izrazito je sezonski te najveća količina padalina padne u hladnom dijelu godine. Glavno razdoblje aktivnosti ciklona i ciklogeneze su jesen i proljeće. Na slikama u nastavku (Slika 12 i Slika 13) prikazano je kretanje srednjih mjesecnih temperatura i količine oborina u Splitu u periodu 1971.-2000. Najtoplji mjeseci su srpanj i kolovoz sa srednjim temperaturama od 25,7 °C i 25,4 °C. Najhladniji mjeseci su siječanj i veljača sa srednjim temperaturama od 8,0 °C i 8,4 °C. Studeni je najkišovitiji mjesec sa 101,7 mm, dok je kolovoz najsuši, sa 25,5 mm.

Olujni vjetrovi se najčešće pojavljuju u hladnom dijelu godine, a razlog tomu su termičke razlike između relativno toplog mora i hladnog kopna. Najvažniji su vjetrovi bura, jugo, levant, tramuntana, lebić i ljeti maestral. Najučestaliji vjetrovi su iz pravca SI, I, JI, JZ i Z. Bura i jugo izdvajaju se kao najučestaliji vjetrovi na području Grada. Bura je karakteristična za hladniji dio godine, donosi vedro i suho vrijeme, a najbitnija značajka joj je mahovitost. Bura u mahovima postiže orkanske brzine (preko 50 m/s). Najjači udari bure izraženi su obalnom pojasu, a najizraženiji su kod Omiša na području probojnica rijeke Cetine.

Slika 12. Srednja, maksimalna i minimalna temperatura zraka u Splitu (1971.-2000.)

Slika 13. Srednja mjesечna količina oborine u Splitu (1971.-2000.)

3.2.1 Analiza vjetrovalne klime

S obzirom na nedostatak sustavnih mjerena valova kroz dugo godišnje razdoblje, razvijene su standardne metode za prognoze valova iz podataka o vjetru. Takav postupak će se provesti i ovdje na temelju podataka mjerjenja vjetra s meteorološke postaje Split.

U tablici u nastavku (Tablica 3) dane su apsolutne čestine pojavljivanja različitih smjerova vjetra za godinu. Radi se raspodjeli na osnovu srednjih satnih vrijednosti jačine i smjera vjetra.

Tablica 3. Kontigencija vjetra (apsolutne čestine, %), po klasama jačine (Bf) i brzine (m/s) vjetra za Split, za godinu, u razdoblju 2000.-2009. (DHMZ)

Jač.(Bf)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ZBROJ
Brzina (m/s)	0.0-0.2	0.3-1.5	1.6-3.3	3.4-5.4	5.5-7.9	8.0-10.7	10.8-13.8	13.9-17.1	17.2-20.7	20.8-24.4	24.5-28.4	28.5-32.6	32.7-36.9	
N	1274	1427	419	170	54	13	1							3358
NNE	1010	2388	1881	2193	1648	563	104	19	10					9796
NE	1494	5175	4307	3645	2453	678	172	49	5	2				17980
ENE	1186	3281	1544	391	118	15	3							6538
E	786	1181	714	210	15	1	2							2909
ESE	901	1281	1369	1902	1248	490	94	1						7286
SE	910	1025	1233	1919	2084	1142	294	29						8636
SSE	949	1125	277	227	220	158	42	5						3003
S	978	878	134	115	101	72	43	1						2320
SSW	959	2366	525	151	110	56	20	2						4189
SW	1807	4234	1873	219	25	10	1							8169
WSW	1204	1742	1096	143	2									4187
W	346	538	166	16	1									1067
WNW	455	817	150	4	1									1427
NW	819	1431	365	31	3	2								2651
NNW	929	876	231	45	8									2089
C	438													438
ZBROJ	438	16005	29745	16284	11381	8091	3200	776	106	15	2			86043

Vjetrovi od interesa za lokaciju luke Pisak mogu se analizirati uvažavajući dva aspekta i to:

- vjetar kao pojava od značaja za manevriranje plovila pri privezu ili odlasku iz luke, te obzirom na siguran boravak plovila na vezu;
- vjetar kao pojava koja generira vjetrovne valove od značaja za stanje akvatorija u luci i obalne građevine.

Vjetrovi koji generiraju valove od značaja na lokaciji luke Pisak jesu vjetrovi koji pušu iz II i III kvadranta i to: jugo, oštro, lebić i maestral.

Brzina, odnosno snaga vjetra, i visine (energija) vjetrom generiranih valova jesu limitirajući meteorološki faktori, koji utječu na mogućnost korištenja kako akvatorija tako i operativnih obala u luci.

Na razmatranoj lokaciji vjetrovi iz preostalih kvadrantata pušu s kopna (I kvadrant – bura, IV kvadrant – tramontana) ili nisu od značaja za analizu valne klime predmetne mikrolokacije (III – punenat i II kvadrant – levanat).

Dugoročna prognoza površinskih vjetrovnih valova

Dugoročna prognoza se radi iz uzoraka dobivenih mjerjenjem valova za kratkoročna stacionarna stanja mora. Kako se ne raspolaže ovim mjerjenjima, napravit će se uzorak valova na temelju podataka o mjerenu vjetra (uzorka vjetra za kratkoročne situacije iz dugog razdoblja opažajna).

Iz mjerjenja valnog obrisa u vremenu na nekoj točki za razdoblje od jedne godine, moguće je statističkom obradom dobiti različite parametre valnog profila, a koji označuju godišnje ekstreme. To mogu biti slučajne varijable kao što je značajna valna visina (H_s), maksimalna valna visina (H_{max}) i druge. Odabranoj varijabli pripada inicijalna distribucija vjerojatnosti za koju se pretpostavlja da je Fisher-Tippettovog tipa, a što ima za posljedicu da je odgovarajuća distribucija vjerojatnosti ekstrema istog tipa. Isto vrijedi i za ekstrem nekog malo kraćeg perioda od 1 godine. Prema tome, ovisno o vremenskom razdoblju razmatranja ekstremnog valnog parametra razlikuju se slijedeći modeli:

1. model godišnjih ekstremnih vrijednosti s pripadajućom distribucijom vjerojatnosti (eng. Annual extreme Value Probability Distribution) i
2. model ekstremnih vrijednosti koje premašuju neki "prag" s pripadajućom distribucijom vjerojatnosti (eng. Extreme Value Probability distribution).

Za oba modela najčešće se koriste Weibulova (F-T tip III) i Gumbelova (F-T tip I) distribucija. Frechetova distribucija (F-T tip II) se najslabije prilagođava i stoga se praktično ne koristi. Česta se koristi i log-normalna raspodjela čija je upotreba zasnovana na empirijskoj spoznaji o dobroj prilagodbi.

Prvi model se koristi ukoliko se raspolaže s uzorkom od približno 30 godina, a drugi ukoliko se raspolaže s uzorkom obično manjim od 30 godina. Uzorak tada obuhvaća sve podatke koji premašuju postavljeni prag, karakteriziran tipičnom velikom olujom, tako da može biti i više podataka u 1 godini. Ovdje će se koristiti drugi model jer se raspolaže s tablicom kontigencije vjetra iz koje se može načiniti uzorak vjetra po kriteriju prekoračenja praga.

Obzirom da uzorak H_s za dugoročnu prognozu trebaju predstavljati pojedinačne kratkoročne valne situacije sa većim valovima (odnosno vjetrom koji ih generira) odabran je prag brzine vjetra od 3 Bf (3,4 – 5,4 m/s).

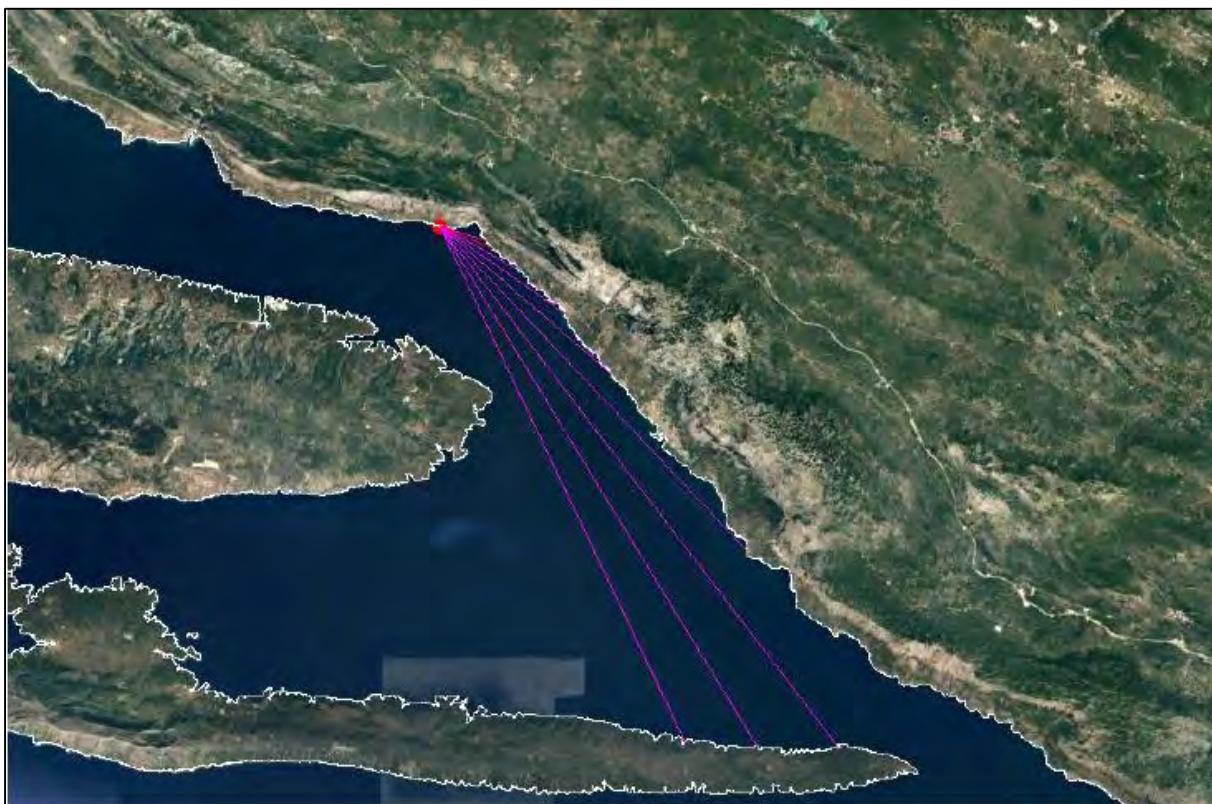
Valna razvijališta

Duljina valnog razvijališta (ili privjetrišta) preko čije se površine generiraju vjetrovni valovi od interesa utvrđuje se razmatranjem efektivnih udaljenosti razmatrane lokacije i kopna iz kojih valovi nailaze. Kako je već spomenuto, neposredni akvatorij predmetne luke izložen je vjetrovima iz II i III kvadranta i posljedičnim valovima s različitim duljinama privjetrišta. Obzirom na to definirat će se, prema kriteriju dužine privjetrišta i sličnosti čestine pojavljivanja vjetra za pojedini smjer, pojedini sektori koji su definirani djelovanjem vjetrova iz smjerova SE, SW i W. Sektor I definiran je djelovanjem vjetrova i posljedičnih površinskih vjetrovnih valova iz smjerova ESE, SE i SSE. Najduže efektivno privjetrište izračunato je za smjer SSE i SE iznosi 19,7 km (Tablica 4). Sektor II definiran je djelovanjem vjetrova i posljedičnih površinskih vjetrovnih valova iz smjera SW i SSW. Duže efektivno privjetrište izračunato je za smjer SW i iznosi 10,7 km (Tablica 5 i Tablica 6).

Sektor III definiran je djelovanjem vjetrova i posljedičnih površinskih vjetrovnih valova iz smjerova WSW, W i WNW. Najduže efektivno privjetrište izračunato je za smjer W i iznosi 15,8 km (Tablica 6 i Tablica 7).

Proračun efektivne duljine privjetrišta za sve smjerove je proveden na način da se u svakom od odabranih smjerova postavi centralna zraka koja kao ishodište ima točku ispred namjeranog zahvata. Nakon toga se sa rotacijom od 6° u smjeru kazaljke na satu (do $+42^\circ$) i suprotno od kazaljke na satu (do -42°) postavljaju pravci kroz istu ishodišnu točku. Određuju se duljine svake zrake od ishodišta do prve točke obale te se proračunava suma njihovih projekcija na centralnu zraku. Ta suma se dijeli sa sumom sinusa kutova centralne zrake i ostalih rotiranih zraka a čime se dobiva i vrijednost duljine efektivnog privjetrišta.

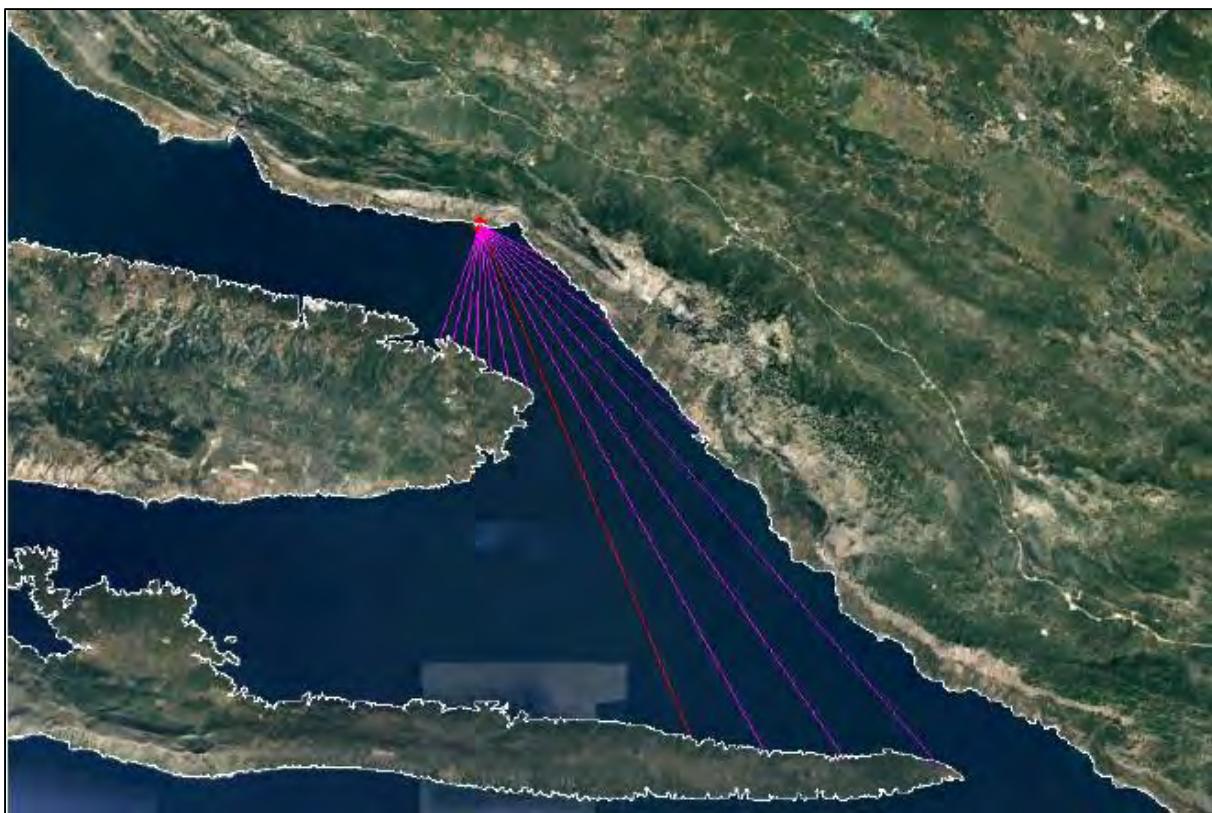
Na slikama u nastavku (Slika 14 do Slika 20) dani su grafički prikazi postavljanja centralne zrake kroz analizirane smjerove te zrake sa korekcijom rotacije $\pm 6^\circ$ od centralne zrake. Proračunske vrijednosti spomenutog postupka za određivanje efektivne duljine privjetrišta za sve pojedine smjerove dane su u tablicama u nastavku (Tablica 4 do Tablica 7).

Slika 14. Prikaz centralne zrake kroz smjer ESE te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

Slika 15. Prikaz centralne zrake kroz smjer SE te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

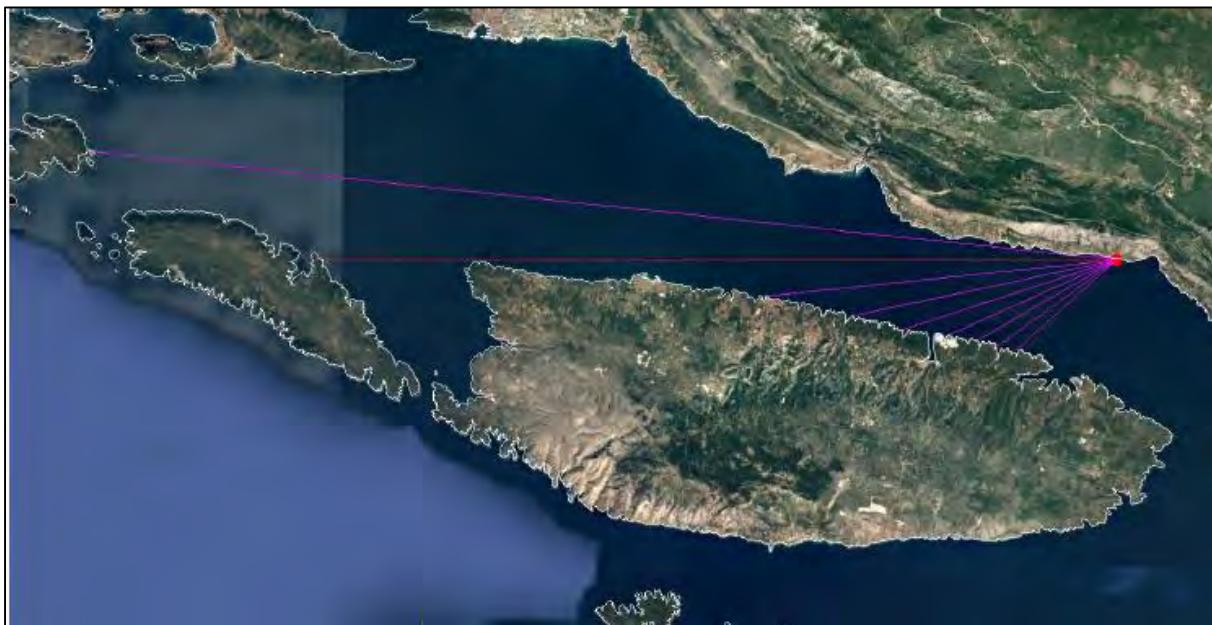
Slika 16. Prikaz centralne zrake kroz smjer SSE te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

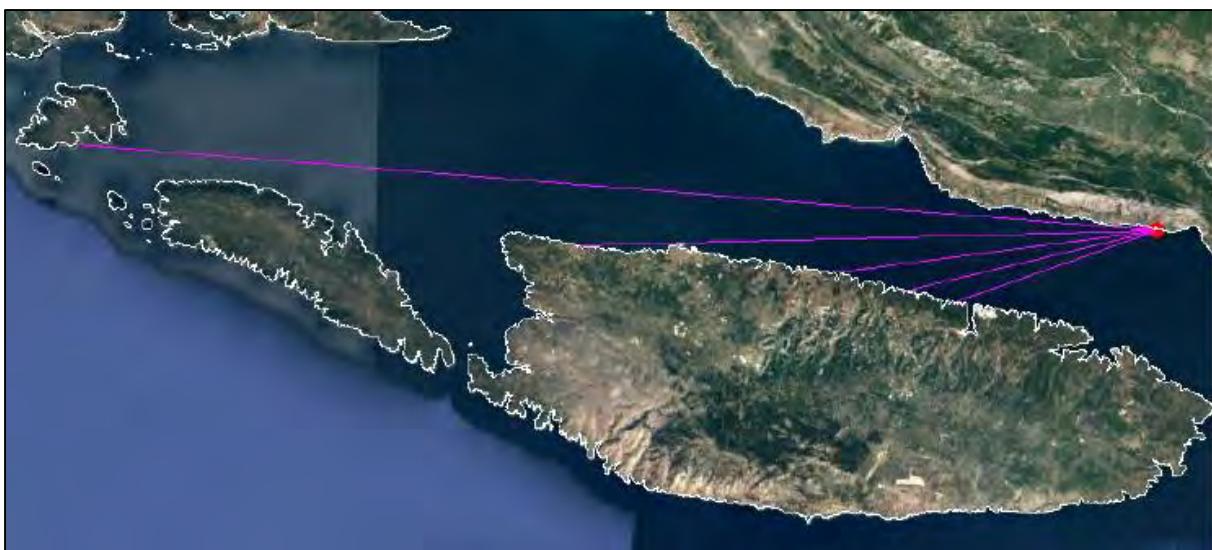
Slika 17. Prikaz centralne zrake kroz smjer SSW te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

Slika 18. Prikaz centralne zrake kroz smjer WSW te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

Slika 19. Prikaz centralne zrake kroz smjer W te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

Slika 20. Prikaz centralne zrake kroz smjer WNW te zrake s krakom $\pm 6^\circ$

Tablica 4. Proračun određivanja efektivne dužine privjetrišta za smjer ESE (lijevo) i SE (desno)

ESE ($112,5^{\circ}$)						SE (135°)					
Kut α ($^{\circ}$)	cosa	$\cos^2\alpha$	d (km)	Σd	$d \cdot \cos^2\alpha$	Kut α ($^{\circ}$)	cosa	$\cos^2\alpha$	d (km)	Σd	$d \cdot \cos^2\alpha$
42	0,743	0,552	32,08	95,86	17,72	42	0,743	0,552	8,13	195,42	4,49
36	0,809	0,655	34,22		22,40	36	0,809	0,655	8,62		5,64
30	0,866	0,750	36,94		27,71	30	0,866	0,750	9,15		6,86
24	0,914	0,835	25,1		20,95	24	0,914	0,835	30,2		25,20
18	0,951	0,905	12,69		11,48	18	0,951	0,905	32,42		29,32
12	0,978	0,957	8,58		8,21	12	0,978	0,957	34,9		33,39
6	0,995	0,989	5,01		4,96	6	0,995	0,989	37,68		37,27
0	1,000	1,000	3,2		3,20	0	1,000	1,000	22,71		22,71
-6	0,995	0,989	2,75		2,72	-6	0,995	0,989	10,4		10,29
-12	0,978	0,957	0,62		0,59	-12	0,978	0,957	7,85		7,51
-18	0,951	0,905	0,45		0,41	-18	0,951	0,905	4,45		4,03
-24	0,914	0,835	0,31		0,26	-24	0,914	0,835	3,05		2,55
-30	0,866	0,750	0,21		0,16	-30	0,866	0,750	2,61		1,96
-36	0,809	0,655	0,18		0,12	-36	0,809	0,655	0,6		0,39
-42	0,743	0,552	0,18		0,10	-42	0,743	0,552	0,43		0,24
$\Sigma(30)$	10,407					$\Sigma(30)$	10,407				
$\Sigma(42)$	13,511				120,96	$\Sigma(42)$	13,511				191,85
$L(30) = 9,2 \text{ km}$						$L(30) = 18,8 \text{ km}$					
$L(42) = 12,0 \text{ km}$						$L(42) = 15,8 \text{ km}$					
$Lef = 12,0 \text{ km}$						$Lef = 18,8 \text{ km}$					

Tablica 5. Proračun određivanja efektivne dužine privjetrišta za smjer SSE (lijevo) i SSW (desno)

SSE ($157,5^{\circ}$)						SSW ($202,5^{\circ}$)							
Kut α ($^{\circ}$)	cosa	$\cos^2\alpha$	d (km)	Σd	$d \cdot \cos^2\alpha$	Kut α ($^{\circ}$)	cosa	$\cos^2\alpha$	d (km)	Σd	$d \cdot \cos^2\alpha$		
42	0,743	0,552	6,72	205,08	3,71	42	0,743	0,552	9,54	79,95	5,27		
36	0,809	0,655	6,6		4,32	36	0,809	0,655	8,4		5,50		
30	0,866	0,750	6,78		5,09	30	0,866	0,750	8,14		6,11		
24	0,914	0,835	7,27		6,07	24	0,914	0,835	7		5,84		
18	0,951	0,905	8,17		7,39	18	0,951	0,905	6,93		6,27		
12	0,978	0,957	8,63		8,26	12	0,978	0,957	6,61		6,32		
6	0,995	0,989	9,45		9,35	6	0,995	0,989	7,92		7,83		
0	1,000	1,000	30,75		30,75	0	1,000	1,000	7,32		7,32		
-6	0,995	0,989	33,13		32,77	-6	0,995	0,989	6,43		6,36		
-12	0,978	0,957	35,77		34,22	-12	0,978	0,957	6,77		6,48		
-18	0,951	0,905	39,08		35,35	-18	0,951	0,905	6,97		6,30		
-24	0,914	0,835	16,82		14,04	-24	0,914	0,835	7,51		6,27		
-30	0,866	0,750	9,23		6,92	-30	0,866	0,750	8,35		6,26		
-36	0,809	0,655	5,83		3,82	-36	0,809	0,655	8,96		5,86		
-42	0,743	0,552	3,83		2,12	-42	0,743	0,552	29,69		16,40		
$\Sigma(30)$	10,407					$\Sigma(30)$	10,407						
$\Sigma(42)$	13,511				204,16	$\Sigma(42)$	13,511				104,39		
$L(30) = 19,7 \text{ km}$						$L(30) = 7,7 \text{ km}$							
$L(42) = 16,9 \text{ km}$						$L(42) = 10,1 \text{ km}$							
$Lef = 19,7 \text{ km}$						$Lef = 10,1 \text{ km}$							

Tablica 6. Proračun određivanja efektivne dužine privjetrišta za smjer SW (lijevo) i WSW (desno)

SW (225°)						WSW (247,5°)					
Kut α (°)	cosa	cos²α	d (km)	Σd	d·cos²α	Kut α (°)	cosa	cos²α	d (km)	Σd	d·cos²α
42	0,743	0,552	23,98		13,24	42	0,743	0,552	0,19		0,10
36	0,809	0,655	16,5		10,80	36	0,809	0,655	1,27		0,83
30	0,866	0,750	12,88		9,66	30	0,866	0,750	2,14		1,61
24	0,914	0,835	10,91		9,11	24	0,914	0,835	45,67		38,11
18	0,951	0,905	9,31		8,42	18	0,951	0,905	20,61		18,64
12	0,978	0,957	8,11		7,76	12	0,978	0,957	15,39		14,72
6	0,995	0,989	7,51		7,43	6	0,995	0,989	12,48		12,34
0	1,000	1,000	7,05		7,05	0	1,000	1,000	10,3		10,30
-6	0,995	0,989	6,56		6,49	-6	0,995	0,989	9,16		9,06
-12	0,978	0,957	6,73		6,44	-12	0,978	0,957	7,89		7,55
-18	0,951	0,905	7,18		6,49	-18	0,951	0,905	7,53		6,81
-24	0,914	0,835	6,8		5,68	-24	0,914	0,835	6,87		5,73
-30	0,866	0,750	6,49		4,87	-30	0,866	0,750	6,51		4,88
-36	0,809	0,655	7,18		4,70	-36	0,809	0,655	6,72		4,40
-42	0,743	0,552	7,4		4,09	-42	0,743	0,552	7,43		4,10
Σ(30)	10,407					Σ(30)	10,407				
Σ(42)	13,511				112,22	Σ(42)	13,511				139,20
L(30)=	8,6	km				L(30)=	13,9	km			
L(42)=	10,7	km				L(42)=	11,9	km			
Lef.=	10,7	km				Lef.=	13,9	km			

Tablica 7. Proračun određivanja efektivne dužine privjetrišta za smjer W (lijevo) i WNW (desno)

W (270°)						WNW (292,5°)					
Kut α (°)	cosa	cos²α	d (km)	Σd	d·cos²α	Kut α (°)	cosa	cos²α	d (km)	Σd	d·cos²α
42	0,743	0,552	0,13		0,07	42	0,743	0,552	0,11		0,06
36	0,809	0,655	0,14		0,09	36	0,809	0,655	0,11		0,07
30	0,866	0,750	0,15		0,11	30	0,866	0,750	0,12		0,09
24	0,914	0,835	0,18		0,15	24	0,914	0,835	0,12		0,10
18	0,951	0,905	0,19		0,17	18	0,951	0,905	0,13		0,12
12	0,978	0,957	1,52		1,45	12	0,978	0,957	0,14		0,13
6	0,995	0,989	55,39		54,78	6	0,995	0,989	0,15		0,15
0	1,000	1,000	42,8		42,80	0	1,000	1,000	0,18		0,18
-6	0,995	0,989	18,81		18,60	-6	0,995	0,989	0,2		0,20
-12	0,978	0,957	14,5		13,87	-12	0,978	0,957	1,75		1,67
-18	0,951	0,905	12,08		10,93	-18	0,951	0,905	58		52,46
-24	0,914	0,835	10		8,35	-24	0,914	0,835	31,09		25,95
-30	0,866	0,750	8,67		6,50	-30	0,866	0,750	17,68		13,26
-36	0,809	0,655	8,04		5,26	-36	0,809	0,655	13,97		9,14
-42	0,743	0,552	7,48		4,13	-42	0,743	0,552	11,51		6,36
Σ(30)	10,407					Σ(30)	10,407				
Σ(42)	13,511				167,28	Σ(42)	13,511				109,94
L(30)=	15,8	km				L(30)=	10,5	km			
L(42)=	13,3	km				L(42)=	10,0	km			
Lef.=	15,8	km				Lef.=	10,5	km			

Formiranje uzorka vjetra za dugoročne valne prognoze

Dugoročna prognoza značajne valne visine Hs^{PP} s povratnim periodima izraženim u godinama (npr. 5, 10, 100 i sl.) radi se na temelju uzorka značajne valne visine Hs . Taj uzorak sadrži veliki broj Hs za kratkoročna stanja mora (kratkoročne valne situacije) iz razdoblja 2000.-2009.

Uzorak značajnih valnih visina (Hs) za dugoročnu valnu prognozu dobije se iz uzorka vjetra za dugoročnu valnu prognozu. Uzorak vjetra formira se po kriteriju prekoračenja praga iz tablice kontigencije vjetra, a uzorak formiraju podaci s brzinama vjetra preko zadatog praga od 3 Bf.

Tablica 8. Privjetriše i trajanja vjetra potrebna za potpuno razvijeno more (FAS)

JAČINA VJETRA (Bf)	SEKTOR I		SEKTOR II		SEKTOR III	
	FETCH (km)	TRAJANJE VJETRA ZA FAS (T_{FAS}) (h)	FETCH (km)	TRAJANJE VJETRA ZA FAS (T_{FAS}) (h)	FETCH (km)	TRAJANJE VJETRA ZA FAS (T_{FAS}) (h)
10	19,7		10,7		15,8	
9						
8		≥ 2,00		≥ 1,30		
7		≥ 2,20		≥ 1,40		
6		≥ 2,50		≥ 1,60		
5		≥ 2,80		≥ 1,80		≥ 2,10
4		≥ 3,00		≥ 2,20		≥ 2,30

Uzorak brzina vjetra ovdje se formira iz tablice kontigencije gdje su dane satne brzine, kako je to uobičajeno za kratkoročnu valnu prognozu (WMO, 2006). One su za oko 5% manje od 10-minutnih. Premašenje „teorijske“ prognozirane valne visine je reda veličine pogreške kod očitavanja prognozirane valne visine s ovdje korištenog prognostičkog dijagrama - Groen-Dorrenstein, a kojeg preporuča Svjetska meteorološka organizacija (WMO).

Uzorak vjetra za kratkoročne valne prognoze HS u stvari predstavlja tablica kontigencije vjetra iz elaborata DHMZ-a podjeljena na sektore (Tablica 9).

Tablica 9. Uzorak vjetra

SMJER	JAČINA VJETRA (Bf)												ZBROJ	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
sektor I	N	1274	1427	419	170	54	13	1						3358
	NNE	1010	2303	1881	2193	1648	563	104	19	10				9796
	NE	1494	5175	4307	3645	2453	678	172	49	5	2			17960
	ENE	1186	3281	1544	391	118	15	3						6538
	E	786	1181	714	210	15	1	2						2909
	ESE	901	1281	1369	1902	1248	490	94	1					7286
	SE	910	1025	1233	1919	2084	1142	294	29					8636
	SSE	949	1125	277	227	220	158	42	5					3003
	S	976	878	134	115	101	72	43	1					2320
sektor II	SSW	259	340	525	151	110	35	20	7					4189
	SW	1807	4204	1870	238	25	36	7						8869
	WSW	1204	1742	1096	143	2								4187
	W	346	548	156	16	1								1067
sektor III	WNW	455	817	150	4	1								1427
	NW	819	1431	365	31	3	2							2651
	NNW	929	876	231	45	8								2089
	C	438												438
	ZBROJ	438	16005	29745	16284	11381	8091	3200	776	106	15	2	0	0

Proračun značajnih valnih visina za duga povratna razdoblja

Načinjene su dugoročne prognoze dubokovodnih značajnih valnih visina Hs za sektore I, II i III. Rezultat prognoze su ekstremne značajne valne visine povratnih razdoblja PP= 5, 10, 20, 50 i 100 godina, označene kao Hs^{PP}.

Tablica 10. Uzorak značajne valne visine Hs

	JAČINA VJETRA (Bf)	4	5	6	7	8	9	10	
SEKTOR I	FETCH (km)	F1 = 19,7 km							
	UČESTALOST	876	251	49	2	0	0	0	
	H _s (m)	0,55	1	1,3	1,7	2,5	0	0	
SEKTOR II	FETCH (km)	F1 = 10,7 km							
	UČESTALOST	66	18	3	0	0	0	0	
	H _s (m)	0,45	0,75	1	1,5	1,7	0	0	
SEKTOR III	FETCH (km)	F1 = 15,8 km							
	UČESTALOST	1238	132	1	0	0	0	0	
	H _s (m)	0,55	0,95	0	0	0	0	0	

Uzorak značajnih dubokovodnih valnih visina Hs za dugoročnu prognozu formiran je iz uzorka vjetra, a na temelju tablice 8 i izračunatog privjetrišta, te korištenjem kratkoročne valne prognoze metodom Goen-Dorrenstein (Tablica 10).

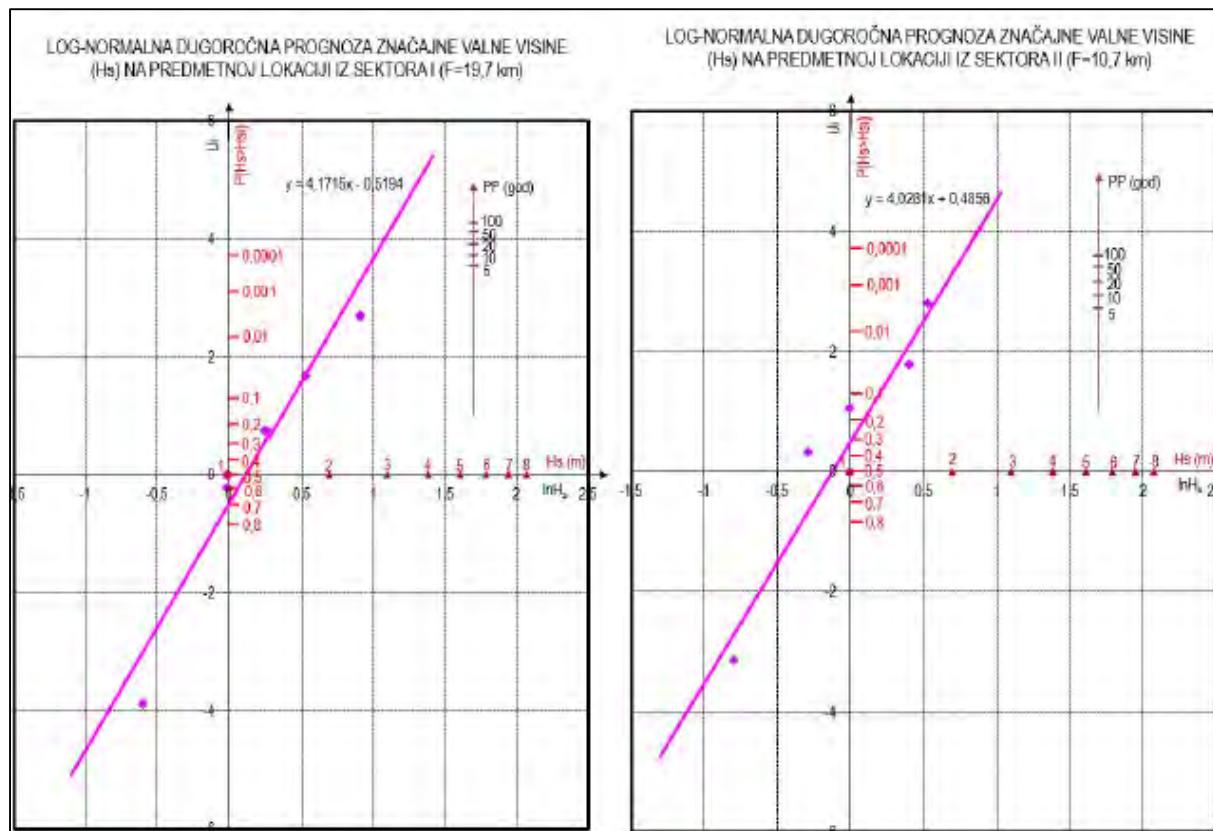
Za uzorak značajnih valnih visina Hs dobivena je dugoročna empirijska vjerojatnost, koja se dobro prilagođava pravcu. Na nju je izvršena prilagodba teorijske Log-normalne raspodjele vjerojatnosti. Ekstrapolacijom teorijske Lognormalne raspodjele vjerojatnosti (pravac) u područje malih vjerojatnosti, tj. velikih povratnih razdoblja, izvršena je dugoročna prognoza.

Na slikama u nastavku (Slika 21 i Slika 22) prikazane su raspodjele vjerojatnosti slučajne varijable značajne valne visine (H_s), te prognozirane vrijednosti značajnih valnih visina $H_s^{PP}(m)$ po povratnim razdobljima PP = 100, 50, 25, 10 i 5 godina.

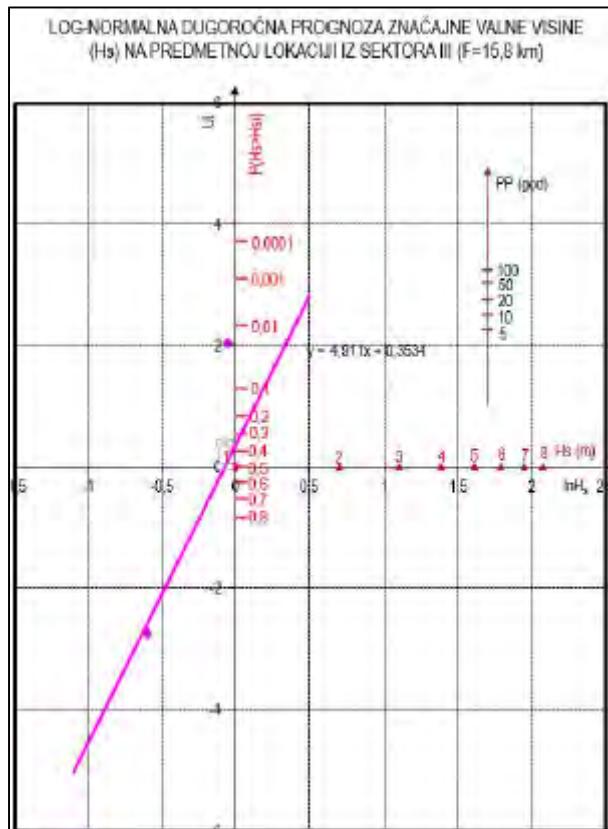
U tablici u nastavku (Tablica 11) dane su dugoročne ekstremne značajne (H_s^{PP}) po povratnim razdobljima prognozirane pomoću distribucije vjerojatnosti sa slike u nastavku (Slika 21 i Slika 22). Također, dane su pripadne desetinske ($H_1/10=1,27 \cdot H_s$), stotinske ($H_1/100=1,67 \cdot H_s$) i maksimalne valne ($H_{max}=1,8 \cdot H_s$), te pripadni srednji valni periodi (T_0) i valne duljine (L_0).

Tablica 11. Prikaz usvojenih vrijednosti dubokovodnih valnih parametara za daljnju analizu

PP	SEKTOR I						SEKTOR II						SEKTOR III											
	H_s (m)	$H_1/10$ (m)	$H_1/100$ (m)	H_{max} (m)	T_0 (s)	L_0 (m)	T_p (s)	H_s (m)	$H_1/10$ (m)	$H_1/100$ (m)	H_{max} (m)	T_0 (s)	L_0 (m)	T_p (s)	H_s (m)	$H_1/10$ (m)	$H_1/100$ (m)	H_{max} (m)	T_0 (s)	L_0 (m)	T_p (s)			
100	3,15	4,00	5,26	5,67	6,58	67,6	7,24	2,16	3,51	3,61	3,89	5,45	46,4	5,99	1,80	2,29	3,01	3,24	4,97	38,6	5,47			
50	3,03	3,85	5,06	5,45	6,45	65,0	7,10	2,06	2,62	3,44	3,71	5,32	44,2	5,85	1,73	2,20	2,89	3,11	4,88	37,1	5,36			
20	2,88	3,66	4,81	5,18	6,29	61,8	6,92	1,93	2,45	3,22	3,47	5,15	41,4	5,86	1,63	2,07	2,72	2,93	4,73	35,0	5,21			
10	2,75	3,51	4,51	4,97	6,16	59,2	6,77	1,84	2,34	3,07	3,31	5,03	39,5	5,53	1,55	1,97	2,59	2,79	4,62	33,3	5,08			
5	2,64	3,35	4,41	4,75	6,02	56,7	6,63	1,74	2,21	2,91	3,13	4,89	37,4	5,38	1,47	1,87	2,45	2,65	4,49	31,6	4,94			

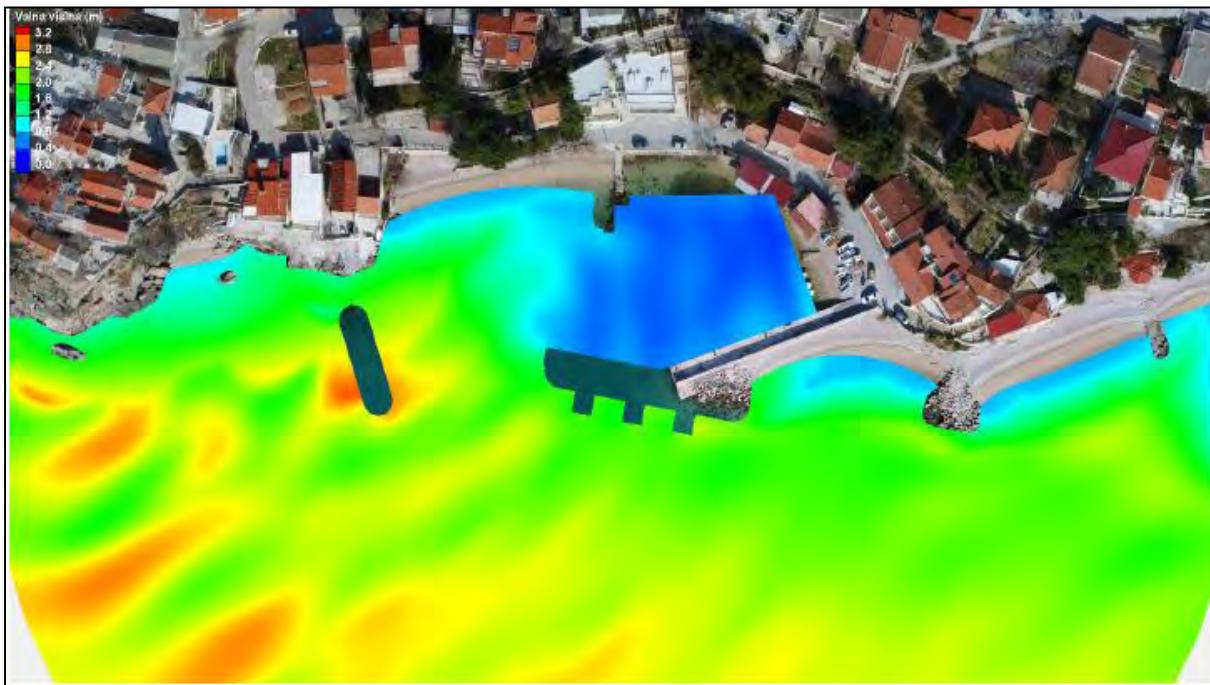

Slika 21. Dugoročna distribucija značajne valne visine H_s za sektore I i II

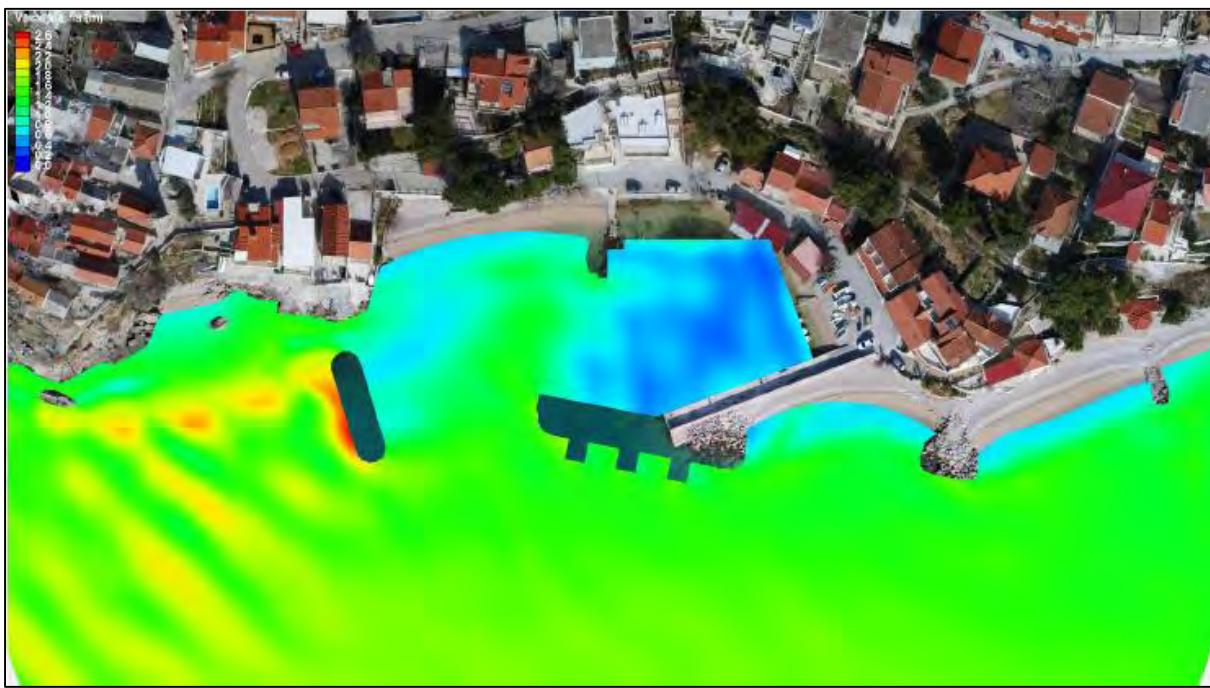

Slika 22. Dugoročna distribucija značajne valne visine H_s za sektor III

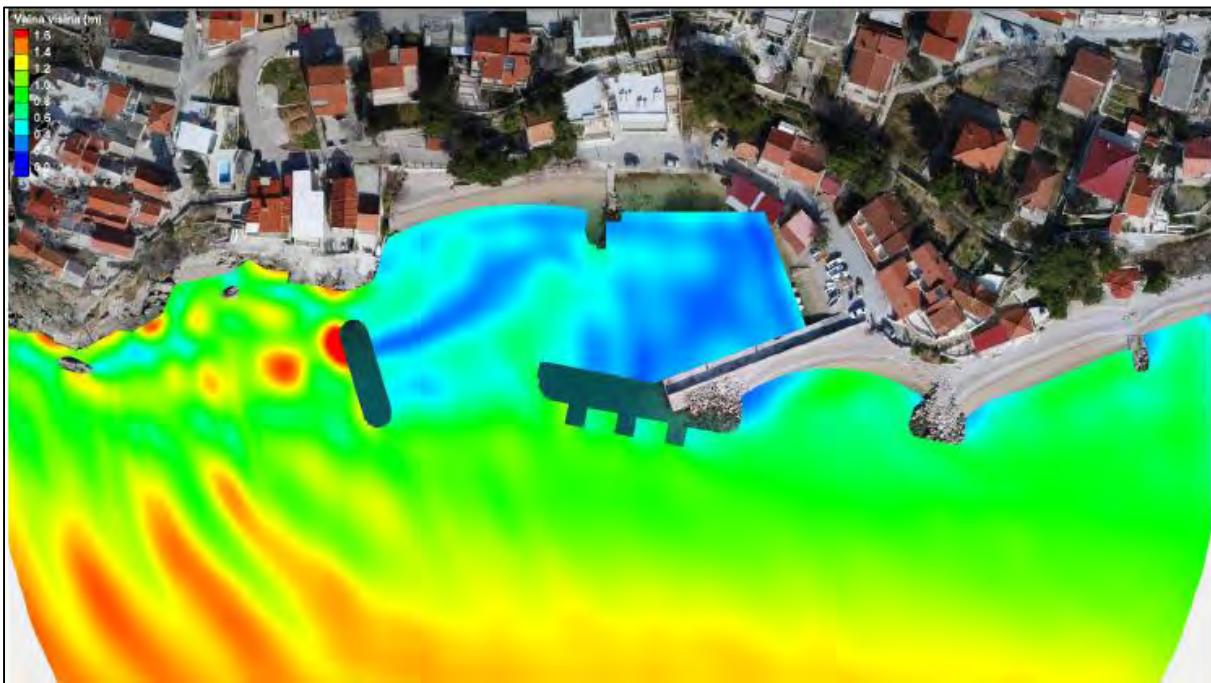
S parametrima valova prema prethodnoj tablici (Tablica 11) izvršene su numeričke simulacije valovanja. U nastavku su na slikama rezultati numeričkih simulacija za dominantne smjerove valova, a to su smjer valova 135° , 235° i 260° i to za 5-godišnje povratne periode (kriterij funkcionalnosti akvatorija), na kojima se vidi da je stanje valovanja u novom akvatoriju luke prihvatljivo sa stajališta normalnog funkcioniranja akvatorija.

Slika 23. Polje značajnih valnih visina za simulaciju s parametrima vala iz smjera 135° (jugo) za 5-godišnji povratni period (Hs = 2,64 m; Tp = 6,63 s)

Slika 24. Polje značajnih valnih visina za simulaciju s parametrima vala iz smjera 235° (lebić) za 5-godišnji povratni period (Hs = 1,74 m; Tp = 5,38 s)

Slika 25. Polje značajnih valnih visina za simulaciju s parametrima vala iz smjera 260° (maestral) za 5-godišnji povratni period ($H_s = 1,47 \text{ m}$; $T_p = 4,94 \text{ s}$)

3.2.2 Zabilježene klimatske promjene

Klimatske promjene na području Republike Hrvatske u razdoblju 1961. – 2010. analizirane su pomoću trendova godišnjih i sezonskih srednjih, srednjih minimalnih i srednjih maksimalnih temperatura zraka i indeksa temperaturnih ekstrema, zatim godišnjih i sezonskih količina oborine i oborinskih indeksa kao i sušnih i kišnih razdoblja.

Tijekom proteklog 50-godišnjeg razdoblja (1961.-2010.) trendovi srednje, srednje minimalne i srednje maksimalne temperature zraka pokazuju zatopljenje u cijeloj Hrvatskoj. Trendovi godišnje temperature zraka su pozitivni i značajni, a promjene su veće u kontinentalnom dijelu zemlje nego na obali i u dalmatinskoj unutrašnjosti. Najveći doprinos ukupnom pozitivnom trendu temperature zraka dali su ljetni trendovi, zatim podjednako trendovi za zimu i proljeće, dok su najmanje promjene imale jesenske temperature.

Uočeno zatopljenje očituje se i u svim indeksima temperaturnih ekstrema pozitivnim trendovima toplih temperaturnih indeksa (topli dani i noći te trajanje toplih razdoblja) te negativnim trendovima hladnih temperaturnih indeksa (hladni dani i hladne noći te duljina hladnih razdoblja).

Tijekom proteklog 50-godišnjeg razdoblja, godišnje količine oborine pokazuju prevladavajuće neznačajne trendove, koji su pozitivni u istočnim ravnicaškim krajevima i negativni u ostalim područjima Hrvatske. Najizraženije promjene sušnih razdoblja su u jesenskim mjesecima kada je u cijeloj Republici Hrvatskoj uočen statistički značajan negativan trend.

3.2.3 Projekcije buduće klime

U ovom poglavlju bit će prikazani rezultati klimatskih simulacija i projekcija buduće klime za područje Republike Hrvatske. Navedeni podaci preuzeti su iz sljedećih dokumenata:

- Rezultati klimatskog modeliranja na sustavu HPC Velebit za potrebe izrade nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama Republike Hrvatske do 2040. i s pogledom na 2070. i Akcijskog plana (Podaktivnost 2.2.1);
- Dodatak rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit: Osnovni rezultati integracija na prostornoj rezoluciji od 12,5 km.

Navedeni dokumenti izrađeni su tijekom 2017. godine u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama“.

Za klimatske simulacije korišten je regionalni atmosferski klimatski model RegCM (engl. *Regional Climate Model*). Za izradu simulacija vrlo bitno je definiranje i odabir scenarija koncentracija stakleničkih plinova. Scenariji koncentracija stakleničkih plinova (engl. *representative concentration pathways*, RCP) su trajektorije koncentracija stakleničkih plinova (a ne emisija) koje opisuju četiri moguće buduće klime, ovisno o tome koliko će stakleničkih plinova biti u atmosferi u nadolazećim godinama (Moss i sur. 2010). Četiri scenarija, RCP2.6, RCP4.5, RCP6 i RCP8.5, daju raspon vrijednosti mogućeg forsiranja zračenja (W/m^2) u 2100. u odnosu na predindustrijske vrijednosti (+2.6, +4.5, +6.0 i +8.5 W/m^2). RCP2.6 predstavlja, dakle, razmjerno male buduće koncentracije stakleničkih plinova na koncu 21. stoljeća, dok RCP8.5 daje osjetno veće koncentracije.

Sadašnja ("povijesna") klima odnosi se na razdoblje od 1971. do 2000. U tekstu se ovo razdoblje navodi i kao referentno klimatsko razdoblje ili referentna klima, te je označeno kao razdoblje P0. Promjena klimatskih varijabli u budućoj klimi u odnosu na referentnu klimu prikazana je i diskutirana za dva vremenska razdoblja: 2011.-2040. ili P1 (neposredna budućnost) i 2041.-2070. ili P2 (klima sredine 21. stoljeća). Klimatske promjene definirane su kao razlike vrijednosti klimatskih varijabli između razdoblja 2011.-2040. i 1971.-2000. (P1-P0), te razdoblja 2041.-2070. minus 1971.-2000. (P2-P0).

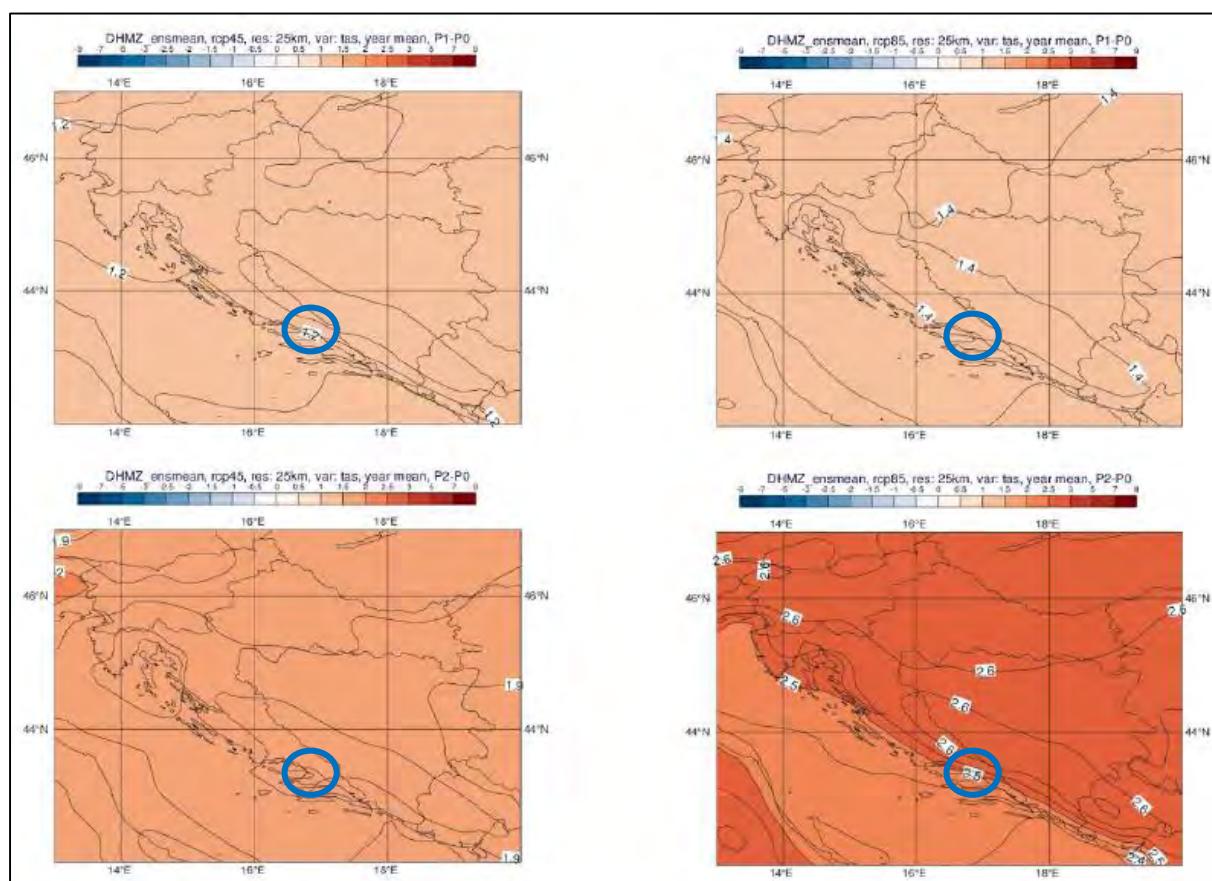
Za sve analizirane varijable klimatsko modeliranje izrađeno je na prostornoj rezoluciji od 50 km i za RCP4.5. scenarij, dok je za određene parametre (temperatura, oborine, brzina vjetra, ekstremni vremenski uvjeti) modeliranje izrađeno i na detaljnijoj prostornoj rezoluciji od 12,5 km, za scenarije RCP4.5 i RCP8.5. U nastavu teksta, ukoliko su prikazani rezultati klimatskih simulacija na 12,5 km rezoluciji, bit će navedeno da se radi o 12,5 rezoluciji te će biti naveden i koji scenarij je uzet u obzir. Na kartografskim prikazima u nastavku, označeno je šire područje zahvata.

3.2.3.1 Srednja temperatura zraka na 2 m iznad tla

Godišnja vrijednost (RCP4.5 i RCP8.5)

Na srednjoj godišnjoj razini, srednjak ansambla RegCM simulacija na 12,5 km rezoluciji daje za razdoblje 2011.-2040. godine i oba scenarija mogućnost zagrijavanja od 1,2 do 1,4 °C (Slika 26). **Na širem području zahvata očekivani porast srednje temperature zraka kreće se od 1,2 °C (RCP4.5) do 1,4 °C (RCP8.5).**

Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP4.5 očekivano zagrijavanje je od 1,9 do 2 °C. Za razdoblje 2041.-2070. godine i scenarij RCP8.5, projekcije ukazuju na mogućnost porasta temperature od 2,4 °C na krajnjem jugu do 2,6 °C u većem dijelu Hrvatske. U obalnom području projicirani porast temperature je oko 2,5 °C. **Na širem području zahvata očekivani porast srednje temperature zraka kreće se od 1,9 °C (RCP4.5) do 2,6 °C (RCP8.5).**

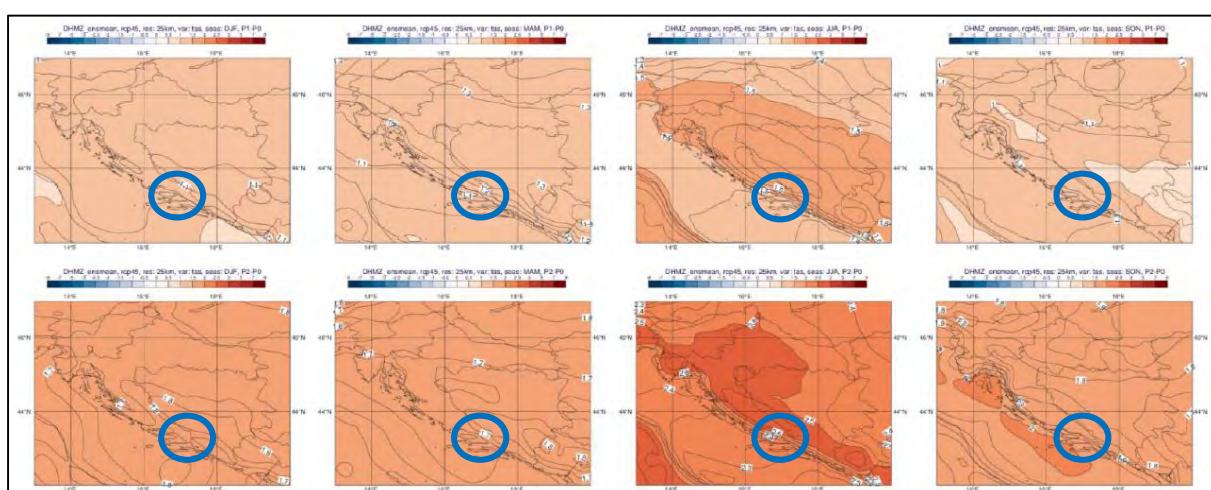

Slika 26. Promjena srednje godišnje temperature zraka na 2 m iznad tla (°C) u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine; lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5.

Sezonske vrijednosti (RCP4.5)

U analiziranim RegCM simulacijama na 12,5 km rezoluciji, temperatura zraka na 2 m iznad tla se povećava u svim sezonomama i za oba scenarija (Slika 27). Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ukazuju na moguće zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni od 1 do 1,3 °C te ljeti u većem dijelu Hrvatske od 1,5 do 1,7 °C. **Na širem području zahvata očekivani porast srednje temperature zraka iznosi oko 1,1 °C zimi, 1,2 °C u proljeće, 1,5 °C ljeti i 1,1 °C u jesen.**

Za razdoblje 2041.-2070. godine i isti scenarij, zagrijavanje u zimi, proljeću i jeseni iznosi od 1,7 do 2 °C te ljeti u većem dijelu Hrvatske od 2,4 do 2,6 °C. Iznimke za ljetnu sezonu čini istok Hrvatske i obalno područje sa zagrijavanjem nešto manjim od 2,5 °C. **Na širem području zahvata očekivani porast srednje temperature zraka iznosi oko 1,8 °C zimi, 1,7 °C u proljeće, 2,5 °C ljeti i 1,8 °C u jesen.**

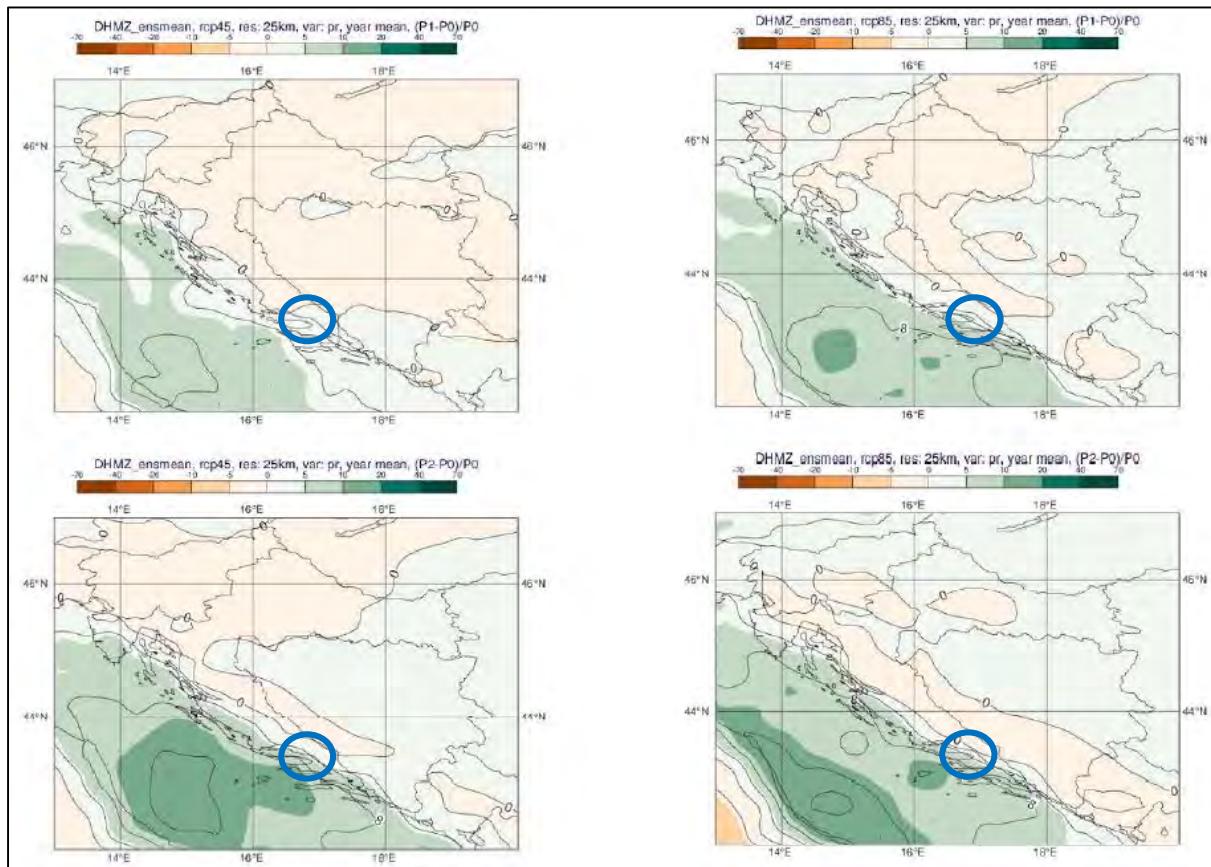

Slika 27. Temperatura zraka na 2 m (°C) u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Od lijeva na desno: zima, proljeće, ljet i jesen. Gore: promjena u razdoblju 2011.-2040.; dolje: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine. Scenarij: RCP4.5.

3.2.3.2 Ukupna količina oborine

Godišnja vrijednost (RCP4.5 i RCP8.5)

U analiziranim RegCM simulacijama na 12,5 km rezoluciji, na srednjoj godišnjoj razini su promjene u ukupnoj količini oborine u rasponu od -5 do 5% za oba buduća razdoblja te za oba scenarija (Slika 28). Dodatno, za područje Jadranskog mora te dijela obalnog područja, promjene na godišnjoj razini ukazuju na mogućnost porasta količine oborine u iznosu od 5 do 10%. **Na širem području zahvata očekivane promjene u ukupnoj količini oborine kreću se do -5% za oba scenarija (RCP4.5 i RCP8.5) i za oba buduća razdoblja.**

Slika 28. Promjena srednje godišnje ukupne količine oborine (%) u odnosu na referentno razdoblje 1971.-2000. u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Gore: za razdoblje 2011.-2040. godine; dolje: za razdoblje 2041.-2070. godine.; lijevo: scenarij RCP4.5; desno: scenarij RCP8.5.

Sezonske vrijednosti (RCP4.5)

U usporedbi s rezultatima simulacije povijesne klime (razdoblje 1971.-2000.) na 50 km rezoluciji, na 12,5 km su gradijenți oborine osjetno izraženiji u područjima strme orografije. To znači da je u 12,5 km simulacijama kvalitativna razdioba oborine bolje prikazana. Međutim, ukupne količine oborine su precijenjene, kako u odnosu na 50 km simulacije, tako i u odnosu na izmjerene klimatološke vrijednosti. Ovo povećanje ukupne količine oborine u referentnoj klimi osobito je izraženo na visokim planinama obalnog zaleđa.

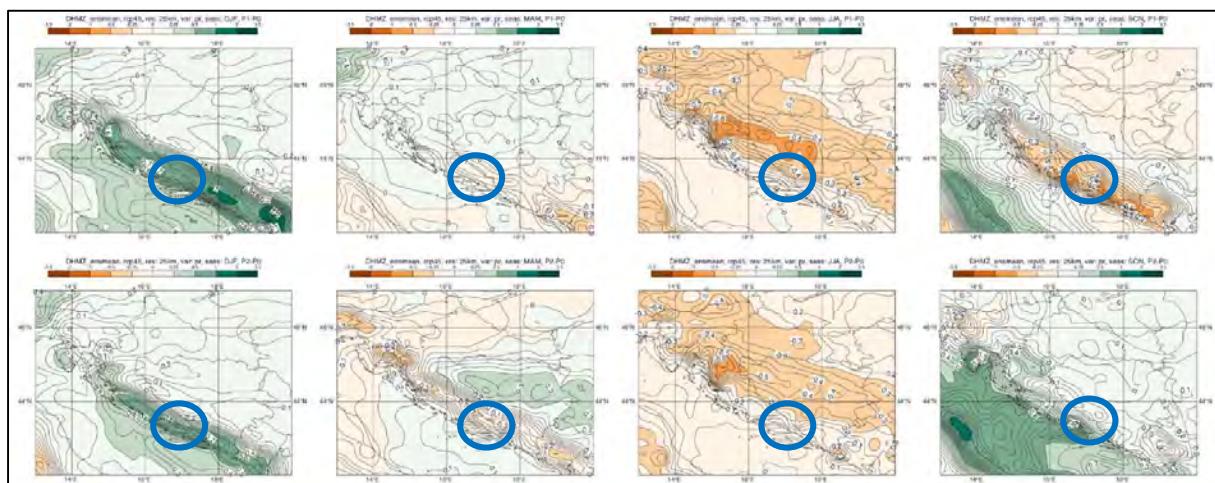
Za razliku od temperturnih veličina, klimatske projekcije srednje ukupne količine oborine sadrže izraženije razlike u iznosu i predznaku promjena u prostoru te pokazuju veću ovisnost o sezoni (Slika 29). Za razdoblje 2011.-2040. godine i scenarij RCP4.5, projekcije ansambla RegCM simulacija na 12,5 km rezoluciji ukazuju na:

- moguće povećanje ukupne količine oborine tijekom zime na čitavom području Hrvatske (do 5% u središnjim dijelovima, od 5 do 10% na istoku i zaleđu obale te čak do 20% u nekim dijelovima obalnog područja);
- slabije izražen signal tijekom proljeća s promjenama u rasponu od -5 do 5%;

- izraženo smanjenje ukupne količine oborine ljeti u čitavoj Hrvatskoj: u većem dijelu Hrvatske od -20 do -10%, od -10 do -5% na sjevernom dijelu obale i od -5 do 0% na južnom Jadranu;
- promjenjiv signal tijekom jeseni u rasponu od -5 do 5% osim na području juga Hrvatske gdje ovdje analizirane projekcije ukazuju na smanjenje u rasponu od -10 do -5%.

Na širem području zahvata očekivane promjene u ukupnoj količini oborine iznose oko 0,1 mm/dan zimi, 0,1 mm/dan u proljeće, -0,4 mm/dan ljeti i 0,1 mm/dan u jesen.

Za razdoblje 2041.-2070. godine su projicirane promjene sličnog iznosa i predznaka za sve sezone kao i u neposredno budućoj klimi (2011.-2040. godine), osim za jesen, gdje se javlja povećanje količina oborine u različitom postotku ovisno o dijelu Hrvatske. **Na širem području zahvata očekivane promjene u ukupnoj količini oborine iznose oko 0,1 mm/dan zimi, -0,25 mm/dan u proljeće, -0,3 mm/dan ljeti i 0,1 mm/dan u jesen.**

Slika 29. **Ukupna količina oborine (mm/dan) u srednjaku ansambla iz četiri integracije RegCM modelom. Od lijeva na desno: zima, proljeće, ljet i jesen. Gore: promjena u razdoblju 2011.-2040. godine; dolje: promjena u razdoblju 2041.-2070. godine. Scenarij: RCP4.5.**

3.2.3.3 Razina mora

Ova varijabla nije varijabla iz outputa RegCM modela, budući da on ne opisuje s dovoljnom kvalitetom varijable vezane uz promjene srednje razine mora (za razliku od oceanskih ili združenih oceansko-atmosferskih (eng. *coupled*) modela). S obzirom da rezultati regionalnih združenih modela atmosfere i oceana, kao što su primjerice modeli iz MedCordex inicijative (www.medcordex.eu), nisu dostupni na Earth System Grid Federation (ESGF) serverima, pristupilo se obradi ove varijable iz globalnih klimatskih modela (GCM). Horizontalna rezolucija globalnih modela relativno je gruba za manja zemljopisna područja kao što su Jadran ili Hrvatska. Ovdje su pokazani rezultati jednog globalnog klimatskog modela, MPI-ESM, za koji su nam bili dostupni podaci o razini mora za referentnu klimu i

buduća klimatska razdoblja uz IPCC scenarij RCP4.5. Svi prikazani rezultati su srednje godišnje vrijednosti.

Prema globalnom MPI-ESM modelu, u budućoj klimi do 2040. (razdoblje P1) u Jadraru se očekuje porast srednje razine mora između 0 i 5 cm. Slično kao u referentnoj klimi, i ovaj iznos vrijedi za čitavo područje Sredozemlja. Jedino se u području Baleara može očekivati nešto veći porast razine mora, 5 do 10 cm.

Također prema globalnom MPI-ESM modelu, oko sredine stoljeća, u razdoblju P2 (2041.-2070.), promjena razine mora u Jadraru ostat će u okvirima promjene iz razdoblja P1 – povećanje razine od 0 do 5 cm. Dakle, u P2 ne očekuje se, na godišnjoj skali, daljnje podizanje razine mora. Međutim, u zapadnom Sredozemlju i na krajnjem istoku došlo bi u 2041.-2070. do daljnog porasta razine mora od otprilike 5 do 10 cm.

Zbog znatnog odstupanja ovdje dobivenih i prikazanih rezultata korištenog globalnog MPI-ESM modela od onih u IPCC (2013), gdje je za razdoblje 2046.-2065. srednji globalni porast razine mora za RCP4.5 scenarij 26 cm, potrebno ih je uzeti u obzir s velikim oprezom i svakako uzeti u obzir i navedene rezultate IPCC-a te uzeti u obzir velike neizvjesnosti vezane uz mogućnost otapanja ledenih kapa – koje bi nužno dovele do ekstremnog porasta srednje razine svjetskih mora pa tako i Jadrana.

Prema IPCC izvješću brzina budućeg porasta razine svjetskih mora (globalna srednja razine mora) vrlo vjerojatno će nadmašiti opaženu brzinu promjene razine mora. U razdoblju 1971.-2010. prosječni opaženi relativni porast globalne razine mora bio je 8 cm; međutim, valja naglasiti da je u zadnjih 15-ak godina ovaj porast nešto ubrzan. Projicirani porast izračunat za razdoblje 2046.-2065. uz RCP4.5 je 19-33 cm, a uz RCP8.5 je 22-38 cm. Izvješće također naglašava da budući porast razine mora neće biti ravnomjeran u svim područjima.

Orlić i Pasarić (2013) usporedili su modelirane rezultate za globalnu srednju razinu mora sa svojom polu-empiričkom metodom i ustvrdili relativno dobro slaganje između dva različita pristupa. Za umjereni scenarij klimatskih promjena B1 (IPCC, 2007) najmanji očekivani porast globalne razine mora tijekom 21. stoljeća je 64 ± 14 cm.

Projicirane promjene morske razine u Barić i sur. (2008) osnivaju se na ranijim scenarijima definiranim od strane Climate Reaserch Group sa Sveučilišta East Anglia u Ujedinjenom Kraljevstvu (Palutikof i sur., 1992). Za razdoblja do 2030., 2050. i 2100. one iznose $+18 \pm 12$ cm, $+38 \pm 14$ cm i $+65 \pm 35$ cm.

Čupić i sur. (2011) izračunali su trendove porasta razine Jadranskog mora primjenom metode linearne regresije na tri mareografske postaje za dva historijska razdoblja, dulje razdoblje 1955.-2009. (55 godina) i kraće razdoblje 1993.-2009. (17 godina). Autori navode da bi, ako se dosadašnji trendovi promjene nastave, to značilo porast razine mora na srednjem i južnom Jadraru od oko 40 cm u sljedećih sto godina. Ovo je u skladu s ranijim procjenama IPCC-ja (2007) koje su davale globalni porast razine mora od 2000. do 2100. između 20 i 50 cm.

Tsimplis i sur. (2012) daju trendove promjena razine Jadranskog mora na hrvatskim i na talijanskim postajama, ali za različita historijska (prošla) razdoblja. Premda se ovi rezultati kvantitativno sasvim ne podudaraju s, primjerice, Čupić i sur. (2011), u kvalitativnom smislu ipak ukazuju na trendove porasta razine Jadranskog mora.

U gore prikazanim radovima procjene buduće razine Jadranskog mora ukazuju na porast razine do konca 21. stoljeća. **Premda ne postoji usuglašenost u navedenim procjenama buduće razine, moglo bi se zaključiti da bi do 2100. porast razine Jadrana bio između 40 i 65 cm.** S obzirom da određivanje historijskih vrijednosti razine Jadranskog mora uključuje pogreške u mjerjenjima i pogreške u izračunima, i za procjene promjene razine mora u budućoj klimi valja onda uvažiti moguće pogreške u određivanju tih procjena.

3.3 Kvaliteta zraka

Praćenje kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj provodi se u okviru državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i lokalnih mreža za praćenje kvalitete zraka u županijama i gradovima koje uključuju i mjerne postaje posebne namjene. Ujedno, u okolini izvora onečišćenja zraka, onečišćivači su dužni osigurati praćenje kvalitete zraka prema rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš ili rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša odnosno okolišnom dozvolom te su ova mjerjenja posebne namjene sastavni dio lokalnih mreža za praćenje kvalitete zraka.

Na području Gradova Split, Solin i Kaštela prisutne su 3 automatske mjerne stanice i 8 mjerne stanica u vlasništvu CEMEX Hrvatska d.d. Ove postaje su najbliže predmetnom zahvatu. Na automatskim mernim stanicama mjeri se ukupna taložna tvar (UTT), sadržaj metala u ukupnoj taložnoj tvari (Pb, Cd, As, Ni, Hg, Ti, Cr i Mn), gravimetrijsko određivanje PM_{2,5} i PM₁₀, sadržaj metala u PM₁₀ (Pb, Cd, As i Ni) te koncentracije sumporova dioksida i dušikovog dioksida. Na osam mernih postaja mjeri se ukupna taložna tvar (UTT) i sadržaj metala u UTT (Pb, Cd, As, Ni, Hg, Ti, Cr i Mn). Prema ispitanim parametrima i dobivenim rezultatima za 2018. godinu zrak na sve 3 automatske mjerne stanice i svih 8 mernih postaja može se ocijeniti kategorijom I. kvalitete, odnosno neznatno onečišćen zrak (Godišnje izvješće o kvaliteti zraka s mernih postaja u vlasništvu Cemex Hrvatska d.d., 2018.).

3.4 Geološke značajke

Prema geološkoj karti Republike Hrvatske (1:300 000) (Slika 30) na lokaciji zahvata prisutne su flišne naslage (srednji i gornji eocen).

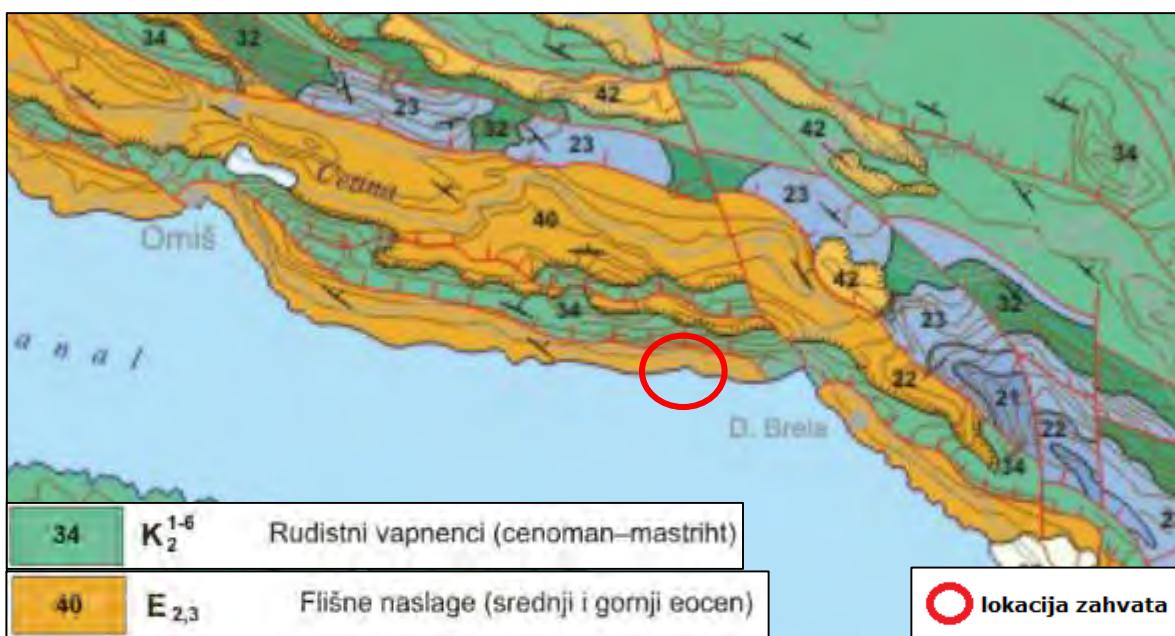
Tanko uslojeni kalkareniti (²E_{2,3})

Ovaj superpozicijski paket karakterizira neposredni prelaz iz breča u fliš. Lateralna i vertikalna zamjena s brečama odnosno s narednim flišnim članom, uvjetovali su promjenu debljine kalkarenita koja varira od 5 do 40 m. kako je njihova rasprostranjenost vezana uz fliš, odnosno uz breče koje zonalno zatvara, nalazimo ih u širokom području flišnog sinklinorija između jugozapadnih padina Mosora i Peruna, Omiške Dinare i Dovnja te Biokova i Nevistinskih Stijena.

Fliš – pješčenjaci i vapnenci u izmjeni s laporima (³E_{2,3})

Nakon kalkarenita, sedimentacija se u postupnom prijelazu nastavlja u fliš. Međutim, u području sjeveroistočnih padina Dovnja i Nevistinskih Stijena otvoreni su dublji dijelovi flišnog bazena, odnosno oni dijelovi paleostrukture gdje nije došlo do taloženja primjetljivije mase bazalnih breča. Tu fliš transgredира na još neerodirane foraminiferske vapnence, odnosno na glaukonitne laporovite vapnence.

Ove naslage predstavljaju najmlađe tercijarne sedimente širokog područja sinklinorija od jugozapadnih padina Mosora i Biokova do obale. Izgrađuju ih pješčenjaci i detritični vapnenci u izmjeni s laporima. Približna debljina fliša iznosi oko 800 m.

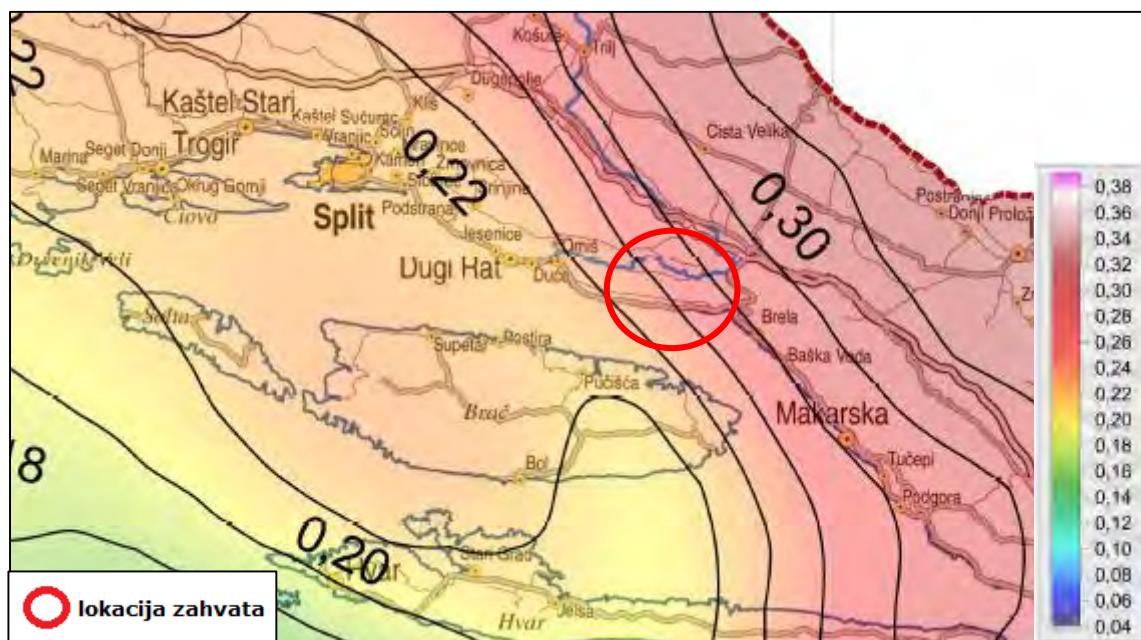
Slika 30. Isječak iz geološke karte Republike Hrvatske (1:300 000) (<http://www.hgi-cgs.hr/data/geologija-hrvatske.htm#karta>)

3.5 Seizmološke značajke

Na slikama u nastavku (Slika 31 i Slika 32) prikazani su isječci iz karata potresnih područja Hrvatske (Herak, Geofizički Zavod PMF, Zagreb, 2011.). Kartama su prikazana potresom prouzročena horizontalna poredbena vršna ubrzanja (agR) površine temeljnog tla tipa A čiji se premašaj tijekom bilo kojih $t = 50$ godina, odnosno $t = 10$ godina očekuje s vjerojatnošću od $p = 10\%$. Za povratni period od 95 godina na području zahvata može se očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,14 g ljestvice dok se za povratni period od 475 godina na području zahvata može očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti 0,26 g. Na temelju navedenih podataka možemo zaključiti da se zahvat nalazi na području srednje potresne opasnosti.

Slika 31. Kartografski prikaz potresne opasnosti za povratno razdoblje od 95 godina

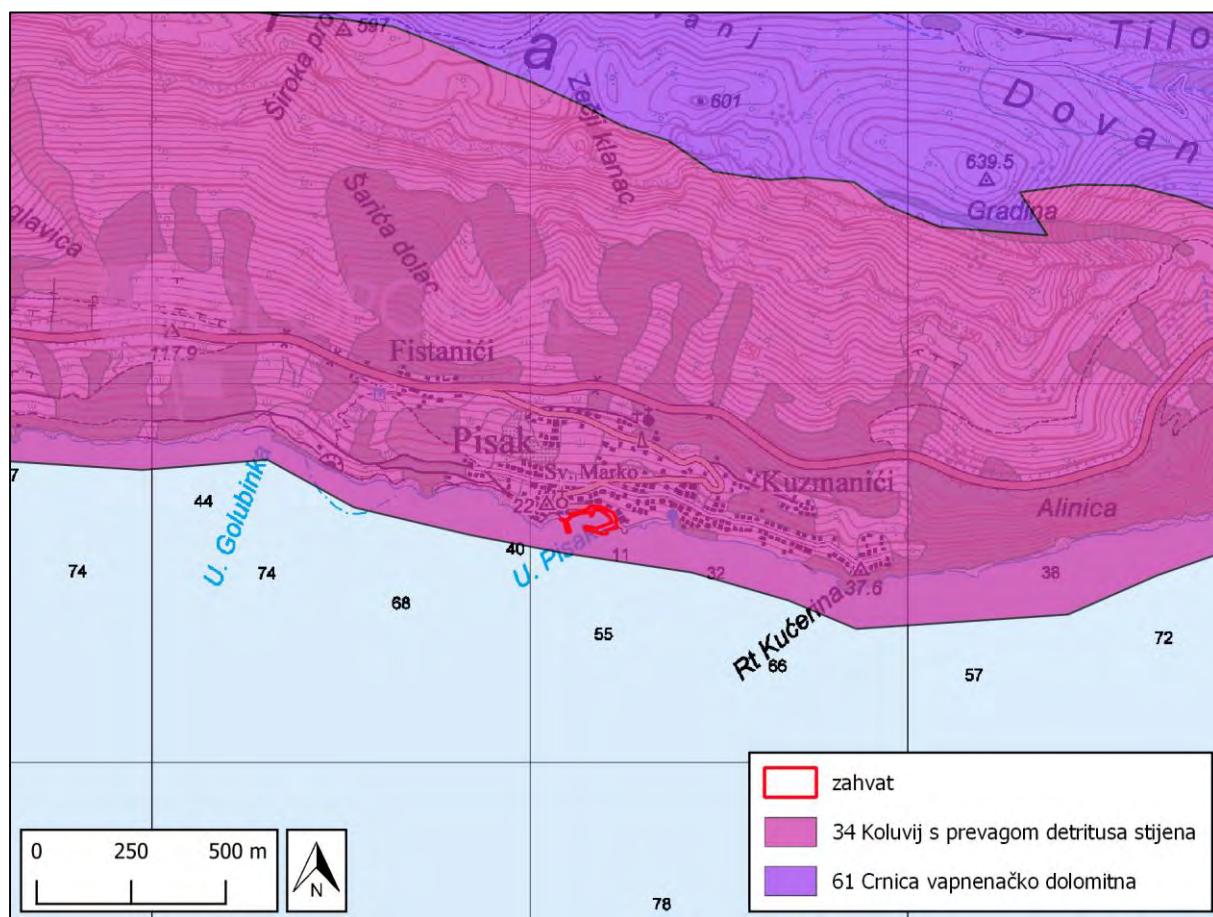
Slika 32. Kartografski prikaz potresne opasnosti za povratno razdoblje od 475 godina

3.6 Pedološke značajke

Prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske, lokacija zahvata nalazi se na kartiranoj jedinici 5 – aluvijalno (fluviosol) obranjeno od poplava, koja po klasi pogodnosti za obradu pripada skupini tala dobre pogodnosti za obradu (Tablica 12, Slika 33).

Tablica 12. Tipovi tala na lokaciji zahvata

broj	sastav i struktura		ograničenja	povoljnost
	dominantna	ostale jedinice tla		
31	antropogena flišnih i krških sinklinala i koluvija	- rendzina na flišu (laporu) - sirozem silikatno karbonatni - močvarno glejno - pesudoglej obronačni koluvij	- <50% skeleta - umjerena osjetljivost na kemijske polutante	P-3 ograničena pogodnost za obradu

Slika 33. Izvod iz Namjenske pedološke karte RH, 1:20 000

3.7 Hidrološke značajke

3.7.1 Stanje vodnih tijela

Prema *Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16)* za razdoblje 2016. – 2021. godine, na širem području planiranog zahvata nalaze se sljedeća vodna tijela:

- površinske vode: 0423-BSK – Brački i Splitski kanal
- podzemne vode: JKGI_11 - Cetina

Mala vodna tijela

Za potrebe *Planova upravljanja vodnim područjima*, provodi se načelno delineacija i proglašavanje zasebnih vodnih tijela površinskih voda na:

- tekućicama s površinom sliva većom od 10 km^2 ,
- stajaćicama površine veće od $0,5 \text{ km}^2$,
- prijelaznim i priobalnim vodama bez obzira na veličinu.

Za vrlo mala vodna tijela na lokaciji zahvata koje se zbog veličine, a prema *Zakonu o vodama* odnosno *Okvirnoj direktivi o vodama*, ne proglašavaju zasebnim vodnim tijelom primjenjuju se uvjeti zaštite kako slijedi:

- Sve manje vode koje su povezane s vodnim tijelom koje je proglašeno Planom upravljanja vodnim područjima, smatraju se njegovim dijelom i za njih važe isti uvjeti kao za to veće vodno tijelo.
- Za manja vodna tijela koja nisu proglašena *Planom upravljanja vodnim područjima* i nisu sastavni dio većeg vodnog tijela, važe uvjeti kao za vodno tijelo iste kategorije (tekućica, stajaćica, prijelazna voda ili priobalna voda) najosjetljivijeg ekotipa na iz pripadajuće ekoregije.

Na slikama u nastavku (Slika 34) dan je kartografski prikaz površinskih i podzemnih vodnih tijela, dok su stanje vodnih tijela 0423-BSK – Brački i Splitski kanal i JKGI_11 - Cetina dani u tablicama u nastavku (Tablica 13 i Tablica 14).

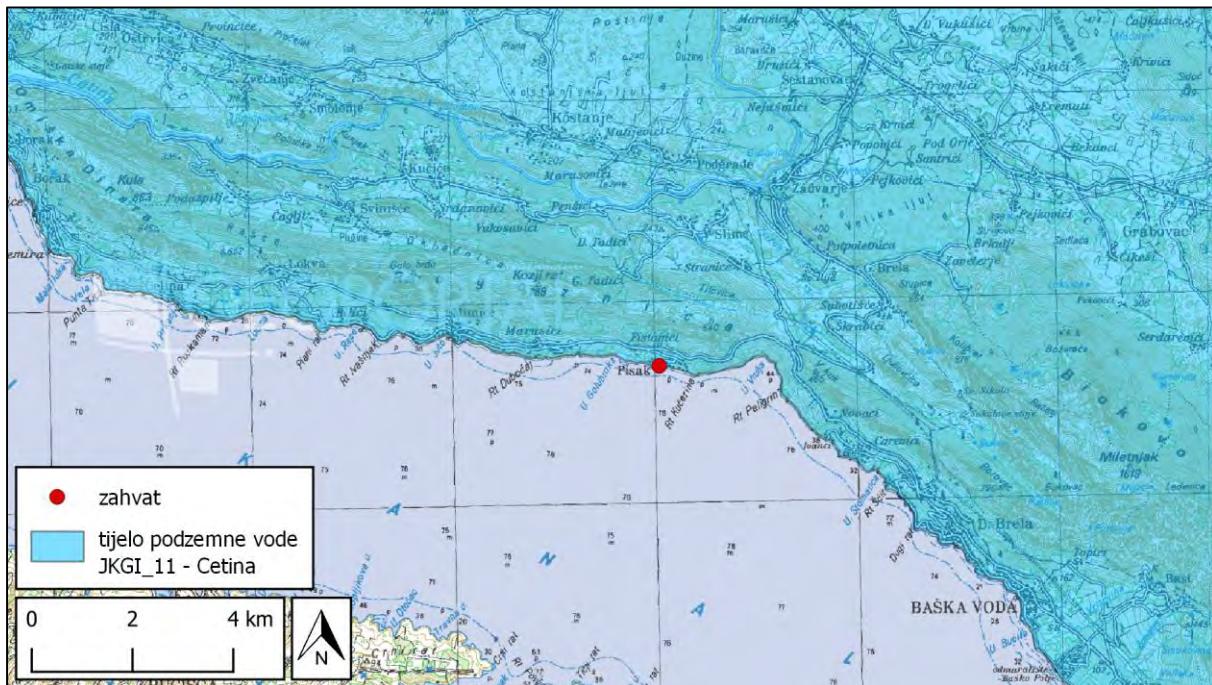

Slika 34. Površinska vodna tijela na širem području zahvata, 1:150 000

Tablica 13. Stanje priobalnog vodnog tijela 0423-BSK – Brački i Splitski kanal

prozirnost	otopljeni kisik u površinskom sloju	otopljeni kisik u pridnenom sloju	ukupni anorganski dušik	ortofosfati	ukupni fosfor
dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	vrlo dobro stanje
klorofil a	fitoplankton	makroalge	bentički beskralješnjaci (makrozoobentos)	morske cvjetnice	-
vrlo dobro stanje	dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	dobro stanje	-

biološko stanje	specifične onečišćujuće tvari	hidromorfološko stanje	ekološko stanje	kemijsko stanje	ukupno stanje
dobro stanje	vrlo dobro stanje	vrlo dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje	dobro stanje

Slika 35. Tijelo podzemne vode JKG1_11 - Cetina, 1:150 000

Tablica 14. Stanje tijela podzemne vode JKG1_11 – Cetina

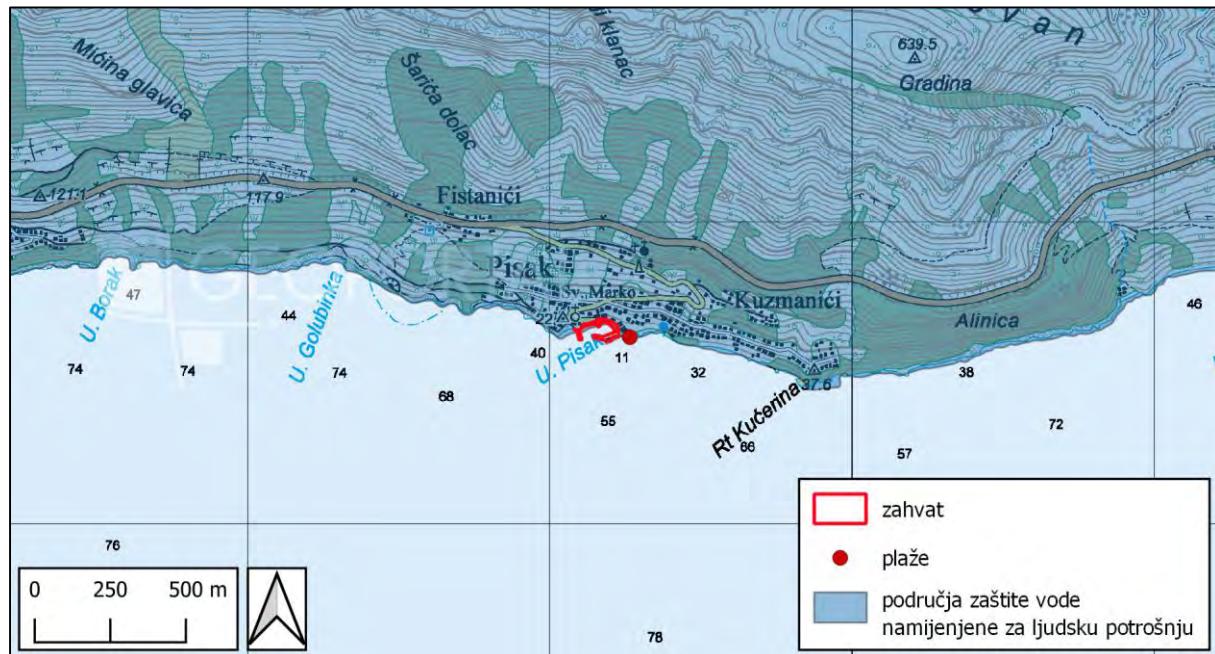
stanje tijela	procjena stanja
kemijsko stanje	dobro
količinsko stanje	dobro
ukupno stanje	dobro

3.7.2 Zaštićena područja – područja posebne zaštite voda

Zaštićena područja - područja posebne zaštite vode su ona područja gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, a određuju se na temelju *Zakona o vodama (NN 66/19)* i posebnih propisa.

Prema podacima Hrvatskih voda iz *Registra zaštićenih područja*, na širem području zahvata nalaze se područja posebne zaštite voda – područja zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili rezervirane za te namjene u budućnosti i područja za kupanje i rekreaciju.

Na slici u nastavku (Slika 36) prikazan je prostorni raspored navedenih područja zaštite vode.

Slika 36. Područja posebne zaštite voda, 1:25 000

3.7.3 Kakvoća mora za kupanje

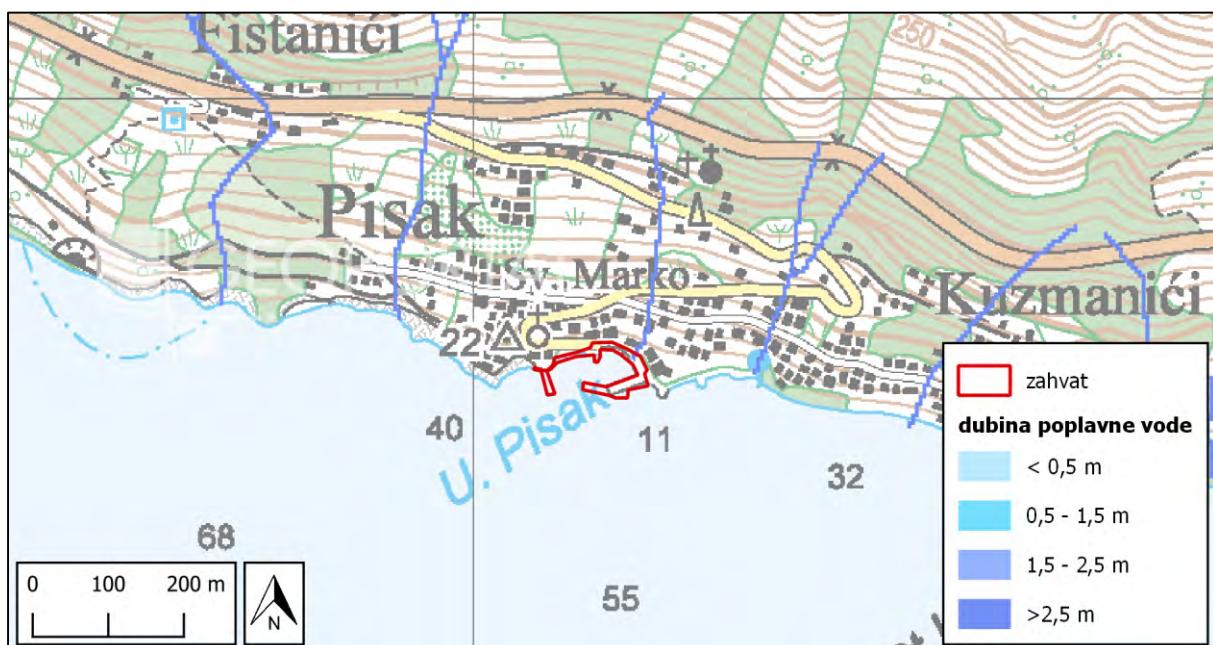
Na slici u nastavku (Slika 37) prikazane su lokacije na širem području zahvata na kojima se ispituje kakvoća mora za kupanje. Na lokaciji plaže Pisak 2019. godine godišnja ocjena kao i sve pojedinačne ocjene bile su izvrsne.

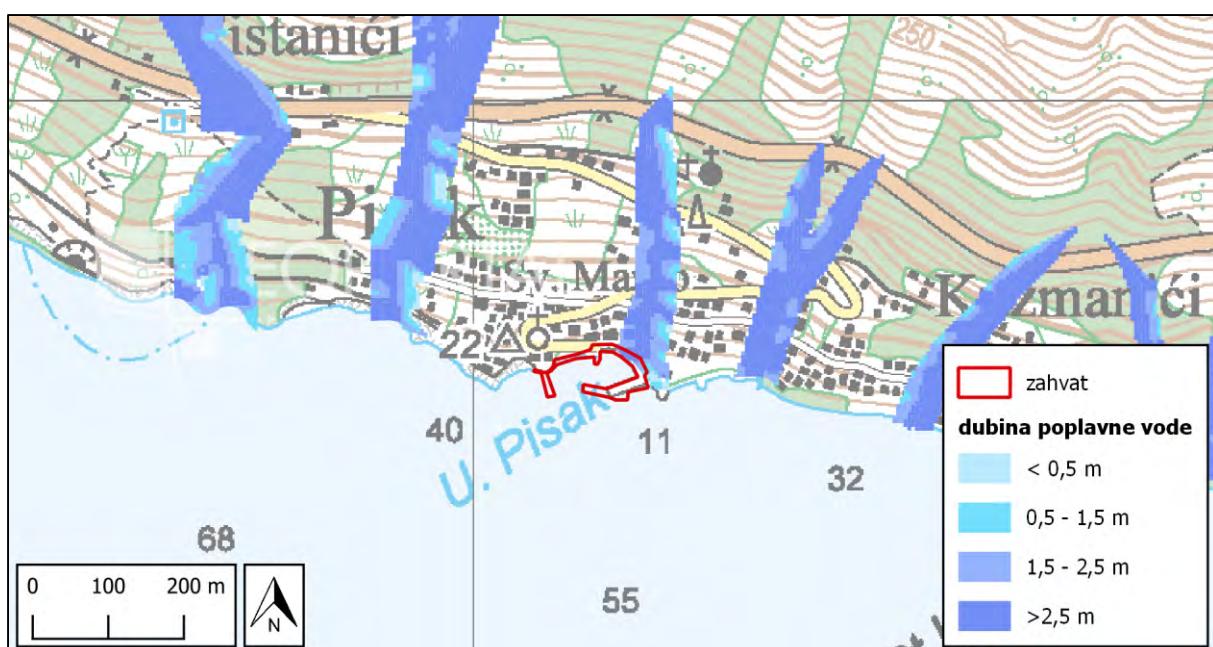
Slika 37. Lokacije ispitivanja kakvoće mora za kupanje, 1:25 000

3.7.4 Opasnost i rizik od poplava

Prema kartama opasnosti od poplava (Hrvatske vode, 2016.), na području zahvata prisutna je manja opasnost od plavljenja, izazvana bujičnim vodotocima sa strme južne padine Omiške Dinare. Na slikama u nastavku (Slika 38) prikazane su karte opasnosti od poplava za veliku i malu vjerovatnost pojavljivanja.

Slika 38. Karta opasnosti za veliku vjerovatnost pojavljivanja poplava, 1:10 000

Slika 39. Karta opasnosti za malu vjerovatnost pojavljivanja poplava, 1:10 000

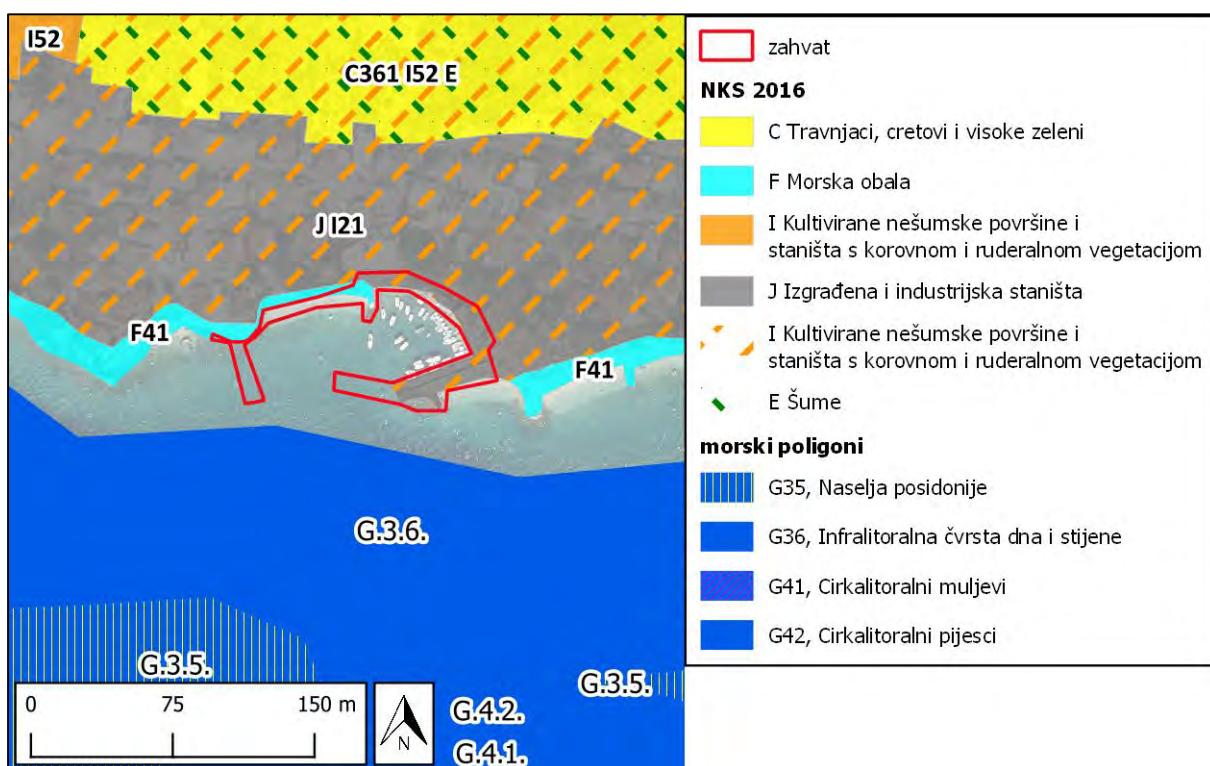
3.8 Biološka raznolikost

3.8.1 Klasifikacija staništa

Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa i izvodu iz karte staništa kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske (2016.), lokacija zahvata nalazi se na sljedećim stanišnim tipovima:

- J / I21 Izgrađena i industrijska staništa / Mozaici kultiviranih staništa
- F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima

Na slici u nastavku (Slika 40) prikazan je prostorni raspored stanišnih tipova na širem području zahvata.

Slika 40. Izvod iz karte staništa (ENVI portal okoliša), 1:10 000

U nastavku je dan opis stanišnih tipova prisutnih na lokaciji zahvata prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa:

F.4.1. Površine stjenovitih obala pod halofitima

Površine stjenovitih obala pod halofitima - Priobalni stjenovit grebeni (Sveza *Crithmo-Limonion* Br.-Bl. Molinier 1934) pripadaju redu *CRITHMO-LIMONIETALIA* Molinier 1934) i razredu *CRITHMO-LIMONIETEA* Br.-Bl. 1947. Halofitske zajednice grebenjača razvijene u

pukotinama priobalnih grebena u zoni zračne posolice i prskanja morskih valova. Ujedinjuju u svom florističkom sastavu mnogobrojne endemične vrste roda *Limonium*. U tom smislu naročito se ističe Sicilija s mnogobrojnim endemičnim vrstama, dok je istočnojadransko primorje u odnosu na uži sredozemni bazen izrazito siromašno i po broju vrsta i po broju endema.

I.2.1. Mozaici kultiviranih površina

Mozaici kultiviranih površina – Mozaici različitih kultura na malim parcelama, u prostornoj izmjeni s elementima seoskih naselja i/ili prirodne i poluprirodne vegetacije. Ovaj se tip koristi ukoliko potrebna prostorna detaljnost i svrha istraživanja ne zahtijeva razlučivanje pojedinih specifičnih elemenata koji sačinjavaju mozaik. Sukladno tome, daljnja raščlamba unutar ovoga tipa prati različite tipove mozaika prema zastupljenosti pojedinih sastavnih elemenata.

J. Izgrađena i industrijska staništa

Izgrađena i industrijska staništa - Izgrađene, industrijske, i druge kopnene ili vodene površine na kojima se očituje stalni i jaki ciljani (planski) utjecaj čovjeka. Definicija tipa na ovoj razini podrazumijeva prostorne komplekse u kojima se izmjenjuje različiti tipovi izgrađenih i kultiviranih zelenih površina u raznim omjerima zastupljenosti.

U tablici u nastavku (Tablica 15) naveden je popis ugroženih i rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja (*Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, Prilog II, NN 88/14*) prisutnih na užem području zahvata.

Tablica 15. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi prisutni na užem području zahvata

Ugrožena i rijetka staništa			Kriteriji uvrštavanja na popis		
			NATURA	BERN – Res. 4	HRVATSKA
F.4. Morska obala	F.4. Stjenovita morska obala	F.4.1. Površine stjenovitih obala pod halofitima	1240		
G. More	G.3. Infralitoral	G.3.6. Infralitoralna čvrsta dna i stijene	1170	G3611!=A3.131 G3612!=A3.132 G3613!=A3.133 G3614!=A3.134 G3615!=A3.135 G3616!=A3.231 G3617!=A3.232 G3618!=A3.237 G3619!=A3.238 G36110!=A3.23A G36111!=A3.23E	

Ugrožena i rijetka staništa			Kriteriji uvrštanja na popis		
	NATURA	BERN – Res. 4	HRVATSKA		
		G36112!=A3.23F G36113!=A3.23G G36114!=A3.331 G36115!=A3.131 G36116!=A3.333 G36117!=A3.334 G36118!=A3.335 G36119!=A3.23J G36120!=A3.23L G36121!=A3.7162 G36122!=A3.242			

Na slici u nastavku (Slika 41) dana je fotografija akvatorija luke Pisak iz koje se može vidjeti da se radi o prostoru pod značajnim antropogenim utjecajem.

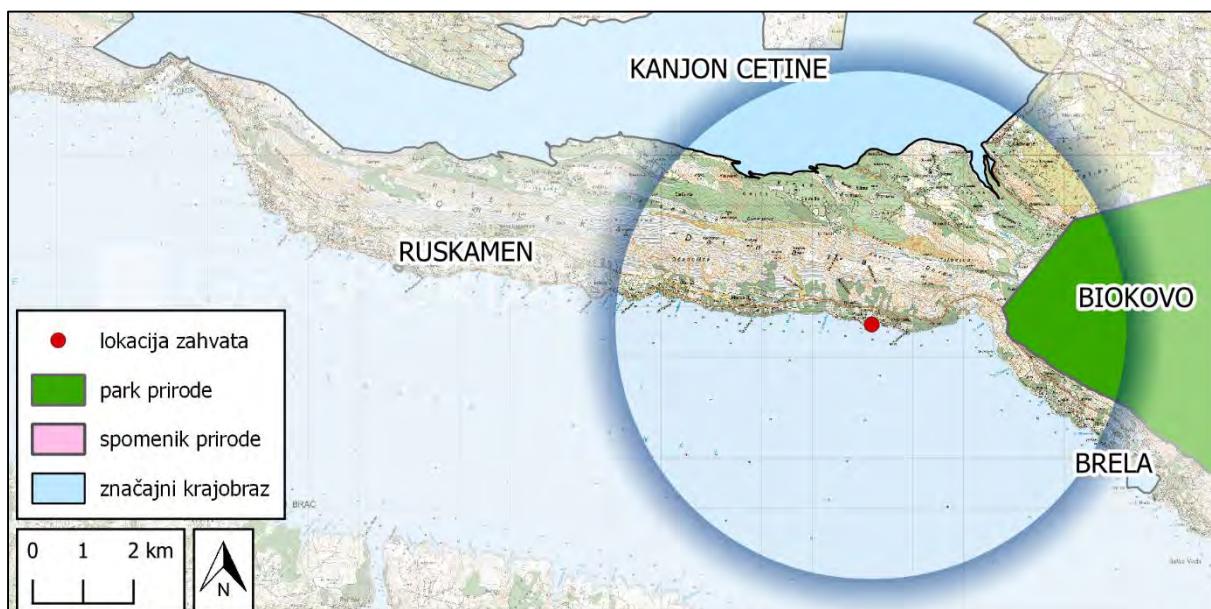
Slika 41. Pogled na predmetni akvatorij luke Pisak

3.8.2 Zaštićena područja

Prema izvodu iz karte zaštićenih područja Republike Hrvatske (ENVI portal okoliša), lokacija zahvata ne nalazi se unutar zaštićenih područja sukladno kategorijama zaštite prema *Zakonu o zaštiti prirode* (NN 80/13, 15/18, 14/19) (Slika 42). U tablici u nastavku (Tablica 16) navedena su zaštićena područja koja se nalaze u radijusu od 5 km od lokacije zahvata.

Tablica 16. Zaštićena područja u radijusu od 5 km od lokacije zahvata

naziv područja	kategorija zaštite	udaljenost od zahvata (km)
Kanjon Cetine	značajni krajobraz	3,1
Biokovo	park prirode	2,6

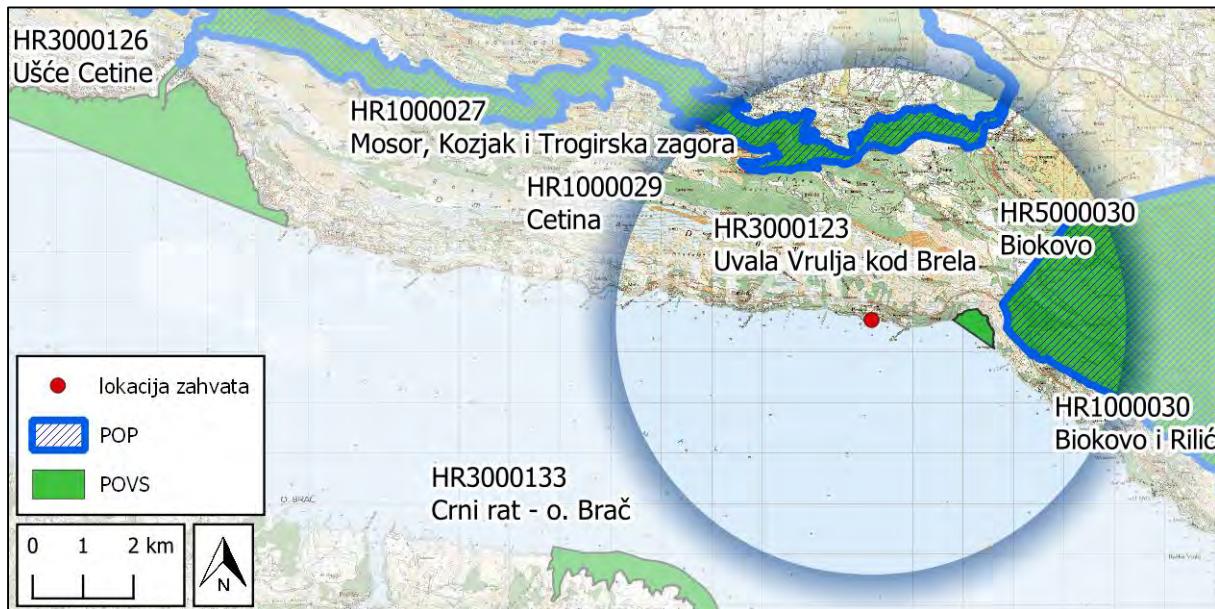

Slika 42. Zaštićenih područja RH na širem području zahvata (ENVI portal okoliša), 1:150 000

3.8.3 Ekološka mreža

Prema izvodu iz karte ekološke mreže (ENVI portal okoliša) lokacija zahvata ne nalazi se unutar područja ekološke mreže. U tablici u nastavku (Tablica 17) navedena su područja ekološke mreže koja se nalaze u radijusu od 5 km od lokacije zahvata.

Tablica 17. Područja ekološke mreže u radijusu od 5 km od lokacije zahvata

naziv područja	udaljenost od zahvata (km)
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	
HR2000929 Rijeka Cetina – kanjonski dio	3,1
HR3000123 Uvala Vrulja kod Brela	1,6
HR5000030 Biokovo	2,6
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POP)	
HR1000029 Cetina	3,1
HR1000030 Biokovo i Rilić	2,6

Slika 43. Izvod iz karte ekološke mreže RH (ENVI portal okoliša), 1:150 000

3.9 Krajobrazne značajke

Krajobraznom regionalizacijom u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, s obzirom na prirodna obilježja izdvojeno je šesnaest osnovnih krajobraznih jedinica. Lokacija zahvata pripada krajobraznoj jedinici obalno područje Srednje i Južne Dalmacije. Veći dio ovog prostora karakterizira priobalni planinski lanac i niz velikih otoka (u pejzažnom pogledu ovdje spada i Pelješac). Krajobraz u podnožju priobalnih planina često sadrži usku, zelenu, flišnu zonu, a za većinu otoka karakteristična je razmjerno velika šumovitost. Impresivnu krajobraznu dominaciju i vrijednost predstavljaju visoke litice Biokova i šumovito Makarsko primorje s jedinstvenim plažama. Zimzelene šume, a dijelom i specifična razvedenost podvlače vrijednost Elafita, Mljetu i Lastova. Područje je ugroženo čestim šumskim požarima te neplanskom gradnjom duž obalnih linija i narušavanjem fisionomije starih naselja.

Na lokaciji zahvata prisutan je uzak pojaz nasipane plaže i ugostiteljskih objekata,iza kojeg se nalazi lokalna prometnica, a iza koje je smješten niz stambenih objekata (Slika 3, Slika 5 i Slika 41).

3.10 Materijalna dobra i kulturno-povijesna baština

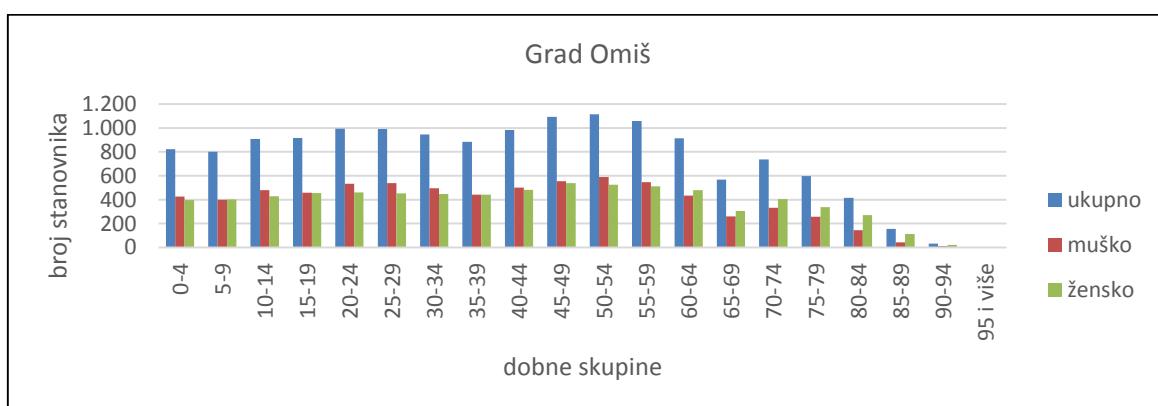
Prema registru kulturnih dobara Republike Hrvatske (<https://www.minkulture.hr/default.aspx?id=6212>) u naselju Pisak ne nalaze se kulturna dobra.

3.11 Stanovništvo

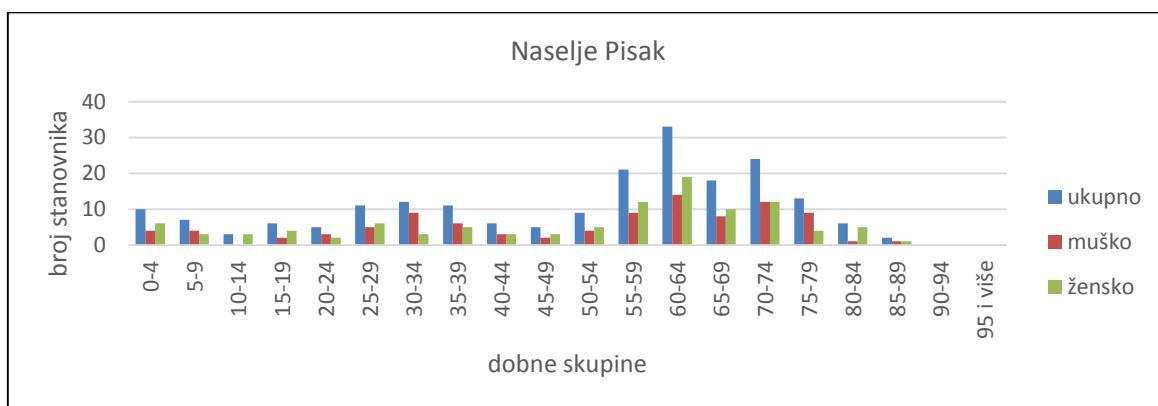
Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Grada Omiša živi 14.936 stanovnika, a u naselju Pisak 202 (Tablica 18). U odnosu na 2001. godinu, broj stanovnika Grada Omiša smanjio se za 536 (sa 15.472), a naselja Pisak za 6 (sa 208).

Tablica 18. Broj stanovnika i gustoća naseljenosti u gradu Omišu i naselju Pisak, 2011.

grad/naselje	površina (km ²)	broj stanovnika (2011.)	broj muškog stanovništva	broj ženskog stanovništva	gustoća naseljenosti
Omiš	266,17	14.936	7.447	7.489	56,11
Pisak	3,94	202	96	106	51,27

Slika 44. Broj stanovnika prema dobним skupinama u Gradu Omišu, 2011.

Slika 45. Broj stanovnika prema dobним skupinama u naselju Pisak, 2011.

4 Opis mogućih utjecaja zahvata na okoliš

4.1 Utjecaji tijekom izgradnje i korištenja

4.1.1 Zrak

Tijekom izgradnje

Tijekom izvođenja građevinskih radova i transporta materijala, radom strojeva, vozila i opreme doći će do emisije onečišćujućih tvari (ispušni plinovi, čestice prašine) u zrak. Navedene emisije uzrokovat će privremeno i kratkotrajno onečišćenje zraka, ograničeno na vrijeme izvođenja radova i lokaciju samog zahvata. Nakon završetka radova negativni utjecaj na zrak će prestati, bez trajnih posljedica na kvalitetu zraka.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata dolazit će do emisija onečišćujućih tvari u zrak iz rada motora brodova i vozila. Do ovih emisija u zrak dolazi i u postojecem stanju, no kako će se uređenjem luke omogućiti pristanak većem broju brodova nego što je to sada slučaj, može se očekivati blago povećanje emisija.

4.1.2 Utjecaj na klimatske promjene i utjecaj klimatskih promjena

Utjecaj zahvata na klimatske promjene

Rad strojeva, vozila i opreme tijekom izvođenja radova uzrokovat će određene emisije stakleničkih plinova. Ove emisije privremenog su i kratkotrajnog karaktera, ograničene na vrijeme izvođenja radova i lokaciju samog zahvata. Budući da se radi o manjem zahvatu u prostoru, emisije stakleničkih plinova neće biti značajne. Tijekom korištenja zahvata doći će do neznačajnog povećanja emisija stakleničkih plinova zbog povećanja broja brodova koji će pristajati u luci Pisak.

Utjecaj klimatskih promjena na zahvat

Utjecaj klimatskih promjena na zahvat tijekom korištenja analiziran je primjenom metodologije opisane u Smjernicama Europske komisije: Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene (*Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient*). Procjena se temelji na analizi osjetljivosti, izloženosti i ranjivosti kroz sedam koraka (modula).

MODUL 1: Utvrđivanje osjetljivosti projekta na klimatske promjene

Osjetljivost zahvata utvrđuje se u odnosu na niz klimatskih varijabli i sekundarnih efekata ili opasnosti koje su vezane za klimatske uvjete, kroz područja utjecaja klimatskih promjena bitnih za zahvat:

- imovina i procesi na lokaciji
- ulaz
- izlaz
- transport

U nastavku je prikazana osjetljivost planiranog zahvata na klimatske uvjete (Tablica 19).

Tablica 19. Osjetljivost predmetnog zahvata na klimatske uvjete

Klimatska osjetljivost:	ZANEMARIVA	MALA	VISOKA

broj	tema povezane s klimatskim promjenama	područja utjecaja klimatskih promjena			
		imovina i procesi na lokaciji	ulaz	izlaz	transport
1	prosječne temperature zraka	■	■	■	■
2	ekstremne temperature zraka	■	■	■	■
3	prosječne količine oborina	■	■	■	■
4	ekstremne količine oborina	■	■	■	■
5	prosječna brzina vjetra	■	■	■	■
6	maksimalna brzina vjetra	■	■	■	■
7	oluje	■	■	■	■
8	relativni porast razine mora	■	■	■	■
9	poplave	■	■	■	■
10	erozija	■	■	■	■

MODUL 2: Procjena izloženosti opasnostima koje su vezane za klimatske promjene

Modul 2 se odnosi na procjenu izloženosti zahvata opasnostima koje su povezane s klimatskim uvjetima na lokaciji na kojoj je zahvat planiran. Sastoji se od modula 2a (procjena izloženosti u odnosu na postojeće klimatske uvjete) i modula 2b (procjena izloženosti budućim klimatskim uvjetima).

U tablici u nastavku (Tablica 20) dana je procjena izloženosti lokacije zahvata u odnosu na postojeće klimatske uvjete (Modul 2a) i buduće klimatske uvjete (Modul 2b).

Tablica 20. Izloženost lokacije zahvata u odnosu na postojeće (Modul 2a) i na buduće klimatske uvjete (Modul 2b)

broj	teme povezane s klimatskim promjenama	Modul 2a: procjena izloženosti lokacije u odnosu na postojeće klimatske uvjete	Modul 2b: procjena izloženosti lokacije u budućim klimatskim uvjetima
1	prosječne temperature zraka	U periodu 1971.-2000. prosječna godišnja temperatura zraka u Splitu iznosila je oko 16 °C. Najtoplji mjeseci bili su srpanj i kolovoz sa srednjim temperaturama od 25,7 °C i 25,4 °C, dok su najhladniji siječanj i veljača sa srednjim temperaturama od 8,0 °C i 8,4 °C.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u razdoblju do 2040. godine na širem području zahvata može se očekivati porast srednje godišnje temperature zraka od 1,2 do 1,4 °C u odnosu na referentno razdoblje (1971.-2000.). U razdoblju od 2041. do 2070. očekivani porast srednje temperature zraka u odnosu na referentno razdoblje kreće se od 1,9 do 2,6 °C.
2	ekstremne temperature zraka	U periodu 1971.-2000. prosječna godišnja maksimalna temperatura zraka u Splitu iznosila je 19,4 °C. U srpnju i kolovozu prosječne maksimalne temperature iznose oko 30 °C. Prosječna godišnja minimalna temperatura zraka iznosila je 13 °C. U siječnju i veljači prosječne minimalne temperature iznosile su 5,6 °C i 5,7 °C.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC, VELEbit, u razdoblju do 2040. godine na širem području zahvata može se očekivati porast srednje godišnje maksimalne temperature zraka između 1,2 i 1,4 °C. U razdoblju od 2041. do 2070. očekivani porast kreće se od 1,9 do 2,5 °C. U razdoblju do 2040. godine na širem području zahvata može se očekivati porast srednje godišnje minimalne temperature zraka između 1,2 i 1,4 °C. U razdoblju od 2041. do 2070. očekivani porast kreće se od 1,9 do 2,5 °C.
3	prosječne količine oborina	Prosječna godišnja količina oborine u Splitu iznosi oko 780 mm. Najviše oborine padne u hladnjem dijelu godine.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u razdoblju do 2040. godine na širem području zahvata može se očekivati povećanje srednje godišnje količine oborine do 5%. U razdoblju od 2041. do 2070. očekivano povećanje također iznosi do 5%.
4	ekstremne količine oborina	Prosječna maksimalna količina oborina u Splitu u periodu 1971.-2000. bila je najviša u listopadu (241,1) i studenom (235,7).	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u razdoblju do 2040. godine na širem području zahvata može se očekivati povećanje broja dana s oborinom većom od 10 mm/h u jesen i zimu (0,3 dana). U razdoblju od 2041. do 2070. očekivano povećanje u jesen i zimu iznosi do 1 dan, a u proljeće do 0,2 dana.
5	prosječna brzina vjetra	Bura je dominantan vjetar koji se javlja u hladnom dijelu godine, za ljeto je tipičan maestral dok se jugo javlja zimi i u proljeće.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u budućim razdobljima na širem području zahvata ne očekuje se promjena srednje godišnje brzine vjetra.

6	maksimalna brzina vjetra	Obalni pojas na širem području zahvata izložen je udarima bure, koji su najizraženiji na području probognice rijeke Cetine.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u budućim razdobljima može se očekivati blago smanjenje maksimalne brzine vjetra.	
7	oluje	Obalni pojas na širem području zahvata izložen je udarima bure, koji su najizraženiji na području probognice rijeke Cetine.	Prema rezultatima klimatskog modeliranja na sustavu HPC VELEbit, u budućim razdobljima može se očekivati blago smanjenje maksimalne brzine vjetra.	
8	relativni porast razine mora	U razdoblju od 1950. do 2000. godine zabilježen je prosječan globalni godišnji porast morske razine od $1,8 \text{ mm} \pm 0,3 \text{ mm}$ (Church, 2004; preuzeto iz Domazetović i sur., 2016)	Projekcije promjene razine Jadranskog mora do kraja 21. stoljeća daju okvirni porast u rasponu između 40 i 65 cm. Međutim, potrebno je uzeti u obzir da su uz ovu procjenu vezane znatne neizvjesnosti, na koje se već nailazi i u izračunu razine mora za povijesnu klimu.	
9	poplave	Na lokaciji zahvata postoji manja opasnost od plavljenja i to bujičnim vodotocima s južne padine Omiške Dinare. Lokacija nije izložena poplava izazvanim porastom razine mora.	Moguće povećanje opasnosti od poplava podizanjem razine mora u budućnosti.	
10	erozija	Prema Prethodnoj procjeni potencijalnog rizika od erozije (Hrvatske vode, 2015), šire područje zahvata karakterizira veliki potencijalni rizik od erozije.	Ne očekuje se značajnija promjena rizika od erozije.	

MODUL 3: Procjena ranjivosti

Procjena ranjivosti zahvata određuje se prema sljedećoj formuli:

$$\text{ranjivost} = \text{osjetljivost} \times \text{izloženost}$$

Ranjivost može biti ocijenjena jednom od 3 ocjene:

Razina ranjivosti:	Ne postoji
	Srednja
	Visoka

U tablici u nastavku (Tablica 21) navedene su moguće ocjene ranjivosti u odnosu na izloženost lokacije zahvata i osjetljivost zahvata.

Tablica 21. Razina ranjivosti

Ranjivost		Izloženost		
		Ne postoji	Srednja	Visoka
Osjetljivost	Ne postoji	Green	Yellow	Yellow
	Srednja	Yellow	Yellow	Red
	Visoka	Yellow	Red	Red

U tablici u nastavku (Tablica 22) dana je procjena ranjivosti u odnosu na postojeće klimatske uvjete (Modul 3a) i buduće klimatske uvjete (Modul 3b). Ulagni podaci za analizu ranjivosti su osjetljivost zahvata na klimatske promjene (Modul 1) te izloženost lokacije zahvata u postojećim (Modula 2a) i budućim (Modul 2b) klimatskim uvjetima.

Tablica 22. Analiza ranjivosti zahvata

br.	teme povezane s klimatskim promjenama	OSJETLJIVOST Modul 1				IZLOŽENOST Modul 2a	RANJIVOST Modul 3a				IZLOŽENOST Modul 2b	RANJIVOST Modul 3b			
		imovina i procesi	inputi (riba)	outputi (riba)	transport		imovina i procesi	inputi (riba)	outputi (riba)	transport		imovina i procesi	inputi (riba)	outputi (riba)	transport
1	prosječne temp. zraka	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
2	ekstremne temp. zraka	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
3	prosječne količine oborina	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
4	ekstremne količine oborina	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
5	prosječna brzina vjetra	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	

MODUL 4: Procjena rizika

U ovom modulu detaljnije se analiziraju teme povezane s klimatskim promjenama za koje postoji visoka procjena ranjivosti, kao i teme sa srednjom ili bez ranjivosti, a za koje se smatra da je potrebna dodatna analiza.

Rizik je definiran kao kombinacija ozbiljnosti posljedica događaja i njegove vjerojatnosti pojavljivanja, a računa se prema sljedećem izrazu:

rizik = ozbiljnost posljedica x vjerojatnost pojavljivanja

Ozbiljnost posljedica i vjerojatnost pojavljivanja ocjenjuju se prema ljestvici za bodovanje sa pet kategorija (Tablica 23 i Tablica 24). Ozbiljnost utjecaja klimatskih uvjeta (posljedica) je prvi kriterij koji se procjenjuje, nakon čega se procjenjuje mogućnost utjecaja klime (vjerojatnost) gdje se određuje koliko je vjerojatno da će neka posljedica nastupiti u određenom razdoblju (npr. tijekom vijeka trajanja zahvata).

Tablica 23. Ljestvica za procjenu ozbiljnosti posljedica opasnosti

1	2	3	4	5
beznačajna	manja	srednja	znatna	katastrofalna
Utjecaj se može neutralizirati kroz uobičajene aktivnosti	Štetan događaj koji se može neutralizirati primjenom mjera koje osiguravaju kontinuitet poslovanja	Ozbiljan događaj koji zahtijeva dodatne hitne mjere koje osiguravaju kontinuitet poslovanja	Kritičan događaj koji zahtijeva izvanredne ili hitne mjere koje osiguravaju kontinuitet	Katastrofa koja može uzrokovati prekid rada ili pad mreže / nefunkcionalnost imovine

Tablica 24. Ljestvica za procjenu vjerojatnosti opasnosti

1	2	3	4	5
rijetko	мало вјеројатно	средње вјеројатно	вјеројатно	готово сигурно
Vjerojatnost incidenta je vrlo mala	S obzirom na sadašnja prakse i procedure, malo je vjerojatno da će se incident dogoditi	Incident se već dogodio u sličnoj zemlji ili okruženju	Vjerojatno je da će se incident dogoditi	Vrlo je vjerojatno da će se incident dogoditi, možda i nekoliko puta.
ILI				
Godišnja vjerojatnost incidenta iznosi 5%	Godišnja vjerojatnost incidenta iznosi 20%	Godišnja vjerojatnost incidenta iznosi 50%	Godišnja vjerojatnost incidenta iznosi 80%	Godišnja vjerojatnost incidenta iznosi 95%

Rezultati bodovanja ozbiljnosti posljedice i vjerojatnosti za svaki pojedini rizik iskazuju se prema klasifikacijskoj tablici rizika (Tablica 25).

Tablica 25. Klasifikacijska tablica rizika

	Vjerojatnost opasnosti	Rijetko	Malo vjerojatno	Srednje vjerojatno	Vjerojatno	Gotovo sigurno
Ozbiljnost posljedica pojavljivanja		1	2	3	4	5
Beznačajna	1	1	2	3	4	5
Manja	2	2	4	6	8	10
Srednja	3	3	6	9	12	15
Znatna	4	4	8	12	16	20
Katastrofalna	5	5	10	15	20	25

razina rizika:		Zanemariv rizik
		Nizak rizik
		Umjereni rizik
		Visok rizik
		Ekstremno visok rizik

U tablici u nastavku (Tablica 26) dana je procjena rizika za predmetni zahvat.

Tablica 26. Procjena razine rizika

	Vjerojatnost opasnosti	Rijetko	Malo vjerojatno	Srednje vjerojatno	Vjerojatno	Gotovo sigurno
Opseg posljedica pojavljivanja		1	2	3	4	5
Beznačajna	1			10	1, 2, 3, 4, 6, 7	
Manja	2					
Srednja	3				8, 9	
Znatna	4					
Katastrofalna	5					

Rizik br.	Opis rizika	Razina rizika	
1	prosječne temperature zraka	nizak	
2	ekstremne temperature zraka	nizak	
3	prosječne količine oborina	nizak	
4	ekstremne količine oborina	nizak	
6	maksimalna brzina vjetra	nizak	
7	oluje	nizak	
8	relativni porast razine mora	umjeren	
9	poplave	umjeren	
10	erozija	zanemariv	

Temeljem provedene analize može se zaključiti da relativni porast razine mora i s njime povezan potencijalni rizik od poplava predstavljaju umjeren rizik za predmetni zahvat. Idejnim projektom na odvodnom kanalu oborinske vode do ispusta u more predviđen je povratni ventil koji omogućuje tečenje samo u jednom smjeru te onemogućava ulazak mora u separator kod pojave viših razina mora, čime će se spriječiti onečišćenje mora otpadnim oborinskim vodama. Tijekom izrade daljnje projektne dokumentacije u obzir je potrebno uzeti predviđeni porast razine mora te ukoliko je potrebno modificirati (povisiti) projektiranu obalu kako bi se spriječilo njezino plavljenje.

4.1.3 Tlo

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje zahvata moguće je onečišćenje okolnog tla u slučaju nepažljivog rukovanja strojevima, vozilima i opremom (npr. izlijevanja goriva i maziva) te odlaganja građevinskog materijala i otpada na površine koje nisu za to predviđene. Pažljivim izvođenjem radova i kvalitetnom organizacijom gradilišta opasnost od negativnog utjecaja bit će svedena na minimum. Ovaj utjecaj moguće je gotovo potpuno izbjegći pridržavanjem propisa i dobre graditeljske prakse.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata ne očekuje se utjecaj na okolno tlo.

4.1.4 Vode i more

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje zahvata doći će do privremenog zamućivanja mora, koje će biti lokalnog karaktera i vremenski ograničeno na period izvođenja radova. Nakon završetka radova, u relativno kratkom vremenskom periodu, kakvoća mora vratit će se u prvobitno stanje. Do utjecaja na kakvoću mora može doći pri izljevanju goriva, maziva i drugih tekućina iz strojeva i mehanizacije u more. Razlivene tekućine se zadržavaju na površini mora u tankom sloju i raznose se u prostoru ovisno o trenutnoj meteorološkoj situaciji. Pridržavanjem mjera opreza tijekom rukovanja mehaničkim strojevima i opremom te redovitim tehničkim pregledom i servisom istih, moguće je izbjegći negativan utjecaj. Slijedom navedenog, ne očekuje se značajan utjecaj na tijelo podzemne vode JKGI_11 - Cetina i priobalno vodno tijelo 0423-BSK – Brački i Splitski kanal, niti utjecaj na plažu Pisak koja se nalazi istočno od predmetnog zahvata.

Tijekom korištenja

S obzirom na to da se ne mijenja funkcija i način korištenja postojećeg akvatorija, ne očekuju se utjecaji na prisutna vodna tijela. Također, budući da će se oborinske vode sakupljene s kolno-prometnih površina i uzdužnih parkirališta prije ispuštanja u more pročistiti na separatoru ulja, te budući da je predviđena realizacija propusta za cirkulaciju mora na poziciji postojećeg lukobrana čime će se osigurati odgovarajuća izmjena morskih masa, ne očekuje se utjecaj na kakvoću mora u fazi korištenja.

4.1.5 Bioraznolikost

Tijekom izgradnje

Lokacija zahvata smještena je na području pod velikim utjecajem čovjeka (prometnica, luka, uređena plaža, stambeni objekti itd.) te se ne očekuje značajna prisutnost strogo zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta. Na lokaciji zahvata na kopnenom dijelu prisutno je stanište J Izgrađena i industrijska staništa, dok je u morskom dijelu prisutno stanište G36 Infralitoralna čvrsta dna i stijene, a na obali F41 Površine stjenovitih obala pod halofitima. Izgradnjom zahvata doći će do manjeg zauzimanja staništa G36, no kako je ovo stanište široko rasprostranjeno uz obalu i otoke u Jadranskom moru, procjenjuje se da utjecaj neće biti značajan. Stanište F41 nije prisutno na lokaciji zahvata, budući da se radi o antropogeno uređenoj obali (Slika 5 i Slika 41).

Radovima u moru doći će do podizanja sedimenta i zamućenja stupca vode što može negativno utjecati na sve prisutne zajednice. Kako će podizanje sedimenta biti ograničenog trajanja, procjenjuje se da neće značajno utjecati na zajednice koje neće biti pod izravnim utjecajem izgradnje. Pokretni organizmi će napustiti područje zahvata. Za vrijeme trajanja gradnje doći će i do povećanja razine podvodne buke ograničenog trajanja. Nakon završetka radova stanišni uvjeti će se u kratkom vremenskom roku vratiti u prvobitno

stanje. Slijedom navedenog, izgradnjom zahvata ne očekuje se značajan utjecaj na bioraznolikost područja.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata ne očekuju se dodatni utjecaji na bioraznolikost područja u odnosu na postojeće stanje.

4.1.6 Zaštićena područja

Predmetni zahvat udaljen je oko 2,6 km od najbližeg zaštićenog područja (park prirode Biokovo). Uzimajući u obzir karakteristike zahvata, može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ovo područje.

4.1.7 Ekološka mreža

Predmetni zahvat udaljen je oko 1,6 km od najbližeg područja ekološke mreže (HR3000123 Uvala Vrulja kod Brela). Uzimajući u obzir karakteristike zahvata, može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ovo područje.

4.1.8 Krajobraz

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje predmetnog zahvata doći će do negativnog utjecaja na vizualne i boravišne vrijednosti krajobraza uslijed prisutnosti građevinskih strojeva, mehanizacije, materijala i pomoćne opreme. Utjecaj tijekom izgradnje je privremenog karaktera, no s obzirom na značajke zahvata i lokaciju zahvata, ne očekuje se značajan utjecaj na krajobraz.

Tijekom korištenja

Predmetnim zahvatom uredit će se postojeći akvatorij luke Pisak te unijeti dodatni linijski elementi (zidovi, produljenje lukobrana). S obzirom da se planiranim zahvatom u prostor unose elementi istog ili sličnog karaktera, identitet ovog područja se neće promijeniti. Također, planiranim uređenjem luke poboljšat će se vizualne i boravišne kvalitete lokacije.

4.1.9 Buka

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje predmetnog zahvata može se očekivati povećanje razine buke koje će biti uzrokovano radom građevinskih strojeva i vozila za prijevoz građevnog materijala (utovarivači, bageri, kamioni, dozeri i sl.). Buka motora građevinskih strojeva i vozila varira ovisno o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila kao i karakteristikama podloge kojom se vozilo kreće. Povećana razina buke bit će lokalnog i privremenog karaktera, ograničena na lokaciju zahvata i to isključivo tijekom radnog vremena u periodu izgradnje zahvata.

Najviše dopuštene razine buke koja se javlja kao posljedica rada gradilišta određene su člankom 17. *Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)*. Prema navedenom, tijekom dnevnog razdoblja dopuštena ekvivalentna razina buke iznosi 65 dB(A). U razdoblju od 08:00 do 18:00 sati dopušta se prekoračenje ekvivalentne razine buke od dodatnih 5 dB(A). Pri obavljanju građevinskih radova noću, ekvivalentna razina buke ne smije prijeći vrijednost iz Tablice 1. Članka 5. Pravilnika. U posebnim slučajevima dopušteno je prekoračenje dopuštenih razina buke za 10 dB(A) u slučaju ako to zahtijeva tehnološki proces u trajanju do najviše jednu (1) noć, odnosno dva (2) dana tijekom razdoblja od trideset (30) dana.

Utjecaji buke koji nastaju tijekom izgradnje predmetnog zahvata, lokalnog su i privremenog karaktera, te vremenski ograničeni pa kao takvi, uz pridržavanje zakonodavnih odredbi o dopuštenoj razini buke, ne predstavljaju značajan utjecaj.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja predmetnog zahvata doći će do neznačajnog povećanja razine buke zbog veće prisutnosti plovila.

4.1.10 Postupanje s otpadom

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje predmetnog zahvata nastat će razne vrste i količine otpada (građevinski, komunalni), čime može doći do onečišćenja okoliša uslijed njegovog neadekvatnog zbrinjavanja. Do negativnog utjecaja na okoliš neće doći jedino ako će se sav otpad nastao na lokaciji zbrinuti sukladno propisima iz područja gospodarenja otpadom. Stoga je nužno pridržavanje svih propisa iz područja gospodarenja otpadom te sanacija svih površina na kojima se otpad privremeno odlagao.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata nastajat će komunalni otpad. Odvojenim prikupljanjem otpada te postupanjem u skladu s propisima, neće doći do negativnog utjecaja na okoliš.

4.1.11 Promet

Tijekom izgradnje

Zbog prometovanja građevinskih vozila i mehanizacije može doći do povremenog i privremenog otežanja prometa duž pristupne ceste. Budući da je navedeni utjecaj privremen i vremenski ograničen, ne očekuje se značajan negativni utjecaj na promet i infrastrukturu.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja zahvata može doći do manjeg povećanja intenziteta prometa u moru i na kopnu radi povećanja broja plovila u luci.

4.1.12 Kulturna baština

Prema registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, u blizini lokacije zahvata ne nalaze se kulturna dobra, stoga se **ne očekuje negativan utjecaj na kulturnu baštinu**.

4.1.13 Stanovništvo

Tijekom izgradnje

Tijekom izgradnje predmetnog zahvata doći će do negativnog utjecaja zbog izvođenja radova što će umanjiti boravišne značajke prostora, te povećane emisije buke i smanjene kvalitete zraka. Budući da se radi o manjem zahvatu u prostoru, navedeni utjecaj neće biti značajan.

Tijekom korištenja

Tijekom korištenja očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo radi uređenja akvatorija i poboljšanja vizualnih i boravišnih kvaliteta lokacije.

4.2 Utjecaji nakon prestanka korištenja zahvata

Prestanak korištenja predmetnog zahvata nije predviđen. Svaka eventualna promjena u prostoru obuhvata predmetnog zahvata razmatrat će se s aspekta mogućih utjecaja na okoliš u posebnom elaboratu o uklanjanju ili izmjeni zahvata. U slučaju prestanka korištenja predmetnog zahvata, primjenit će se svi propisi iz *Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19)* kako bi se izbjegli mogući negativni utjecaji na okoliš.

4.3 Utjecaji u slučaju akcidentnih situacija

S obzirom na sve elemente zahvata, do akcidentnih situacija tijekom izvedbe i korištenja zahvata može doći uslijed:

- izljevanja tekućih otpadnih tvari u tlo (npr. strojna ulja, maziva, gorivo itd.)
- požara na otvorenim površinama zahvata, u objektima
- požari vozila ili mehanizacije
- nesreća uslijed sudara, prevrtanja strojeva i mehanizacije
- nesreća uzrokovanih višom silom (npr. ekstremno nepovoljni vremenski uvjeti te
- nesreće uzrokowane tehničkim kvarom ili ljudskom greškom)

Procjenjuje se da je tijekom izvođenja te tijekom korištenja zahvata, pridržavanjem zakonskih propisa, uz kontrole koje će se provoditi, te ostale postupke rada, uputa i iskustava zaposlenika, vjerojatnost negativnih utjecaja na okoliš od ekološke nesreće svedena na najmanju moguću mjeru.

4.4 Prekogranični utjecaji

Uzveši u obzir vremenski i prostorno ograničen karakter utjecaja zahvata, može se isključiti mogućnost prekograničnih utjecaja.

4.5 Pregled prepoznatih utjecaja

Kako bi se što objektivnije procijenio značaj utjecaja planiranog zahvata na pojedine sastavnice okoliša, različitim kategorijama utjecaja dodijeljene su ocjene prikazane u tablici u nastavku (Tablica 27). Obilježja utjecaja planiranog zahvata na pojedine sastavnice okoliša prikazana su u tablici u nastavku (Tablica 28).

Tablica 27. Ocjene utjecaja zahvata na okoliš

Oznaka	Opis
-3	Značajan negativan utjecaj
-2	Umjeren negativan utjecaj
-1	Slab negativan utjecaj
0	Nema utjecaja
1	Slab pozitivan utjecaj
2	Umjeren pozitivan utjecaj
3	Značajan pozitivan utjecaj

Tablica 28. Obilježja utjecaja planiranog zahvata na pojedine sastavnice okoliša

Sastavnica okoliša / okolišna tema	Vrsta utjecaja (izravan / neizravan / kumulativan)	Trajanje utjecaja (trajan / privremen)		Ocjena utjecaja	
		Tijekom izgradnje	Tijekom korištenja	Tijekom izgradnje	Tijekom korištenja
Zrak	izravan	privremen	-	-1	0
Vode	izravan	privremen	-	-1	0
Tlo	-	-	-	0	0
Bioraznolikost	izravan	privremen	-	-1	0
Zaštićena područja	-	-	-	0	0
Ekološka mreža	-	-	-	0	0
Krajobraz	izravan	privremen	trajan	-1	+1
Buka	izravan	privremen	-	-1	0

Otpad	-	-	-	0	0
Promet	izravan	privremen	-	-1	0
Kulturna baština	-	-	-	0	0
Stanovništvo i zdravlje ljudi	izravan	privremen	trajan	-1	+1
Klimatske promjene	utjecaj klimatskih promjena na zahvat	trajan		0	-1
	utjecaj zahvata na klimatske promjene	-		0	0

5 Prijedlog mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša

5.1 Mjere zaštite okoliša

Tijekom izgradnje i korištenja predmetnog zahvata, nositelj zahvata obvezan je pridržavati se važeće zakonske regulative, projektnih mjera te posebnih uvjeta nadležnih institucija.

Proведенom analizom mogućih utjecaja zahvata na okoliš nisu identificirani mogući negativni utjecaji za koje je potrebno predložiti dodatne mjere zaštite okoliša.

5.2 Praćenje stanja okoliša

Primjenom svih predloženih mjera zaštite okoliša može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na sastavnice okoliša te stoga nije potrebno provoditi praćenje stanja okoliša.

6 Zaključak

Predmet Elaborata zaštite okoliša u postupku zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš je uređenje luke otvorene za javni promet Pisak. Zahvat se nalazi u Splitsko-dalmatinskoj županiji, u Gradu Omišu, na katastarskoj čestici 9573/2, katastarska općina Rogoznica.

Zahvat se ne nalazi unutar zaštićenog područja ili područje ekološke mreže. Uzimajući u obzir opseg i karakteristike planiranog zahvata kao i način korištenja, može se zaključiti kako zahvat u fazama izgradnje i korištenja neće uzrokovati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša te područja ekološke mreže. Uz pridržavanje projektnih mjera, posebnih uvjeta nadležnih institucija te važeće zakonske regulative, ***zahvat je prihvatljiv za okoliš i ekološku mrežu.***

7 Izvori podataka

7.1 Projekti, studije, radovi, web stranice

1. Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr
2. Državni hidrometeorološki zavod, www.meteo.hr
3. ENVI portal okoliša, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, www.envi-portal.azo.hr
4. Google maps, www.google.hr/maps
5. Službene stranice Grada Omiša, <http://www.omis.hr/>
6. Službene stranice Splitsko-dalmatinske županije, <https://www.dalmacija.hr/>
7. Katastar – Republika Hrvatska, Državna geodetska uprava, www.katastar.hr/dgu/
8. Informacijski sustav prostornog uređenja, <https://ispu.mgipu.hr/>
9. Magaš, D. (2013): Geografija Hrvatske, Meridijani, Zadar
10. Interpretation manual of EU habitats – EUR 28., European Commission DG Environment, 2013.
11. Priručnik za određivanje kopnenih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU, Topić, J. i Vukelić, J., Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 2009.
12. Klimatski atlas Hrvatske, 1961. – 1990., 1971. – 2000., Zaninović, K., ur., Zagreb, 2008.
13. Herak, M. (2011): Republika Hrvatska - Karta potresnih područja, Geofizički odsjek, PMF, Zagreb
14. Hrvatski geološki institut: Geološka karta Republike Hrvatske, 1:300 000, <http://www.hgi-cgs.hr/data/geologija-hrvatske.htm#karta>
15. Bogunović, M. i sur (1996): Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske, Agronomski fakultet, Zagreb
16. Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene (*Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient*).
17. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama, <http://prilagodba-klimi.hr/>
18. Obala d.o.o. Split (2018): Idejni projekt „Uređenje luke otvorene za javni promet Pisak“

7.2 Prostorno-planska dokumentacija

1. Prostorni plan uređenja Grada Omiša ("Glasnik Grada Karlovca" broj 4/07, 8/10, 3/13, 5/15, 10/15, 15/15, 9/16)
2. Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije (Prostorni plan Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije" broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13))

7.3 Propisi

Okoliš i bioraznolikost

1. Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18, 118/18)
2. Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19)
3. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17)
4. Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14)
5. Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
6. Nacionalna klasifikacija staništa Republike Hrvatske, IV verzija
7. Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19)

Vode

1. Zakon o vodama (NN 66/19)
2. Plan upravljanja vodnim područjima (NN 66/16)
3. Uredba o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15, 61/16, 80/18)
4. Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11)

Zrak

1. Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12, 84/17)
2. Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11, 47/14, 61/17, 118/18)

Buka

1. Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18)
2. Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04)
3. Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru (NN 156/08)

Kulturno-povijesna baština

1. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18)

Otpad

1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19)
2. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.
3. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
4. Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
5. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16, 116/17)
6. Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)
7. Pravilnik o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)
8. Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Akidenti

1. Zakon o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18)
2. Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)

8 Popis priloga

- Prilog 1)** Ovlaštenje tvrtke VITA PROJEKT d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša
- Prilog 2)** Tlocrt uređenja
- Prilog 3)** Presjek 1
- Prilog 4)** Presjek 3

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom

Sektor za procjenu utjecaja na okoliš
i industrijsko onečišćenje

KLASA: UP/I 351-02/15-08/20

URBROJ: 517-06-2-1-1-18-11

Zagreb, 1. veljače 2018.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, na temelju odredbe članka 42. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

I. Pravnoj osobi VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u dalnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.
3. Izrada programa zaštite okoliša.
4. Izrada izvješća o stanju okoliša.
5. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš.
6. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.
7. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime

8. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša
  9. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša
  10. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel.
  11. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.
- II. Ukinju se rješenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-2 od 13. ožujka 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 20. studenoga 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-16-5 od 9. lipnja 2016., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-8 od 10. ožujka 2017 KLASA: UP/I 351-02/15-08/30, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 14. travnja 2015. i KLASA: UP/I 351-02/15-08/30, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-5 od 9. lipnja 2016. godine, kojima su pravnoj osobi VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, dane suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.
- III. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 11. Zakona o zaštiti okoliša.
- IV. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba (u dalnjem tekstu: Ovlaštenik), podnio je zahtjev za izmjenom podataka o zaposlenim stručnjacima navedenim u Rješenjima: (KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-2 od 13. ožujka 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 20. studenoga 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-16-5 od 9. lipnja 2016., KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-8 od 10. ožujka 2017 KLASA: UP/I 351-02/15-08/30, URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4 od 14. travnja 2015., KLASA: UP/I 351-02/15-08/30, URBROJ: 517-06-2-1-1-16-5 od 9. lipnja 2016. godine) koja je izdalo Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

Ovlaštenik je tražio da se na popis zaposlenika kao voditelj stručnih poslova stavi novozaposlena djelatnica Ivana Šarić, mag. biol. za određene stručne poslove zaštite okoliša u gore navedenim Rješenjima.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, a osobito u popis stručnih podloga, diplomu i potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da su navodi iz zahtjeva utemeljeni.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog suda u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

U prilogu: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

DOSTAVITI:

1. VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb (**R!, s povratnicom!**)
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Evidencija, ovdje

P O P I S

**zaposlenika ovlaštenika: VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-18-11 od 1. veljače 2018.**

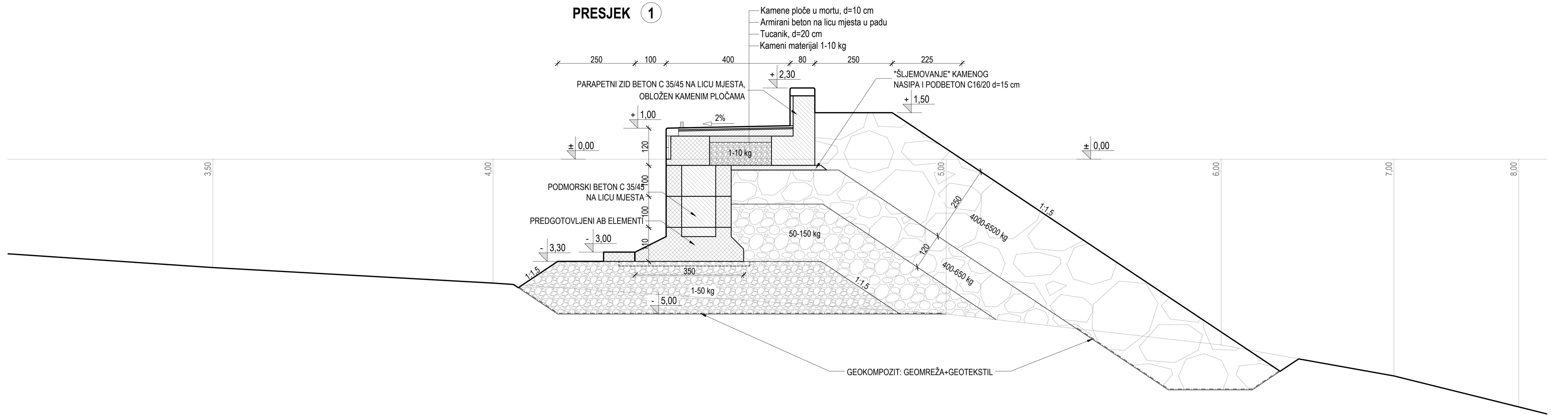
STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona	VODITELJ STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u dalnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing. Ivana Šarić, mag.biol.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Čović, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing. Ivana Šarić, mag.biol.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
9. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
13. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Čović, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch. Ivana Šarić, mag.biol.
15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Čović, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch. Ivana Šarić, mag.biol.
20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Čović, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch. Ivana Šarić, mag.biol.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelj navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodišta znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelj okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 1.

TLOCRT UREĐENJA
MJ.1:500

OBALA d.o.o.		Broj projekta: 1005/18	Strukovna odrednica GRADEVINSKI PROJEKT
		Razina proj: IDEJNI PROJEKT	Z.O.P: 06/17-IP
Investitor:	GRAD OMIŠ, Trg Kralja Tomislava 5/l, 21310 Omiš		
Naziv i lokacija zahvata:	UREĐENJE LUGE OTVORENE ZA JAVNI PROMET PISAK na k.c.z. 9753/2, k.o.Omiš		
Mapa (projektirani dio):	MAPA 1/3 - GRAĐEVINSK PROJEKT OBALNIH GRAĐEVINA		
Sadržaj:	TLOCRT UREĐENJA		
Projektant:	mr.sc. ŽELJAN PERNAT, dipl.ing.grad. Hrvatska komora inženjera građevinarstva G 3714		
Projektni tim:	dr.sc. GORAN VEGO, dipl.ing.grad. DUŠKO ŠIMUNOVIĆ, grad.teh. SANAJA TOKIĆ, grad.teh. VINKO KALAJŽIĆ, mag.ing.aedif.	Datum:	veljača 2018.
Mjerilo:	1 : 500	List br.	5.

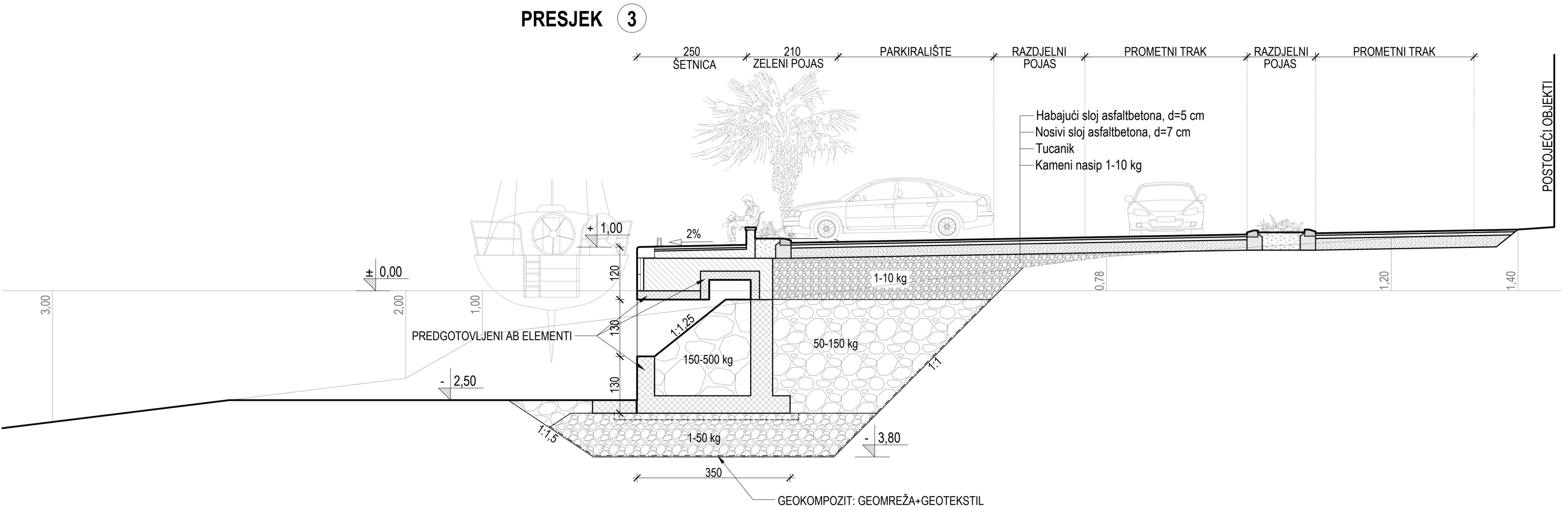
PRESJEK 1
MJ.1:100

OBALA d.o.o.		Broj projekta: 1005/18	Strukovna odrednica	GRADEVINSKI PROJEKT
SPLIT		Razina proj:	IDEJNI PROJEKT	
		Z.O.P:	06/17-IP	
Investitor:	GRAD OMIS, Trg Kralja Tomislava 5/l, 21310 Omiš			
Naziv i lokacija zahvata:	UREĐENJE LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET PISAK na k.c.z. 9753/2, k.o.Omiš			
Mapa (projektirani dio):	MAPA 1/3 - GRADEVINSK PROJEKT OBALNIH GRAĐEVINA			
Sadržaj:	PRESJEK 1			
Projektant:	mr.sc. ŽELJAN PERNAT, dipl.ing.grad. <i>mr.sc. Željan Pernat dipl. ing. grad. Ovlašteni inženjer građevinarstva G 3714</i>			
Projektni tim:	dr.sc. GORAN VEGO, dipl.ing.građ. DUŠKO ŠIMUNOVIĆ, grad.teh. SANAJA TOKIĆ, grad.teh. VINKO KALAJŽIĆ, mag.ing.aedif.	Datum: veljača 2018.	Mjerilo: 1 : 100	List br. 6.

PRESJEK 3

MJ.1:100

OBALA d.o.o. SPLIT		Broj projekta: 1005/18	Strukovna odrednica	GRAĐEVINSKI PROJEKT
			Razina proj:	IDEJNI PROJEKT
			Z.O.P:	06/17-IP
Investitor:	GRAD OMIŠ, Trg Kralja Tomislava 5/l, 21310 Omiš			
Naziv i lokacija zahvata:	UREĐENJE LUKE OTVORENE ZA JAVNI PROMET PISAK na k.č.z. 9753/2, k.o.Omiš			
Mapa (projektirani dio):	MAPA 1/3 - GRAĐEVINSK PROJEKT OBALNIH GRAĐEVINA			
Sadržaj:	PRESJEK 3			
Projektant:	mr.sc. ŽELJAN PERNAT , dipl.ing.građ. mr.sc. Željan Pernat dipl. ing. grad. Ovlašteni inženjer građevinarstva G 3714			
Projektni tim:	dr.sc. GORAN VEGO , dipl.ing.građ. DUŠKO ŠIMUNOVIĆ , građ.teh. SANAJA TOKIĆ , građ.teh. VINKO KALAJŽIĆ , mag.ing.aedif.	Datum:	veljača 2018.	
		Mjerilo:	1 : 100	
		List br.	8.	